

Kauhajoki

Kaupunginhallitus 31.3.2025
Kaupunginvaltuusto 26.5.2025

KAUHAJOEN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2024

Sisällysluettelo**Sivu**

1. Toimintakertomus vuodelta 2024.....	4
1.1. Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2024	4
1.2. Kauhajoen kaupungin strategia vuodelle 2024	5
1.3. Kaupungin hallinto-organisaatio	7
1.4. Kaupungin talouden ja toiminnan kehitys	13
1.4.1. Yleinen kuntatalouden kehitys	13
1.4.2. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	18
1.4.3. Kaupungin henkilöstö	22
1.4.4. Ympäristöasiat	23
1.4.5. Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	23
1.4.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja todennäköisestä kehityksestä	24
1.4.7. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	25
1.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen	27
1.6. Toiminnan rahoitus	35
1.7. Tase ja sen tunnusluvut	41
1.8. Kokonaistulot ja -menot	44
1.9. Konsernin toiminta ja talous	45
1.9.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	45
1.9.2. Kauhajoen kaupungin konsernikaaviot	45
1.9.3. Konsernin toiminnan ohjaus	47
1.9.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja tuleva kehitys	47
1.9.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	47
1.9.6. Konserniyhtiöiden tilinpäätösraportointi	49
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	49
Kauhajoen Tennishalli Oy	50
Kauhajoen Vesihuolto Oy	51
Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali	52
Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus	53
Kauhajoen Asunnot Oy	54
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	56
1.9.7. Kuntayhtymien tilinpäätösraportointi	59
Suupohjan Koulutuskuntayhtymä	59
1.9.8. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	61
1.10. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	65
1.10.1. Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	65
1.10.2. Selvitys talouden tasapainottamisen toteutumisesta	65
2. Talousarvion toteutuminen.....	67
2.1. Käyttötalouden toteutumisvertailu	67
2.1.1. Kaupunginhallitus / hallinto- ja elinkeinopalvelut	68
2.1.2. Kasvatus- ja opetuslautakunta	78
2.1.3. Hyvinvointilautakunta	84
2.1.4. Tekninen lautakunta	95
2.1.5. Rakennuslautakunta	100
2.1.6. Ympäristölautakunta	102
2.2. Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	105
2.3. Investointiosan toteutumisvertailu	106
2.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu	108
2.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	109

3. Tilinpäätöslaskelmat	111
3.1. Kaupungin tuloslaskelma	111
3.2. Kaupungin rahoituslaskelma	112
3.3. Kaupungin tase	113
3.4. Konsernin tuloslaskelma	115
3.5. Konsernin rahoituslaskelma	116
3.6. Konsernin tase	117
4. Tilinpäätöksen liitetiedot	119
4.1. Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	119
4.1.1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	119
4.1.2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	120
4.1.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	120
4.2. Kaupungin tuloslaskelman liitetiedot	122
4.3. Taseen liitetiedot	125
4.4. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	130
4.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	132
4.6. Konsernin liitetiedot	135
5. Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat.....	140
6. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	142
7. Luettelo käytetyistä tilikirjoista, tositelajeista sekä niiden säilytystavasta..	143

1. Toimintakertomus vuodelta 2024

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2024

Yleinen taloudellisen tilanteen suvantovaihe jatkui Suomessa vuonna 2024. Taloudellisen toimeliaisuuden hidastuminen näkyi myös Kauhajoella monella toimialalla ja työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta nousi edellisestä vuodesta, ollen 10,6 % loppuvuodesta, kun se vuotta aikaisemmin oli 9,4 %. Rannikon suuri investointihanke, Kaskisten taivekartonkitehdas päätettiin jättää rakentamatta.

Taloudellisesti Kauhajoen kaupunki teki vuonna 2024 kohtuullisen hyvän tuloksen. Kaupungin tilikauden tulos oli noin miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulosta selittää pääosin verotulojen arvioitua parempi kehittyminen ja hyvin kehittyneet sijoitusrahastot. Menoissa vuoden 2024 tuloista rasitti CLT-Plant Oy:n konkurssin johdosta tehty 500 000 euron alaskirjaus. Palveluntuotannon kustannukset ylittivät arvioidusta joillakin toimialoilla. Menoylitykset koostuivat pääosin henkilöstökuluista, palveluiden ostoista sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoista.

Kauhajoen kaupungin vuosi 2024 oli toimelias. Palvelutoiminnassa oli suhteellisen normaali vuosi, se ei sisältänyt isompia uusia palveluiden aloituksia tai lakkauttamisia. Isona valmisteluasiana oli TE-palveluiden siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta. Kaupungin päätöksenteossa tuo näkyi Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksin perussopimuksen muutoksena vastaamaan uusia tehtäviä sekä valittiin kaupungin edustajat työllisyysalueen työllisyyslautakuntaan. Muina merkittävinä päätösasioina mainittakoon Vapaa-aikakeskuksen yleissuunnitelman hyväksyminen. Lisäksi tehtiin alakouluverkkoon liittyvä palveluverkkopäätös, jossa määriteltiin 48 oppilaan minimioppilasmäärä alakoulujen yksiköihin, sekä päätettiin toisen asteen koulutuksen yhteistyöstä sekä lukion uusien tilojen sijoittumisesta Vuoksin tilojen yhteyteen samalla kiinteistölle.

Inflaatio hidastui vuonna 2024 ollen keskimäärin 1,6 %, kun se vuotta aikaisemmin oli 6,2 %. Talousarvioon verrattuna toimintakulut kasvoivat arvioitua enemmän. Edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna toimintakulujen nousu oli maltillinen, vain 0,4 %. Investointeja tehtiin arvioitua vähemmän. Lainakanta pieneni niin kaupungin kuin koko konsernin osalta. Kauhajoen väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan vuoden 2024 lopussa 12 524, kun se vuotta aikaisemmin oli 12 618.

Lopuksi kaupungin johdon puolesta parhaimmat kiitokset kaupungin henkilöstölle ja päätöksentekijöille hyvästä yhteistyöstä ja työstä kaupungin asukkaiden hyväksi.

Kauhajoella 25.3.2025

Niku Latva-Pukkila
kaupunginjohtaja

1.2. Kauhajoen kaupungin strategia vuodelle 2024

STRATEGISET PÄÄPAINOPISTEET

Viihtyisän ja turvallisen elämisen Kauhajoki

TAVOITE:

- Kaupungin ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisääminen
- Hyvinvoinnin lisääminen toimivan ja sujuvan elinympäristön kautta

Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen Kauhajoki

TAVOITE:

- Monipuolisen opetuksen ja kasvatuksen kehittäminen paikkakunnan tarpeisiin vastaten
- Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen saatavuuden turvaaminen

Vahvan yrittämisen Kauhajoki

TAVOITE:

- Lisäämme Kauhajoen yrittäjämysteisyyttä sekä ylläpidetään aktiivista yhteistyötä kaupungin, oppilaitosten ja yrittäjien välillä
- Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta elinkeinoelämän tarpeisiin

Tunnettu ja tapahtumien Kauhajoki

TAVOITE:

- Edistämme Kauhajoen matkailua ja lisätään paikkakunnan tunnettavuutta
- Kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani paikallisissa tapahtumissa

Hyvinvoiva Kauhajoki

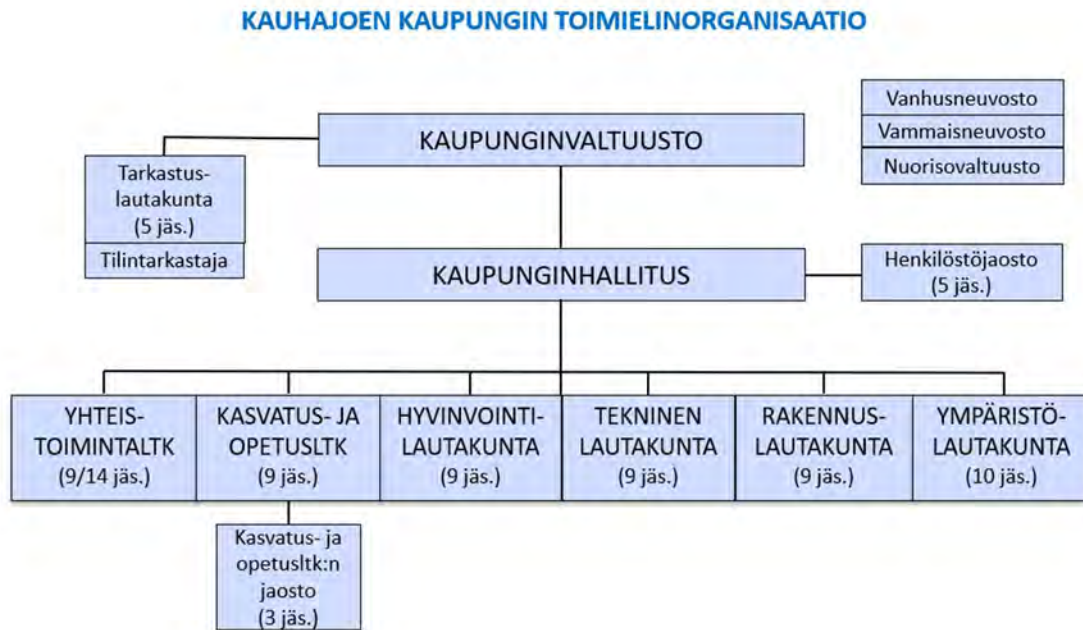
TAVOITE:

- Edistämme kaiken ikäisten asukkaiden ja työntekijöidemme hyvinvointia, aktiivisuutta ja osallisuutta
- Järjestämme monipuolisia, helposti saavutettavia hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluita

1.3 Kaupungin hallinto-organisaatio

Toimielinorganisaatio sekä palvelu- ja henkilöstöorganisaatiot:

Kaavio. Kauhajoen kaupungin toimielinorganisaatio 1.1.2023 alkaen.

KAUHAJOEN KAUPUNGIN PALVELU- JA HENKILÖSTÖORGANISAATIO

KAUPUNGINJOHTAJA					
HALLINTO-PALVELUT	ELINKEINO-PALVELUT	KASVATUS- JA OPETUS-PALVELUT	HYVINVOINTI-PALVELUT	TEKNISET PALVELUT	YMPÄRISTÖ-PALVELUT
hallinto-johtaja	kaupunginjohtaja	kasvatus- ja opetusjohtaja	hyvinvointi-johtaja	tekninen johtaja	ympäristöpäällikkö

Kaavio. Kauhajoen kaupungin palvelu- ja henkilöstöorganisaatio 1.1.2023 alkaen.

Toimielinten kokoukset ja varsinaisten jäsenten/edustajien läsnäolo kokouksissa:**Kaupunginvaltuusto**

5 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Hautala Lasse 5/5

I Varapuheenjohtaja:

Nummijoki Päivi 5/5

II varapuheenjohtaja:

Rotola-Pukkila Mikko 4/5

Valtuutetut:

Björkman Petri 4/5

Eeva Toni 5/5

Einola Enni 4/5

Eloranta Harri 5/5

Hakola Taija 5/5

Hautamäki Harri 5/5

Hietalahti-Lehtikevari Kirsi 4/5

Järviluoma Heikki 5/5

Kilpiö Tero 2/5

Kiukkonen Olli 4/5

Kuusisto Jaana 5/5

Kuusisto Raija 4/5

Kytöharju Mika 5/5

Köykkä Jari 5/5

Lakso Raimo 5/5

Leppänen Janne 2/5

Mantila Pauli 5/5

Marttila Hannu 5/5

Maunula-Craycroft Riitta 5/5

Mettälä Miko 4/5

Muurimäki Mika 5/5

Mäki-Pantti Petri 2/5

Niemi-Aro Antti 5/5

Ojaniemi Markku 5/5

Opas Petteri 5/5

Paananen Merja 4/5

Paananen Urpo 5/5

Pihlaja Mika 5/5

Santala Heikki 5/5

Soini Pekka 5/5

Viertola Hannu 5/5

Ylinen Marko 5/5

Puolueet: keskusta 13, perussuomalaiset 11, kokoomus 8, SDP 3**Kaupunginhallitus**

19 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Paananen Urpo 19/19

I Varapuheenjohtaja:

Kytöharju Mika 19/19

II varapuheenjohtaja:

Opas Petteri 19/19

Jäsenet:

Eeva Toni 18/19

Einola Enni 18/19

Kuusisto Jaana 19/19

Paananen Merja 16/19

Rinta-Halkola Katri 18/19

Ylinen Marko 17/19

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto

3 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Kytöharju Mika 3/3

Varapuheenjohtaja:

Paananen Urpo 3/3

Jäsenet:

Hirvimäki Arja 3/3

Rinta-Halkola Katri 3/3

Opas Petteri 3/3

Tarkastuslautakunta

13 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Hakola Taija 13/13

Varapuheenjohtaja:

Muurimäki Mika 13/13

Jäsenet:

Ala-Kokko Antti 10/13

Laitila Timo 13/13

Ala-Pantti Eija 13/13

Keskusvaalilautakunta

4 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Ojanen Lea 4/4

Varapuheenjohtaja:

Uunila Kari 2/4

Jäsenet:

Ahonen Marjo-Riitta 4/4

Järviluoma Heikki 3/4

Arkela Heikki 4/4

Kasvatus- ja opetuslautakunta

6 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Björkman Petri 6/6

Varapuheenjohtaja:

Marttila Hannu 6/6

Jäsenet:

Alhainen Susanna 5/6

Hirvimäki Arja 5/6

Mäki Erkki 4/6

Tumelius Sari 3/6

Hakala Marjo 6/6

Köykkä Jari 4/6

Pihlaja Tapio 4/6

Kaupunginhallituksen edustaja:

Kytöharju Mika 6/6

Kasvatus- ja opetuslautakunnan jaosto

2 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Björkman Petri 2/2

Jäsenet:

Hakala Marjo 2/2

Mäki Erkki 2/2

Hyvinvointilautakunta

7 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Mettälä Miko 6/7

Varapuheenjohtaja:

Mantila Pauli 7/7

Jäsenet:

Hietalahti-Lehtikevari Kirsi 6/7

Lakso Raila 3/7

Myllyaho Riitta 7/7

Uunila Kari 6/7

Kuusisto Raija 7/7

Maunula-Craycroft Riitta 7/7

Pihlaja Mika 2/7

Kaupunginhallituksen edustaja:

Ylinen Marko 3/6

Tekninen lautakunta

9 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Kiukkonen Olli 9/9

Jäsenet:

Eloranta Harri 9/9

Hietalahti Pirkko-Liisa 8/9

Mäki-Pantti Petri 6/9

Penttala Anne 0/9

Kaupunginhallituksen edustaja:

Rinta-Halkola Katri 6/9

Varapuheenjohtaja:

Hautamäki Harri 7/9

Heikkinen Nina 9/9

Hietalahti-Lehtikevari Kirsi 7/9

Ojaniemi Markku 8/9

Rakennuslautakunta

5 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Leppänen Janne 4/5

Jäsenet:

Heinonen Anne 5/5

Koskela Päivi 4/5

Myllyaho Riitta 5/5

Soini Pekka 5/5

Kaupunginhallituksen edustaja:

Eeva Toni 2/5

Varapuheenjohtaja:

Viertola Hannu 4/5

Kilpiö Tero 0/5

Luoma-Nirva Keijo 3/5

Rinta-Halkola Katri 3/5

Ympäristölautakunta

8 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Järvenpää Jaakko 7/8

Jäsenet:

Junttila Jukka 8/8

Maunula-Craycroft Riitta 7/8

Peltola Lauri 7/8

Tapanainen Tarja 0/8

Varapuheenjohtaja:

Laitila Samu 8/8

Koskela Päivi 8/8

Murto-Koivisto Pekka 8/8

Rintaluoma Jyrki 8/8

Yli-Rahnasto Sami 7/8

Vanhusneuvosto

4 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Järviluoma Heikki 4/4

Edustajat:

Ahonen Marjo-Riitta 4/4

Laitakari Heli 4/4

Ranta Risto 3/4

Hyvinvointilautakunnan edustaja:

Myllyaho Riitta 4/4

Liikamaa Eija (hyvinvointijohtaja) 4/4

Sihteeri:

Nieminen Heli (Kauhajoen kaupunki) 3/4

Hautamäki Eila 4/4

Puisto Hilikka 4/4

Kaupunginhallituksen edustaja:

Paananen Urpo 2/4

Vammaisneuvosto

4 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Koivuniemi Tuomas 4/4

Edustajat:

Honkaranta Sinikka 4/4

Paulaharju Heli 4/4

Rinta-Korhonen Onni 4/4

Yli-Yrjänäinen Arsi 0/4

Hyvinvointilautakunnan edustaja:

Hietalahti-Lehtikevari Kirsi 1/4

Muut läsnä olleet:

Alapiha Esa (Kauhajoen kaupunki, rakennustarkastaja, asiantuntija) 2/4

Sihteeri:

Kaari Maarit (Kauhajoen kaupunki) 4/4

Kuusela Pekka 3/4

Pollari Marjut 4/4

Yli-Keturi Tellervo 2/4

Kaupunginhallituksen edustaja:

Kytöharju Mika 3/4

Nuorisovaltuusto

7 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Heikkilä Harri 7/7

Sihteeri:

Villanen Fanni 7/7

Jäsenet:

Hautala Akseli 7/7

Latomäki Siiri 7/7

Luukaslammi Jemina 0/7

Lindqvist Olivia 2/7

Luukaslammi Katja, nuorisovaltuuston ohjaaja 7/7

Hietalahti-Lehtikevari Kirsi, kummivaltuutettu 2/7

Laitinen Nina, nuoriso-ohjaaja 4/7

Varapuheenjohtaja:

Laitmäki Liinus 7/7

Grönfors Vanessa 1/7

Pääkkönen Taavi 7/7

Koivisto Antton 1/7

Monikulttuurisuustoimikunta

4 kokousta

Läsnä:**Puheenjohtaja:**

Kuusisto Raija 4/4

Sihteeri:

Autio Sirpa 4/4

Jäsenet:

Heikkilä Anna-Kaisa 4/4

Mäntyniemi Sade 3/4

Salojensaari Arto 1/4

Szeman Agnes 4/4

Hyvinvointilautakunnan edustaja:

Mantila Pauli 1/4

Nuorisovaltuuston edustaja:

Grönfors Vanessa 0/4

Grönstrand Tanja 0/4

Panfilova Svetlana 1/4

Syväoja-Kokko Sanna 2/4

Kaupunginhallituksen edustaja:

Kuusisto Jaana 2/4

Muut läsnä olleet:

Grenrot Katja (AVI) 3/4

Tilivelvolliset

Kaupunginvaltuuston päätös 12.12.2005 § 108 on määrittänyt tilivelvollisiksi:

- kaupunginhallituksen jäsenet
- lautakuntien jäsenet
- toimielinten esittelijät
- kaupunginjohtajan
- toimialajohtajat
- ne vastuuhenkilöt, jotka kaupunginhallitus tai lautakunta talousarvioon perustuvassa käyttösuunnitelmassa määrää käyttötalousosan kustannuspaikan tai investointiosan hankkeen vastuuhenkilöksi.

1.4. Kaupungin talouden ja toiminnan kehitys

1.4.1. Yleinen kuntatalouden kehitys

Taloudellisen yleistä kehitystä kuvataan Kuntaliiton, Valtionvarainministeriön ja Tilastokeskuk-
sen julkaisujen mukaan.

Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Näyttääkin siltä, että
kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta
Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2024.

Kuntien tilinpäätökset olivat vahvempia kuin mitä vuosi sitten talousarvioiden perusteella en-
nakoitiin. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempaa. Toimintakate eli kunnan netto-
toimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia ja peräti 130 kunnassa ne pienentyivät vuoteen 2023
verrattuna, kiteyttää Kuntaliiton toimitusjohtaja Minna Karhunen.

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio kirjoittaa helmikuun julkaisussaan: ”Kuntien ja kun-
tayhtymien ennakkolliset tilinpäätösarviot vuodelta 2024 koottiin Kuntaliitossa kasaan varsin
jännittävissä tunnelmissa. Jo pidemmän aikaa oli tunnistettu se, että kuntatalous tulee heikke-
nemään vuodesta 2023, mutta lopullisesta tilanteesta ei pystynyt sanomaan mitään varmaa
edes vuoden loppupuolella. Yleisestä talustilanteesta tuli julki edelleen sekä hyviä että synk-
kiä uutisia, ja kuntatalouden neljännesvuositilastoissa näkyi jo vuoden mittaan poikkeuseriä
monimutkaistamassa tilanteen tulkintaa. Kaikesta epävarmuudesta huolimatta tunnelmat olivat
tammikuussa selvästi valoisampia kuin syksyllä 2024.”

Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja in-
vestointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Raha-
virta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen.
Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kas-
vuun.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500
miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia.
Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien piene-
neminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset.

Kuluja laski myös kuntien työttömyysvakuutusmaksujen aleneminen. Lisäksi kuntien menot
työttömyysturvan rahoittamiseen pienenevät vielä, vaikka pitkäaikaistyöttömyys nousi vuoden
lopussa jo kovaa vauhtia, pääekonomisti Minna Punakallio nostaa esille.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203
kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa.

Energiayhtiöiden osuuksien myynti Mikkeliissä, vesilaitoksen yhtiöittäminen Tampereella sekä
Helsingin ja Espoon positiiviset tulokset kattoivat koko maan tuloksesta yli 70 prosenttia, kehittä-
mispäällikkö Mikko Mehtonen selventää.

Ilman näitä kaupunkeja kuntien tulos jäisi 300 miljoonaan euroon, Mehtonen jatkaa.

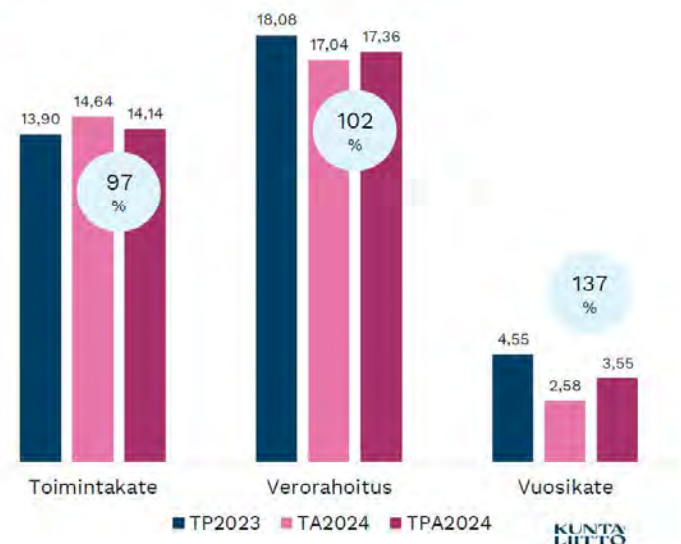
Heikoimman tuloksen kuntajoukkoon sijoittuu useita isoja ja keskisuuria kaupunkeja. Euro-
määräisesti heikoimmat tulokset tehtiin Vantaalla, Haminassa ja Lahdessa. Asukaskohtaisissa
tarkasteluissa heikoimpaan ääripäähän nousee sen sijaan pienempiä kuntia.

Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Rakenteellisesta alijäämästä on vaikea päästä eroon, summaa varatoimitusjohtaja Timo Reina.

Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä. Myös kuntakonsernien talouden merkitys korostuu ja niistä saamme tietoja vasta myöhemmin keväällä, Reina jatkaa.

Tilinpäätösarviot 2024 vahvempia kuin kuntien talousarviot

- Kuntien ja kuntayhtymien käyttötalous toteutui talousarvioita parempana.
- Maltillinen toimintakate ja verorahoituksen osuminen nappiin mahdollistivat kuntien talousarvioita paremman vuosikatteen. Ero ylsi noin 1 miljardiin euroon.
- Kulukuri ja kuntien sopeutusohjelmat kohensivat tilinpäätöslukuja. Menokasvua hillitsi myös työttömyysvakuutusmaksun keveneminen.

9 4.2.2025

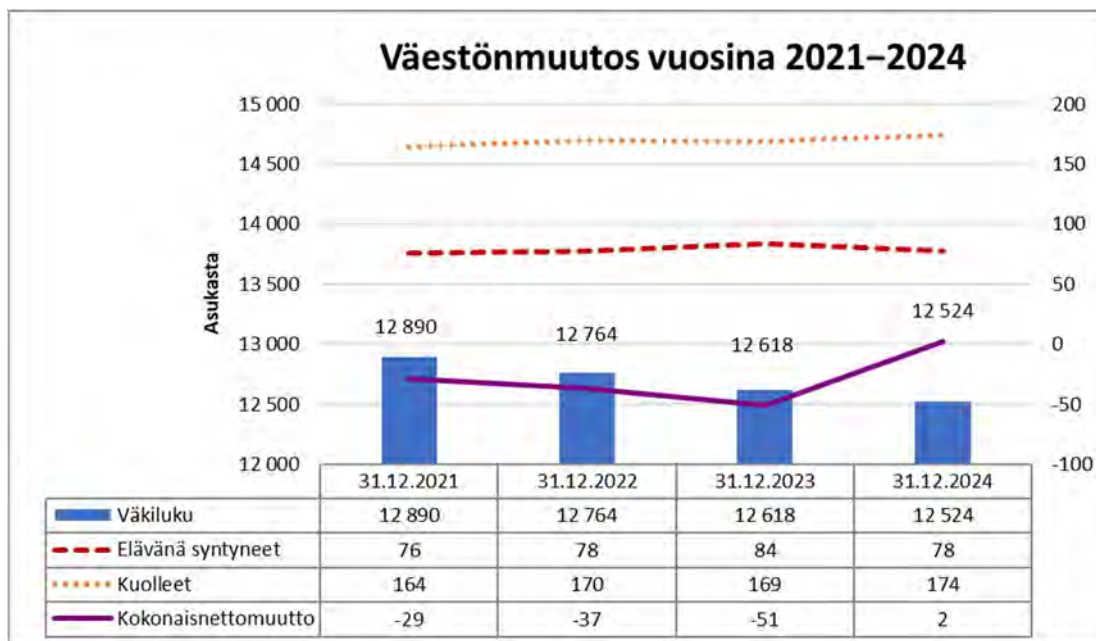
Kuntien ja kuntayhtymien ennakkollisten tilinpäätöstietojen ehdoton jymypaukku oli menokehityksen raju hidastuminen vuodesta 2023. Kun vielä vuonna 2023 kustannuskehitys laukkasi 11 prosentin kasvussa, niin vuonna 2024 kulukehitys jäi noin kahteen prosenttiin. Euroissa kustannukset nousivat vuonna 2024 vain reilun 300 miljoonan euron luokkaa. Toimintamenojen kehitykseen vaikutti viime vuonna useita erisuuntaan vetäviä syitä. Vaikka monet tekijät, kuten palkkaratkaisu, Petteri Orpon hallituksen uudistukset ja korkotason nousu, nostivat kustannuksia reippaasti, niin siitä huolimatta kuntien palkkasumman nousu näyttää jäävän vain vajaaseen 3 prosenttiin. Työttömyysvakuutusmaksun lasku käänsi henkilöstösivukulujen kehityksen jopa miinukselle. Ostojen kehitys tarkentuu vielä, kertoo Minna Punakallio helmikuun julkaisussaan.

Kuntien talouden muutos vuosina 2020-2024a, mrd. euroa. (Valtionvarainministeriö)

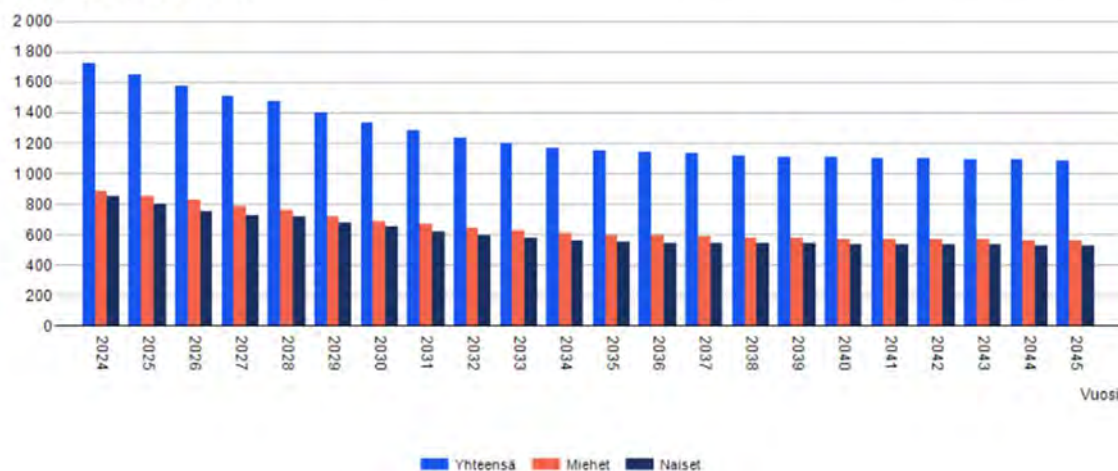
	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TPA 2024	Muutos mrd. € 2023- 2024a	Muutos % 2023- 2024a
Toimintatuotot	6,89	8,11	7,89	5,81	5,78	-0,03	-0,5
Toimintakulut - valm.om.käyttöön	38,11	40,39	42,28	20,08	20,30	0,22	1,1
Toimintakate	-31,22	-32,28	-34,39	-14,27	-14,52	-0,25	-1,7
Verotulot	23,83	25,42	26,77	14,45	13,96	-0,49	-3,4
Kunnallisverot	20,12	20,60	21,64	10,22	9,81	-0,41	-4,0
Kiinteistöverot	1,74	1,97	2,09	2,18	2,32	0,13	6,1
Yhteisöverot	1,96	2,85	3,03	2,05	1,74	-0,31	-15,1
Valtionosuudet	11,01	10,08	10,74	3,63	3,39	-0,24	-6,6
Verorahoitus yht.	34,83	35,50	37,51	18,08	17,35	-0,73	-4,0
Rahoituserät, netto	0,46	0,57	0,33	0,42	0,39	-0,04	-8,6
Vuosikate	4,07	3,79	3,45	4,23	3,22	-1,01	-23,9
Poistot ja arvonalentumiset	2,40	2,41	2,45	2,50	2,51	0,01	0,5
Vuosikate - poistot	1,68	1,38	1,00	1,74	0,71	-1,03	-59,2
Tilikauden tulos	1,76	1,49	1,16	1,72	1,06	-0,66	-38,3
Nettoinvestoinnit	-3,32	-2,87	-2,09	-3,69	-3,66	0,03	-0,8
Investointimenot, brutto	-4,31	-3,97	-4,23	-4,41	-4,47	-0,06	1,4
Vuosikate - nettoinvestoinnit	0,75	0,92	1,36	0,55	-0,44	-0,99	-178,9
Lainakanta	19,03	19,12	18,69	18,77	19,48	0,71	3,8
Rahavarat	6,45	6,50	6,97	6,07	5,91	-0,16	-2,6
Taseen kertynyt ali-/ylijäämä	12,58	13,86	14,92	16,57	17,61	1,04	6,3
Veroprosentti, painotettu	19,96	20,02	20,01	7,33	7,46		0,13

Tilastokeskuksen viimeisimmän 2024 tehdyn ennusteen mukaan Etelä-Pohjanmaan asukasluku vähenee vuodesta 2024 vuoteen 2045 mennessä 11 447 henkilöllä. Kauhajoen osalta asukasluku vähenee samalla ajanjaksolla 2 130 henkilöllä. Seuraavalla sivulla on esitetty Kauhajoen osalta tarkempia ennusteita eri ikäluokkien osalta. Asukasluvun muutokset ohjaavat palveluverkkoselvityksen pohjalta tehtäviä päätöksiä.

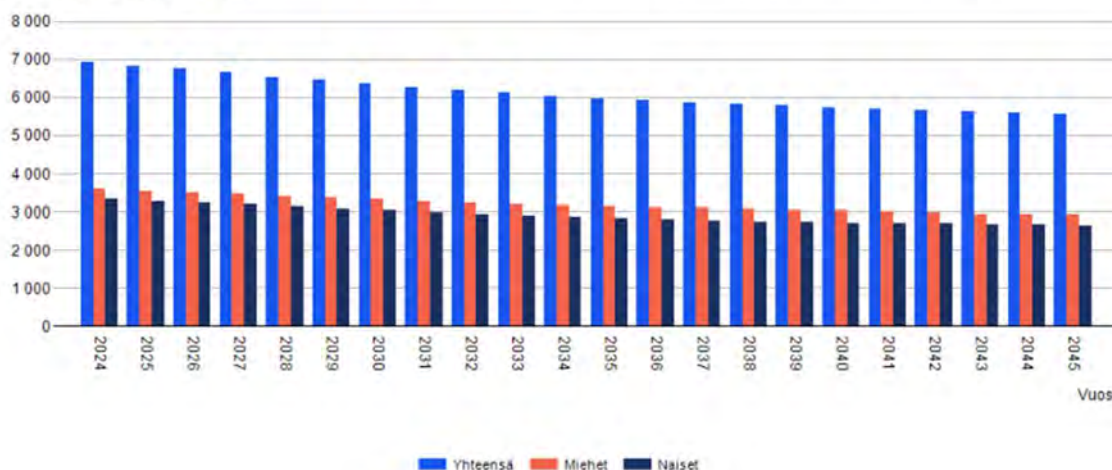
Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 31.12.2024 Kauhajoen asukasmäärä oli 12 524. Väestö väheni edellisestä vuodesta 94 henkilöllä. Syntyneisyys laski vuoden 2022 tasolle (syntyneitä 78), ja kuolleisuus nousi (kuolleita 174). Kuntien välinen nettomuutto oli Kauhajoen osalta -52, mutta nettomaahanmuutto 54, mistä syystä kokonaisnettomuutto oli aikaisemmista vuosista poiketen positiivinen, +2 (-51 / vuonna 2023).

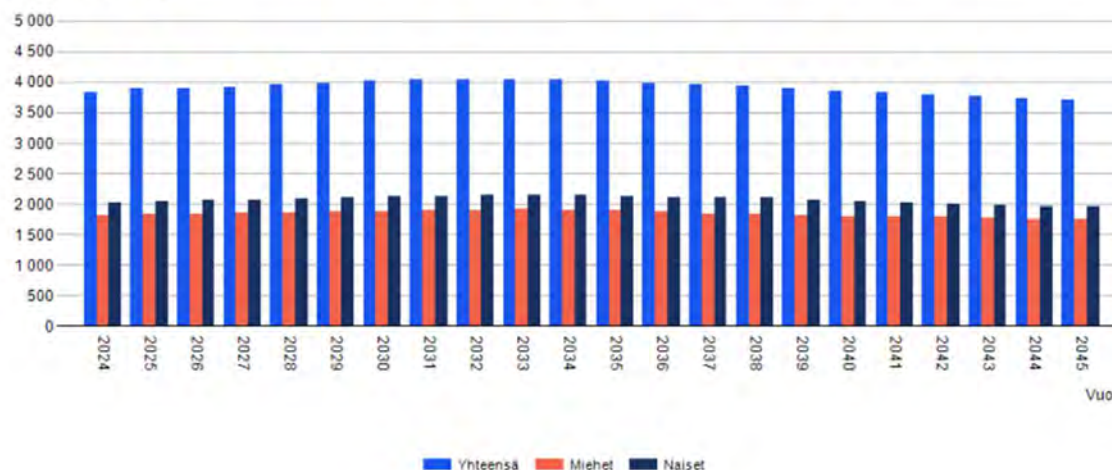
Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Sukupuoli ja Vuosi. Kauhajoki, 0 - 14, Väestö 31.12. (ennuste 2024).

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Sukupuoli ja Vuosi. Kauhajoki, 15 - 64, Väestö 31.12. (ennuste 2024).

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Sukupuoli ja Vuosi. Kauhajoki, 65 -, Väestö 31.12. (ennuste 2024).

1.4.2. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2024 talousarvio rakennettiin kaupunginvaltuuston 29.5.2023 hyväksymään kaupunki-strategiaan. Erityisesti strategian painopistealueet ohjasivat talousarvioprosessia. Kaupunki-strategian painopistealueet näkyvät talousarviossa ja taloussuunnitelmassa siten, että painopistealueille on luotu tuloskortille tavoitteet ja mittarit. Lisäksi painopistealueet toimivat pohjana palvelusuunnitelmien sekä toimialakohtaisten toimenpideohjelmien laadinnassa. Osavuosi-raportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä toimialat raportoivat toiminnalle ja taloudelle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupungin johtoryhmä tarkastelee strategian toteutumista systemaattisesti ja säännöllisesti.

Talous

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kaupungin taseen alijäämä saatiin katettua ja kertyneeksi ylijäämäksi muodostui 1 153 894 euroa. Talousarvioprosessissa 2024 tähdättiin nollatulokseen, mutta kaupunginvaltuuston päätöksellä 11.12.2023 tehtiin lopulta määrärahalisäys hyvinvointi-lautakunnan toimintakatteeseen, ja talousarvio jäi alijäämäiseksi -43 000 euroa. Tilinpäätöksessä 2024 päädyttiin kuitenkin lopulta 1 026 254 euron ylijäämään.

Positiivisen tuloksen takana on rahoitustuottojen arvioitua huomattavasti myönteisempi tulos ja verotulojen myönteinen kehitys. Fortum Oyj:n osinkoja kirjattiin noin 513 000 euroa. Kaupungin sijoitussalkuista kirjattiin noin 1,3 miljoonan euron voitot myönteisen rahamarkkinavuoden pohjalta. Verotuloja kaupunki sai noin 1,3 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennustettu. Toimintatuotot parantuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 460 000 euroa. Selittävänä tekijänä on varovaisuusperiaatteen noudattaminen talousarviota tehdessä. Tulosta heikensivät huomattavasti alkuperäistä talousarviota suuremmat toimintakulut, noin 1,3 miljoonaa euroa, sekä korkokulut, noin 200 000 euroa. Kertaeränä tulosta heikensi muihin rahoituskuluihin kirjattu osakkeiden alaskirjaus noin 500 000 euroa (CLT Plant Oy:n konkurssi).

Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteeksi vuodelle 2024 määriteltiin neljä toimenpidettä, joiden yhteisvaikutus arvioitiin olevan 245 000 euroa. Säästötavoitteita asetettiin seuraaviin sektoreihin: työllisyystoimiin 25 000 euroa; työhyvinvointiin panostamiseen, johtamisen kehittämiseen sekä sairauspoissaolojen vähentämiseen 10 000 euroa; lomarahen vaihtosopimukseen 10 000 euroa; inflaatio- sekä palkkakehitykseen reagoinnille 200 000 euroa. Vain lomarahen vaihtosopimus toteutui kohtuullisesti, muuten säästötavoitteet eivät toteutuneet.

Tilinpäätökseen toimintakate ylittyi alkuperäisestä talousarviosta 821 165 euroa, josta hallinto-palvelut alitti 249 501 euroa; elinkeinopalvelut ylitti 271 960 euroa; kasvatus- ja opetuslautakunta ylitti 693 141 euroa; hyvinvointilautakunta ylitti 405 646 euroa; tekninen lautakunta alitti 326 284 euroa; rakennuslautakunta alitti 21 706 euroa ja ympäristölautakunta ylitti 47 909 euroa.

Verotulot kehittyivät myönteisesti. Talousarviokirjassa verotuloiksi oli ennustettu 28 640 000 euroa, ja lopullinen toteuma oli 29 977 153 euroa. Valtionosuuksissa oli pientä kasvua talousarvioon verrattuna: talousarviokirjan ennuste oli 9 813 094 euroa ja lopullinen toteuma 9 885 184 euroa.

LLKY:n purkamisen myötä yhteistoimintalautakunta lopetettiin omana toimialanaan 1.1.2024 alkaen ja kirjanpito (mm. perintään liittyvä) on siirretty hallintopalveluiden alle kustannuspaikaksi.

Investointimenot olivat 2 856 375 euroa. Talousarviossa oli investointeihin varattu 4 116 070 euroa. Investointitulot olivat yhteensä 512 822 euroa, jolloin nettoinvestoinneiksi muodostui 2 343 553 euroa. Investoinneissa kokonaisuudessaan oli alitusta 1 772 517 euroa.

Investointeja rahoitettiin pitkäaikaista lainaa nostamalla. Pitkäaikaista lainaa nostettiin kaupunginhallituksen päätöksellä maaliskuulla 6 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin vuoden aikana 6 282 537 eurolla. Lyhytaikaista lainaa nostettiin 7 miljoonaa euroa, kun sitä vuonna 2023 nostettiin 11 miljoonaa euroa. Kokonaislainamäärä väheni 4 576 200 eurolla (vuonna 2023 lainamäärä kasvoi 5 707 143 eurolla).

Suurimpia investointikohteita olivat vapaa-ajankeskusalue (549 750 euroa), katujen rakentaminen (419 532 euroa) sekä päällystäminen ja päällysteiden korjaus (235 832 euroa).

Kirjastotalon ja Punaisen tuvan peruskorjausten siirtyminen vähensi merkittävästi investointien kokonaismenoja vuodelle 2024. Henkilöstötilanne vaikutti siihen, että kaikkia kohteita ei saatu toteutettua. Vapaa-aikakeskusalueen jalkapallokenttien kunnostus / tekonurmen pohja vei resursseja arvioitua huomattavasti enemmän. Kaupunginhallituksen päätöksellä (25.11.2024 § 236) viemäriverkoston rakentamisesta siirrettiin vapaa-ajankeskusalueelle 320 000 euron määräraha.

Poikkeamat talousarvioon 2024:

- Punainen tupa, alitusta 341 273 euroa
- Kirjastotalo, alitusta 256 152 euroa
- Viemäriverkosto, alitusta alkuperäiseen 470 001 euroa ja muutettuun 150 001 euroa
- Vapaa-ajankeskusalue, ylitystä alkuperäiseen 299 750 euroa ja alitusta muutettuun 20 250 euroa.

Tilinpäätöksessä 2022 taseeseen kertynyt alijäämä oli 2 816 255,31 euroa, ja vuoden 2023 tilinpäätöksessä ylijäämä oli 1 153 894 euroa. Tämän tilinpäätöksen jälkeen taseeseen on kertynyt 2 180 147,79 euroa ylijäämää.

Toiminnot

Kauhajoen kaupunki on ollut mukana Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeilussa Alavuden kaupungin, Kurikan kaupungin, Teuvan kunnan, Isojoen kunnan, Karijoen kunnan ja Soinin kunnan kanssa. Suupohjan koulutuskuntayhtymä on vastannut kuntakokeilun johtamisesta ja hallinnoinnista sekä on koordinoinut kokeilun kokonaistoteutusta kokeilualueella. Kuntakokeilu päättyi vuoden 2024 lopussa. Kauhajoen kaupunki on osallistunut TE-uudistuksen valmisteluun. Uudistuksessa TE-palveluiden hoito on siirtynyt kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Kauhajoki päätti liittyä valmisteltuun Suupohjan työllisyysalueeseen. Kauhajoen lisäksi alueeseen liittyvät Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnat sekä Kurikan ja Kristiinankaupungin kaupungit. Aluetta hallinnoi Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksi.

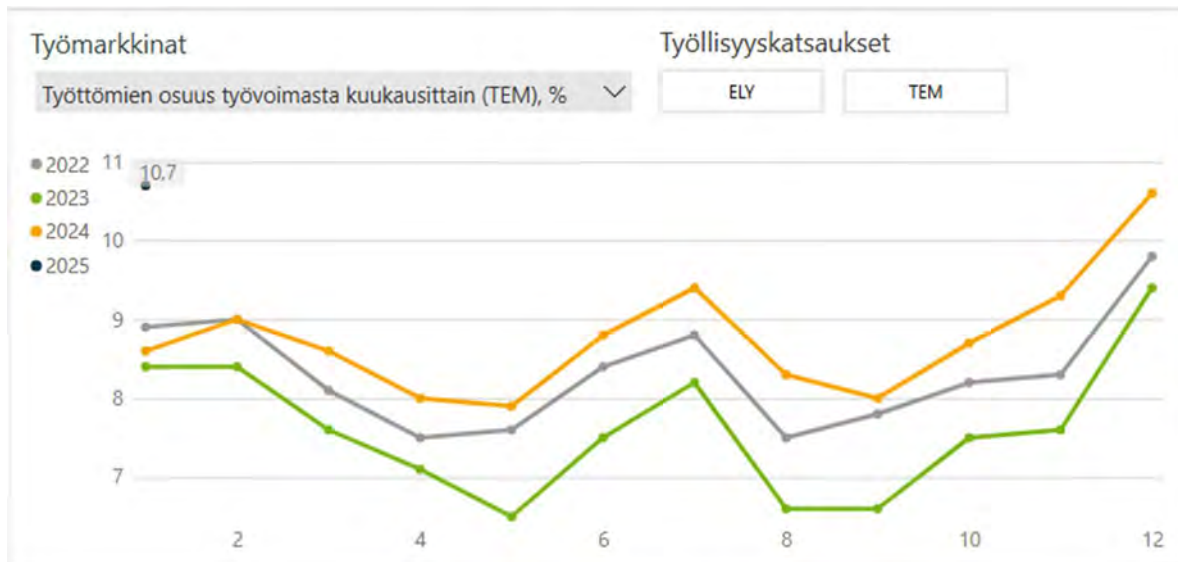
Palveluverkkoselvityksen pohjalta on tehty vuoden 2024 aikana päätöksiä, joilla perusopetuksen toiminnot reagoivat väestörakenteen isoihin muutoksiin tarpeeksi ajoissa. Palveluverkkoselvitystyön rinnalla käynnistettiin toisen asteen koulutuksen yhteistyöselvitys Kauhajoen kaupungin ja koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksen välillä.

Syksyllä päätöksentekoon valmisteltiin ulkoliikuntapaikkojen hoitamisen järjestämisvastuun siirtäminen tekniseltä toimialalta hyvinvointipalveluihin. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ulkoliikuntapaikkojen hoitaminen siirtyi 1.1.2025 alkaen hyvinvointipalveluille.

Työttömyys

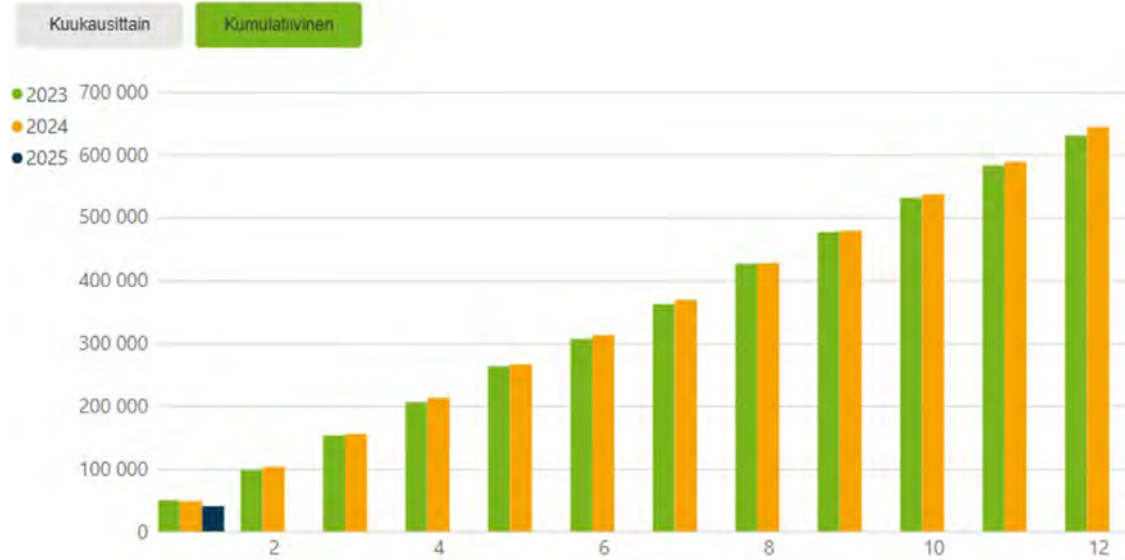
Kauhajoen kaupunki oli mukana Suupohjan koulutuskuntayhtymän hallinnoimassa Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeilussa, joka päättyi vuoden 2024 lopussa. Vuonna 2025 työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille, ja Kauhajoki on kuulunut Suupohjan työllisyysalueeseen.

Vuonna 2024 työttömyysaste oli Kauhajoella korkeimmillaan vuoden lopussa, 10,6 prosenttia (9,4 % / 2023). Matalimmillaan se oli toukokuussa, jolloin työttömiä oli 7,9 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli 31.12.2024 yhteensä 592 henkilöä (524 / 2023). Etelä-Pohjanmaan työttömyysaste oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin, 8,9 prosenttia (8,6 / 2023), kun koko maassa se oli 12,0 prosenttia (11,2 / 2023). Vuoden lopussa Kauhajoella oli avoimia työpaikkoja 38, mikä oli merkittävästi vähemmän kuin edellisen vuoden 101 työpaikkaa. KELA:n työmarkkinatuen kuntaosuutta Kauhajoen kaupunki maksoi 643 889 euroa (630 170 € / 2023).

Kaavio. Työttömien osuus työvoimasta kuukausittain (TEM).

Työmarkkinatuen kuntaosuus, €

Kaavio. Työmarkkinatuen kuntaosuus vuonna 2024 kumulatiivisesti, €.

Vuosi	2023				2024			
	Työmarkkinatuen kuntaosuus	€	Muutos, %	Muutos, €	Saajat	Kunnan osuus	€	Muutos, %
1	112	49 500	-0,6 %	-294	108	48 247	-2,5 %	-1 253
2	110	97 748	-4,7 %	-4 803	123	102 859	5,2 %	5 111
3	110	153 050	-1,0 %	-1 561	124	155 298	1,5 %	2 248
4	108	206 207	4,1 %	8 032	133	213 257	3,4 %	7 050
5	111	263 241	10,8 %	25 728	127	266 324	1,2 %	3 083
6	105	306 946	7,6 %	21 649	130	313 014	2,0 %	6 068
7	118	362 379	8,0 %	26 960	125	369 019	1,8 %	6 640
8	128	425 581	8,4 %	33 019	134	426 987	0,3 %	1 406
9	120	476 444	6,0 %	26 877	131	478 295	0,4 %	1 851
10	108	530 907	5,7 %	28 562	129	536 430	1,0 %	5 524
11	107	582 686	5,0 %	27 639	130	588 307	1,0 %	5 620
12	109	630 170	3,8 %	22 932	135	643 889	2,2 %	13 719

Kaavio. Työmarkkinatuen kuntaosuus vuosina 2023–2024 kumulatiivisesti.

1.4.3. Kaupungin henkilöstö

Kauhajoen kaupungin palveluksessa oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 587 henkilöä (599 / 2023).

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Kaupungihallitus	23	21
Siitä Hallintopalvelut	9	10
Siitä Elinkeinopalvelut	14	11
Kasvatus- ja opetuslautakunta	331	341
Hyvinvointilautakunta	114	121
Tekninen lautakunta	100	102
Rakennusvalvonta	4	3
Ympäristölautakunta	15	18
Yhteensä	587	606

Keväällä 2023 otettiin käyttöön henkilökunnan työsuhdepyöräetus. Työsuhdepyörää hankittiin vuoden 2024 loppuun mennessä 67 kpl. Budjetoinnissa on varauduttu 140 pyöräetuuden hallinnointikuluihin. Vuoden 2024 aikana hankevaroin panostettiin työyhteisöjen yhteisiin työhyvinvointipäiviin sekä erilaisiin yksikkökohtaisiin laitehankintoihin sekä lajikokeiluihin. Työhyvinvointihanke jatkuu vuonna 2025.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma (sisältäen investointeihin liittyvät palkat, 25 530,52 euroa) oli vuonna 2024 yhteensä 21 463 051,27 euroa, mikä on 3,6 % edellisvuotta enemmän.

Erillinen henkilöstötilinpäätös 2024 laaditaan kevään 2025 aikana, ja se hyväksytään kaupunginvaltuustossa 26.5.2025. Henkilöstökertomuksessa annetaan keskeiset henkilöstöä ja henkilöstövoimavaroja kuvaavat tunnusluvut.

1.4.4. Ympäristöasiat

Kauhajoen kaupunki vastaa ympäristösuojeluviranomaiselle kuuluvista tehtävistä. Ympäristöasioissa on keskeistä, että Kauhajoella on merkittävää alkutuotantoa, kuten kasvinviljelyä, maidontuotantoa ja naudan- ja sianlihantuotantoa sekä luonnonvarojen kuten pohjavesien ja maa-ainesten hyödyntämistä.

Tehtävät tulevat pääosin ympäristönsuojelulaista, maa-aineslaista, jätelaista ja vesilaista. Tavoitteena on taata toimialueen asukkaille terveellinen, turvallinen, viihtyisä ja ekologisesti kestävä elinympäristö. Neuvonnalla ja tiedottamisella sekä lupa- ja ilmoitusmenettelyillä pyritään ehkäisemään ihmisen toiminnasta aiheutuvia ympäristöongelmia ennakolta. Valvonta on ensisijaisesti ohjaavaa ja neuvottelevaa, mutta ympäristönsuojeluviranomaisella on tarvittaessa käytössä hallinnolliset pakkokeinot, kuten toiminnan keskeyttäminen, teettämisuhan käyttäminen ja uhkasakon määrääminen. Pakkokeinoja voidaan käyttää määräyksen tehosteeksi silloin kun toimija tai kiinteistönhaltija on laiminlyönyt ympäristönsuojeluvelvoitteitaan eikä kehoituksesta huolimatta ole ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kauhajoen kaupungin ympäristöterveysvalvonnan tehtävänä on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Ympäristöterveysvalvontaan liittyviä tehtäviä ovat muun muassa elintarvike- ja tupakkavalvonta, terveydensuojelu sekä eläinlääkintähuolto. Kunnan kuuluu huolehtia ympäristöterveyteen liittyvän lainsäädännön toimeenpanosta omalla alueellaan.

Kauhajoen kaupungin toiminnan ympäristöohjeiden ja jätemääräysten laadinnasta ja noudattamisesta vastaa ympäristöpalvelujen toimiala.

Kaupungin kunnallistekniikka tekee talousarviomäärärahojen puitteissa toimenpiteitä, joilla parannetaan hule- ja jätevesien viemärijärjestelmiä, katualueita sekä puisto- ja ulkoilualueita. Ympäristöhankkeiden tavoitteena on lisätä mm. ympäristö- ja liikenneturvallisuutta, energiatehokkaita ratkaisuja sekä ympäristön esteettömyyttä ja viihtyisyyttä.

Konserniyhtiöt vastaavat alueen vesihuollosta ja kaukolämmöstä. Vesihuoltolain pohjalta Kauhajoen Vesihuolto Oy:n tavoitteena on turvata kohtuullisin kustannuksin riittävästi turvallista ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden ja ympäristön suojelun kannalta asianmukainen viemärinti. Kauhajoen Lämpöhuolto Oy:n toimintansa vuonna 2020 aloittanut lämpökeskus tehostaa kiinteiden polttoaineiden käyttöä kaukolämmöntuotannossa korvaten samalla öljyn käyttöä. Lisäksi lämpökeskus on varustettu savukaasujen pesu- ja lauhdutuslaitteistolla, jolla tehostetaan lämmöntalteenottoa ja siten lämpökeskuksen kokonaishyötysuhdetta.

1.4.5. Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Kaupunginvaltuusto on 14.10.2021 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen ja antanut siinä perusteet, joilla turvataan toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Kaupunginvaltuusto on 15.11.2021 hyväksynyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka perustuu tasa-arvolakiin (1329/2014) ja yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014). Suunnitelmaa noudattamalla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia.

Tarkastuslautakunta ylläpitää Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaista sidonnaisuusrekisteriä. Kaupungin päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen sidonnaisuuksien julkaisemisella on ehkäisevää vaikutusta vallan ja aseman väärinkäytön sekä vaikutusvallan väärinkäytön ilmenemiseen. Hyvän hallinnon noudattamista ja päätöksenteon pohjautumista yhteiseen etuun voidaan tarkkailla sidosten ollessa julkisia.

Kaupunki on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen yhdessä salkunhoitajien kanssa, tarkoittaen myös ihmisoikeuksien noudattamisen ja korruption vastaisen toiminnan huomioimista sijoitustoiminnassa. Yhtiöt, jotka eivät täytä kriteereitä, poissuljetaan sijoituksista. Salkunhoitajat antavat toiminnastaan säännöllisesti ESG-vastuullisuusraportin. Vastuullisuustekijöitä ovat mm. ihmisoikeuksien noudattaminen, korruption vastainen toiminta ja ympäristöasioiden huomioiminen. Periaatteiden myötä poissuljetaan sijoituksista yhtiöitä, jotka eivät täytä kriteereitä.

1.4.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja todennäköisestä kehityksestä

Kaupungin toimintaan ja talouteen kohdistuvat riskit ja epävarmuustekijät ovat luokiteltavissa mm. strategisiin, taloudellisiin, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin.

Kaupungin strategiset riskit näkyvät väestömuutoksessa. Väestö vähenee ja vanhenee. Syntyvyys pienenee, työikäisen väestön osuus vähenee ja suuret ikäluokat vanhenevat. Positiivinen työpaikkakehitys ja työvoiman saatavuus ovat avainkysymyksiä. Varhaiskasvatuksen ja oppilasikäluokkien pienentyessä palveluverkkoon liittyviä päätöksiä on tehty vuoden 2024 aikana. Väestömuutos heikentää huoltosuhdetta.

Talouden suunnitteluun ja toteutumiseen liittyvät riskit ovat yleisesti talouden ja toiminnan sopeuttamiseen kohdistuvia uhkia ja tavoitteiden toteutumiseen liittyviä epävarmuustekijöitä. Valtiontaloutta joudutaan sopeuttamaan merkittävästi tulevina vuosina, mikä heijastuu suoraan kuntatalouteen. Ukrainan sodan jatkuminen on heijastunut osittaisena epävarmuutena globaaliin talouteen. Inflaatio on tasaantunut, mutta korot ovat olleet vuoden 2024 aikana edelleen noin 3,5 prosentissa. Tähän epävarmuuteen on kaupunginhallitus reagoinut nimeämällä lokaussa taloustyöryhmän ajalle 7.10.2024 – 31.5.2025.

Tyypillisemmin taloudelle suurimpia riskejä ovat tulorahoituksen riittämättömyys ja suureen lainamäärään liittyvä korkoriski. Kaupungilla on lainasalkulle 35 000 000 euron koronvaihtosopimus korkoriskin suojaamiseksi tuleville kymmenelle vuodelle, minkä jälkeen suoja laskee progressiivisesti 10 miljoonaan euroon vuoteen 2040 mennessä. Korkosuoja leikkasi kaupungin korkokuluja noin 1,1 miljoonaa euroa eli erittäin merkittävästi. Elintärkeää on, että kaupungin investointitaso on korkeintaan noin 5 miljoonaa euroa, jolloin lainakantaa on mahdollista vähentää. Talousarviossa 2025 joudutaan varautumaan edelleen miljoonan euron korkomenoihin, vaikka otetaan huomioon korkosuojasopimuksen tuoma hyöty. Kassan riittävyyttä seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa otetaan kuntatodistusohjelman mukaista lyhytaikaista lainaa tasapainottamaan maksuvalmiuden vaihteluita.

Konsernivelka oli vuonna 2022 noin 107 309 000 euroa, vuonna 2023 noin 96 173 000 euroa ja vuonna 2024 noin 90 809 000 euroa.

Toiminnalliset riskit liittyvät erityisesti henkilöstöriskeihin. Näitä ovat henkilöstön saatavuuteen, riittävyyteen ja osaamistason ylläpitoon liittyvät epävarmuustekijät. Henkilöstörakenteesta nousee esiin eläköitymisten tuomat haasteet sekä avainhenkilöriskit. Toimenkuvia, tehtäviä ja sijaisjärjestelyjä tarkastellaan työtehtävien edellyttämälle tasolle yhdessä henkilöstön kanssa. Ohjeet ja suunnitelmat työn tekemisen tueksi ovat käytössä ja päivitystä tehdään tarpeen mukaan. Työpaikkojen riskien arviointia, työpaikkaselvityksiä, työpaikkakäyntejä ja terveystarkastuksia on tehty suunnitelmallisesti, mutta koronapandemia on valitettavasti siirtänyt osaa käynneistä eteenpäin. Vuosittain tehdään talousarvion yhteydessä henkilöstösuunnitelma ja tilinpäätöksen jälkeen henkilöstökertomus.

Vahinkoriskit ilmenevät erityisesti kiinteistöihin ja infraan liittyvinä ongelmina. Investointitarpeita ja korjausvelkaa on merkittävästi tuleville vuosille ja vuosittain talousarvioon varataan määrärahaa infran kuten viemärijärjestelmien ja katualueiden parantamiseen, liikenneturvallisuuden parantamiseen sekä kiinteistöjen toiminnallisen ja energiatehokkuuden parantamiseen. Kaupungin henkilöstö, omaisuus ja palvelutoiminta on vakuutettu siten, että mahdollinen vahinkotilanne ei aiheuta merkittävää taloudellista menetystä.

1.4.7. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuuston 14.10.2021 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje antaa päivitetty perusteet sisäisen valvonnan, riskienhallinnan, tilivelvollisten toimivallan ja vastuun määrittelyyn sekä sisäisen tarkastuksen toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on 19.11.2018 hyväksynyt kaupungin hankinta- ja sopimusohjeen. Hankinta- ja sopimusohje tulee päivittää vuoden 2025 aikana. Hankintaohjeella tuetaan hankintoja valmistelevia ja päättäviä henkilöitä hankintojen suunnitelmallisuuden ja seurannan kehittämisessä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on ollut tuottaa kohtuullinen varmuus siitä, että vuonna 2024 kaupungin toiminnassa toteutui

- kaupunginvaltuuston vahvistama strategia siten, että strategiset tavoitteet sisältyivät toimialojen tuloskortteihin, tavoitteisiin ja toimenpiteisiin
- palvelutuotannolle talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet
- toiminnan asian- ja lainmukaisuus lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudattaen sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- omaisuuden ja resurssien asianmukainen turvaaminen, käyttö ja hoito siten, että toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys oli turvattu
- toiminnallisen ja taloudellisen tiedon oikeellisuus, riittävyys ja raportointi.

Talousarviossa on toimielimille määritetty tilivelvolliseksi kyseinen toimialajohtaja. Käyttösuunnitelmassa toimielin voi määrätä myös muita vastuuhenkilöitä kustannuspaikoittain tai hankkeittain. Kuntalain mukaisesti tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet, kaupunginjohtaja sekä toimielimen esittelijä. Tilivelvollisuus kattaa johtamis-, ohjaus- ja seurantavastuun lisäksi tulosvastuun ja oikeudellisen vastuun. Toimialajohtajalla on tilivelvollisena vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, ylläpidosta ja raportoinnista osana päivittäistä toimintaa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Toimintavuonna lautakunnat valvoivat, että sen alainen palvelutoiminta toimi vahvistetun talousarvion ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnat antoivat osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen yhteydessä vastuualuettaan koskevan selonteon.

Toiminnan asian- ja lainmukaisuutta seurataan päätösten täytäntöönpanon yhteydessä. Lautakuntien pöytäkirjat saatetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi. Viranhaltijapäätökset saatetaan tiedoksi ao. toimielimelle ja muilta osin esimiehillä on mahdollisuus seurata päätöksiä tiedonhallintajärjestelmässä. Kuntalain mukaisesti pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset julkaistaan tietoverkossa. Sisäistä tarkkailua suoritetaan myös henkilöstöpäätösten ja tilinpidon osalta palkkalaskennan, kirjanpidon ja talousseurannan yhteydessä.

Tietojen turvaaminen, henkilötietojen ja rekisteröityjen tietojen lainmukainen käsittely ja ohjelmistojen toimivuuden varmistaminen ovat olleet keskeisesti kehittämistyön, riskienhallinnan ja valvonnan kohteina. Dokumentoiduilla toimintatavoilla ja ohjeiden avulla on varmistettu oletusarvoisesti se, että henkilöstöllä ja luottamishenkilöillä on tieto perusperiaatteista, joita kaupungin toiminnassa noudatetaan tietoturvan ja tietosuojan varmistamisessa kaikissa henkilötietojen käsittelyssä ja käytännön toiminnassa. Vuoden 2024 aikana ei tullut ilmi tietoturvan tai tietosuojan isoja poikkeamia kaupungin omassa toiminnassa.

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut 26.11.2018 poistosuunnitelman perusteiden ja poistoaikojen päivitykset ja niitä on sovellettu 1.1.2019 alkaen. Päätöksellä kaupungin ohje hyödykekohtaisten poistoaikojen määrittämisestä vastaa kuntajaoston yleisohjetta ja velvoittaa yleisohjeesta poiketessa esittämään dokumentoidusti hyödykekohtaiset perustelut hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle. Riskienhallinnan kannalta on merkityksellistä, että poistolaskenta vastaa hyödykkeen taloudellista pitoaikaa.

Kaupunginhallitus on myös vuonna 2024 käsitellyt joitain tilanteita, joissa kaupungin vuokralaisena toimiva yritys on ollut maksuvaikeuksissa ja vuokrasaatavia on kerääntynyt. Kaupunginhallitus on perustanut ratkaisunsa neuvotteluihin ja kuulemisiin sekä maksuaikataulujen ja vuokratason sovitteluun, mutta pitäytyen vuokrasopimuksen, vuokrasopimuslainsäädännön ja hallinnon oikeusperiaatteiden asettamissa rajoissa. Riskienhallinnan kannalta on pyritty säännölliseen saatavien seurantaan ja poikkeamiin puuttumiseen. Tilanne, jossa päädytään sopimus oikeudellisiin toimenpiteisiin ja jopa yrityksen konkurssiin, ei ole kaupunginkaan kannalta toivottu.

Kaupungin johdon käsitys on, että kaupungin toiminnassa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaisia menettelytapoja. Toteutettu sisäinen valvonta antaa riittävän kuvan talouden ja toiminnan laillisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä varojen ja omaisuuden turvaamisesta. Valvonnan yhteydessä ei ole havaittu oleellisia puutteita kuluneella tilikaudella. Toiminnan kehittämiseksi organisaation sisäistä tiedonkulkua sekä sisäistä ja ulkoista viestintää parannetaan, toimintaohjeita päivitetään sekä toteutetaan.

1.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen

KAUHAJOEN KAUPUNKI			
TULOSLASKELMA			
01.01. - 31.12.2024			
(ilman sisäisiä ja vyörytyseriä)	2024	2023	muutos-%
1000 Euroa	tilinpäätös	tilinpäätös	tp2023 / tp2024
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 560	1 647	-5,3 %
Maksutuotot	641	759	-15,5 %
Tuet ja avustukset	1 391	1 671	-16,7 %
Muut toimintatuotot	5 692	4 981	14,3 %
TOIMINTATUOTOT	9 283	9 057	2,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	65	75	-13,4 %
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-21 199	-20 662	2,6 %
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-4 362	-4 324	0,9 %
Muut henkilösivukulut	-672	-772	-12,9 %
Palvelujen ostot	-8 491	-8 038	5,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 539	-4 250	6,8 %
Avustukset	-1 627	-2 261	-28,0 %
Muut toimintakulut	-1 669	-2 074	-19,5 %
TOIMINTAKULUT	-42 559	-42 381	0,4 %
Toimintakate	-33 211	-33 250	-0,1 %
Verotulot	29 977	29 242	2,5 %
Valtionosuudet	9 885	10 094	-2,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	73	58	26,3 %
Muut rahoitustuotot	2 086	5 093	-59,0 %
Korkokulut	-1 496	-1 564	-4,4 %
Muut rahoituskulut	-703	-712	-1,2 %
Vuosikate	6 611	8 962	-26,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 617	-5 361	4,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 617	-5 361	4,8 %
Kertaluontoiset poistot	0	0	
Arvonalentumiset	0	0	
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	337	
Tilikauden tulos	994	3 937	-74,8 %
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	32	33	-1,6 %
TILIKAUDEN YLIJ- / ALIJÄÄMÄ	1 026	3 970	-74,2 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	21,85 %	21,33 %	
Vuosikate / Poistot, %	117,69 %	167,17 %	
Vuosikate, EUR / asukas	527,85	710,23	
Asukasmäärä	12 524	12 618	

* asukasmäärä/Tilastokeskus: 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksella rahoitettavan osuuden toiminnan kuluista. Kuntayhtymässä, jossa verorahoitusta ei ole, toimintakatteen on oltava ylijäämäinen. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot/Toimintakulut, % (Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista)
 $= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa sen määrän, joka tulorahoituksesta jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate/ Poistot, % (Vuosikate prosenttia poistoista)
 $= 100 * \text{Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattavat olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Poistoeron lisäyksiä kirjataan varauksia käytettäessä. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat poistoeron, varausten ja rahastojen vähentäminen.

(Lähde: Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto, 2024.

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.)

Kaupungin tilikauden tulokseksi muodostui 1 026 254 euron ylijäämä. Kaupunginvaltuusto päätti talousarviokäsittelyssään 9.12.2023 nollatuloksen sijaan määrärahojen lisäyksestä hyvinvointipalveluille, jolloin alkuperäinen talousarvio jäi 43 000 euroa alijäämäiseksi. Positiivisen tuloksen takana on rahoitustuottojen arvioitua huomattavasti myönteisempi tulos ja verotulojen myönteinen kehitys. Konserniyhteisöissä talousarviovuosi oli suunniteltu jatkumona sen hetkelle toiminnalle, eikä tiedossa ollut merkittäviä toiminnan ja palvelutarpeen muutoksia.

Toimintatuotot

Kauhajoen kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2024 olivat 9 283 298 euroa (9 056 573 euroa vuonna 2023). Toimintatuotoissa merkittävä osuus on edelleen saaduilla tuilla ja avustuksilla, mikä kertoo palvelujen aktiivisesta kehittämisestä ja onnistuneesta valti-onavustusten hausta.

Toimintakulut

Ulkoiset toimintakulut olivat 42 559 401 euroa (42 381 074 euroa vuonna 2023). Toimintakuluihin aiheuttivat lisäkustannuksia erityisesti palkankorotusten lopullinen taso ja palvelujen ostojen ylittyminen.

Henkilöstökulut ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 1,0 miljoonaa euroa. Merkittävänä tekijänä olivat arvioitua suuremmat yleiskorotukset.

Kaavio. Henkilöstökulut vuosina 2014– 2024.

Toimintakate

Toimintakate ylittyi alkuperäisestä talousarviosta 821 165 euroa. Muutostalousarvioon nähden ylitys oli 271 165 euroa.

Kaupunginhallituksen ja lautakuntien sitovuustason (toimintakatteen) ylitykset ja alitukset olivat alkuperäiseen talousarvioon nähden seuraavat:

Kaupunginhallitus / hallintopalvelut	alitus	-249 500,83 €
Kaupunginhallitus / elinkeinopalvelut	ylitys	271 959,65 €
Kasvatus- ja opetuslautakunta	ylitys	693 140,83 €
Hyvinvointilautakunta	ylitys	405 646,10 €
Tekninen lautakunta	alitus	-326 284,01 €
Rakennuslautakunta	alitus	-21 705,77 €
Ympäristölautakunta	ylitys	47 908,54 €
Yhteensä (toimintakate)	ylitys	821 164,51 €

Verotulot

Kunnallisveron tuotto perustui 9,4 veroprosenttiin. Verotuloja kaupunki sai 29 977 153, mikä oli 734 760 euroa edellisvuotta enemmän. Kunnallisveron osuus verotuloista oli 22 090 523 euroa (kasvua 1 325 935 euroa). Kiinteistövero kertyi 4 105 222 euroa (kasvua 9 377 euroa). Yhteisöveroa saatiin 3 781 408 euroa (vähennystä 600 552 euroa).

Vuoden 2022 tuloveroprosenttipäätöksellä lukittiin myös vuoden 2023 tuloveroprosentti hyvinvointialueen perustamisen vuoksi. Vuoden 2023 kunnan tuloveroprosentti laskettiin vähentämällä 12,64 prosenttiyksikköä vuoden 2022 veroprosentista.

Taulukko. Verotulot vuonna 2024.

Verotulot	TA 2024	TA muutos	TA 2024 + muutos	TP 2024	Poikkeama €	Poikkeama %
					TA+m / toteutuma	TA+m / %
Kunnan tulovero	20 749 000	996 000	21 745 000	22 090 523	345 523	1,6 %
Kiinteistövero	4 089 000	149 000	4 238 000	4 105 222	-132 778	-3,1 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 802 000	-84 000	3 718 000	3 781 408	63 408	1,7 %
Yhteensä	28 640 000	1 061 000	29 701 000	29 977 153	276 153	0,9 %

Taulukko. Tuloveroprosentti ja verotettava tulo vuosina 2021–2024.

Vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo / milj. €	Muutos %
2021	22,00	282	2,4
2022	22,00	290	2,9
2023	9,36	303	4,4
2024	9,40	307	1,3

* Lähde: Kuntaliitto, veroennuste 2/2025 (verotettava tulo)

Taulukko. Kiinteistöveroprosentti vuosina 2021–2024.

Kiinteistöveroprosentti	2021	2022	2023	2024
yleinen kiinteistöveroprosentti	0,93 %	0,93 %	0,93 %	
rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti				0,93 %
maapohjan veroprosentti				1,30 %
vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti	0,65 %	0,65 %	0,65 %	0,65 %
muut asuinrakennukset (mm. vapaa-ajan asunnot)	1,20 %	1,20 %	1,20 %	1,20 %
rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
voimalaitosten veroprosentti	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %
yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Valtionosuudet

Valtionosuudet olivat 9 885 184 euroa eli 208 822 euroa edellisvuotta vähemmän. Luku sisältää verotulomenetysten korvausta 2 833 845 euroa.

Taulukko. Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus vuonna 2024.

Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus	TA 2024	TA muutos	TA 2024 + muutos	TP 2024	Poikkeama € TA+m / toteutuma	Poikkeama % TA+m /
Valtionosuudet	9 813 094	5 906	9 819 000	7 051 339	-2 767 661	
Yleinen valtionosuus	9 813 094	5 906	9 819 000	2 189 148	-7 629 852	
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus				5 331 085	5 331 085	
Kunnan opetus- ja kultt.toim.valt.os.				-468 894	-468 894	
Harkinnanvar.valt.osuuden korotus				0	0	
Verotulomenetysten kompensatio				2 833 845	2 833 845	
Yhteensä	9 813 094	5 906	9 819 000	9 885 184	66 184	0,7 %

Kaavio. Verotulojen ja valtionosuuksien kertymä vuosilta 2014–2024.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottoja ja -kuluja tarkasteltaessa saatiin tuottoa yhteensä 2 158 739 euroa (5 150 659 euroa / 2023). Korkotulot sisältävät antolainoista ja talletusvaroista saatavat korkotulot. Osinkotuottoja ja osuuspääomien korkoja on saatu 562 287 euroa. Pääosan näistä tuotoista muodostavat Fortum Oyj:n osingot.

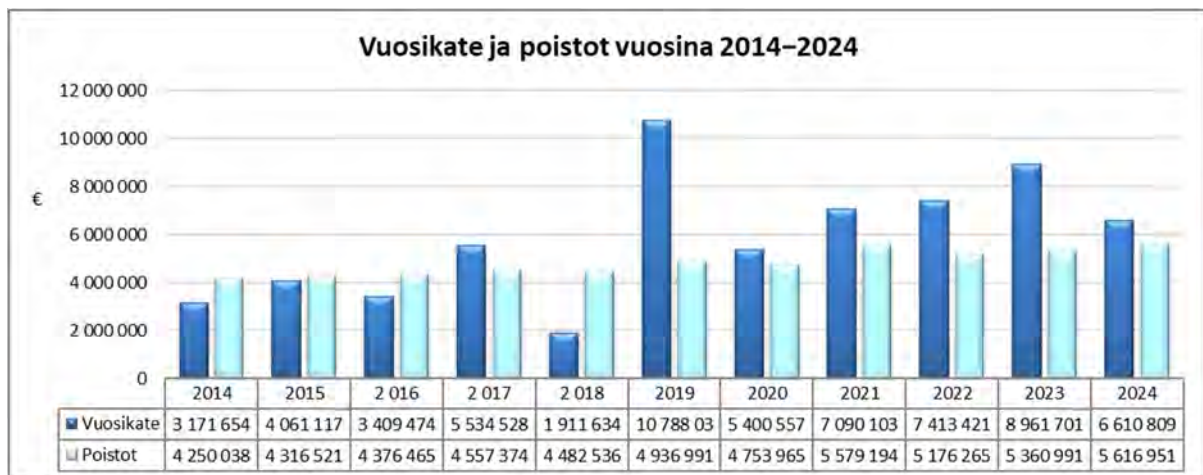
Kaupunki omistaa Fortum Oyj:n osakkeita yhteensä 446 320 kpl (vastaavasti vuonna 2023). Niiden markkina-arvo 31.12.2024 oli 6 032 015 euroa ja kirjanpitoarvo 3 181 992 euroa. Vuonna 2023 kaupunki myi osan Fortumin osakkeistaan. Tilinpäätöshetkellä takaisinostettujen osakkeiden (241 000 kpl) markkina-arvoa verrattiin kirjanpitoarvona olevaan hankinta-arvoon. Osakkeen arvo 31.12.2024 oli 13,52 euroa/osake. Markkina-arvo ylittää kirjanpitoarvon, joten tappiokirjausta ei tehty tilinpäätöksessä 2024.

Sijoitussalkkujen hoitajina toimivat EVLI Pankki Oyj ja S-Pankki instituutiot. Sijoitussalkkujen markkina-arvo 31.12.2024 oli 23 240 402 euroa (21 474 741 euroa / 2023). Salkkujen kirjanpitoarvo 21 393 033 euroa nousi vuoden alusta 1 310 533 euroa, mikä merkittiin tilinpäätöksessä tuotoksi. Rahamarkkinat olivat suotuisat varsinkin osakesijoitusten osalta.

Korkokuluissa näkyy edelleen korkealla pysynyt euribor-taso. Kaupungin lainasalkussa korkosidonnaisuus on pääsääntöisesti sidottu 6 kuukauden euriboriin, joka on laskenut alkuvuoden 3,8 prosentista joulukuun 2,5 prosenttiin. Alkuperäisessä talousarviossa varauduttiin 1,3 miljoonan euron korkokuluihin. Muutostalousarvio lisäsi korkokuluja 1,75 miljoonaan euroon, mutta lopullinen talousarvio oli noin 1,5 miljoonaa euroa.

Vuosikate

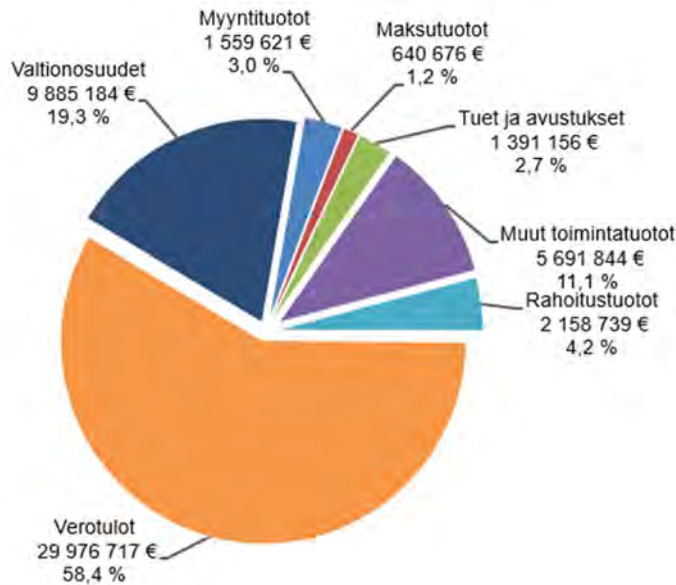
Vuosikatteeksi muodostui 6 610 809 euroa (8 961 701 euroa / 2023). Vuosikate kattaa poistot, joiden määräksi kirjattiin 5 616 951 euroa (5 360 991 euroa / 2023).

Kaavio. Vuosikatteen ja poistojen kertymä vuosilta 2014–2024

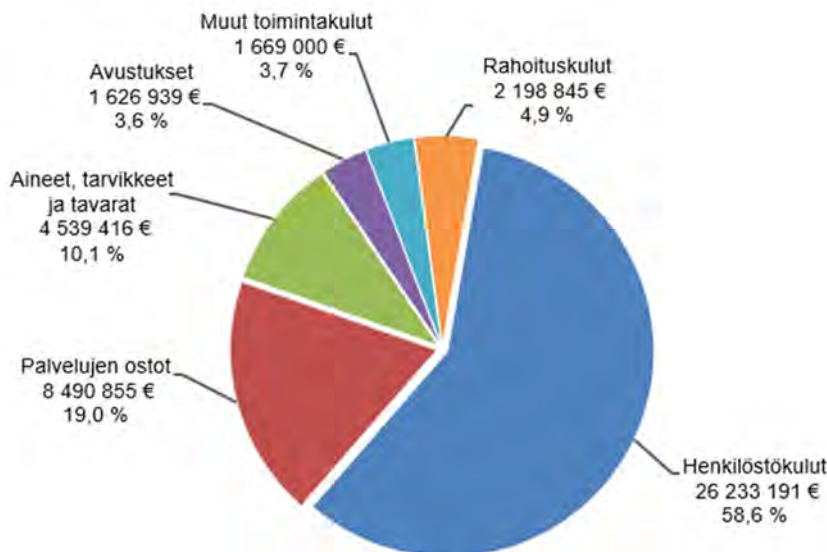
Tilikauden tulos muodostui 993 858,16 euroa ylijäämäiseksi. Poistoeron vähennyskirjauksen 32 395,63 euroa jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1 026 253,79 euroa. Taseen ylijäämä aiemmilta vuosilta on 1 153 894 euroa. Tilikauden tulos huomioiden jää taseeseen ylijäämää 2 180 148 euroa. Taseen ylijäämä on 174 euroa/asukas (91 euroa / 2023).

Tulojen jakauma 2024 (ulkoiset)

Kaavio. Tulojen jakauma vuonna 2024.

Kulujen jakauma 2024 (ulkoiset)

Kaavio. Kulujen jakauma vuonna 2024.

1.6. Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1000 EUR	1000 EUR
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 611	8 962
Satunnaiset erät	337	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-59	-52
*	6 552	9 246
Investointien rahavirta		
Pysyvien vastaavien investoinnit	-2 847	-9 160
Rahoitusosuudet investointeihin	0	56
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	562	3 500
*	-2 285	-5 604
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 267	3 642
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-190	-156
Antolainasaam. vähennykset	39	186
*	-151	30
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	6 000	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-6 576	-6 293
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-4 000	4 000
*	-4 576	5 707
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen/pääom.muutokset	161	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	-197	4 814
Korottomien velkojen muutos	-2 558	-7 603
*	-2 594	-2 788
Rahoituksen rahavirta	-7 321	2 949
Rahavarojen muutos	-3 054	6 591

Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	26 761	29 815
Rahavarat 1.1.	29 815	23 224

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	9 078 297	9 537 417
Investointien tulorahoitus %	232,2 %	98,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,82	1,00
Kassan riittävyys, pv	180	181
Asukasmäärä	12 524	12 618

* asukasmäärä/Tilastokeskus: 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

Rahoituslaskelman tunnusluvut

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja rahavarojen lisäämiseen, ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia rahavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua keskimääräistä jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Rahoituslaskelman tunnusluvut**Lainanhoitokate**

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS**Kassan riittävyys (pv)**

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

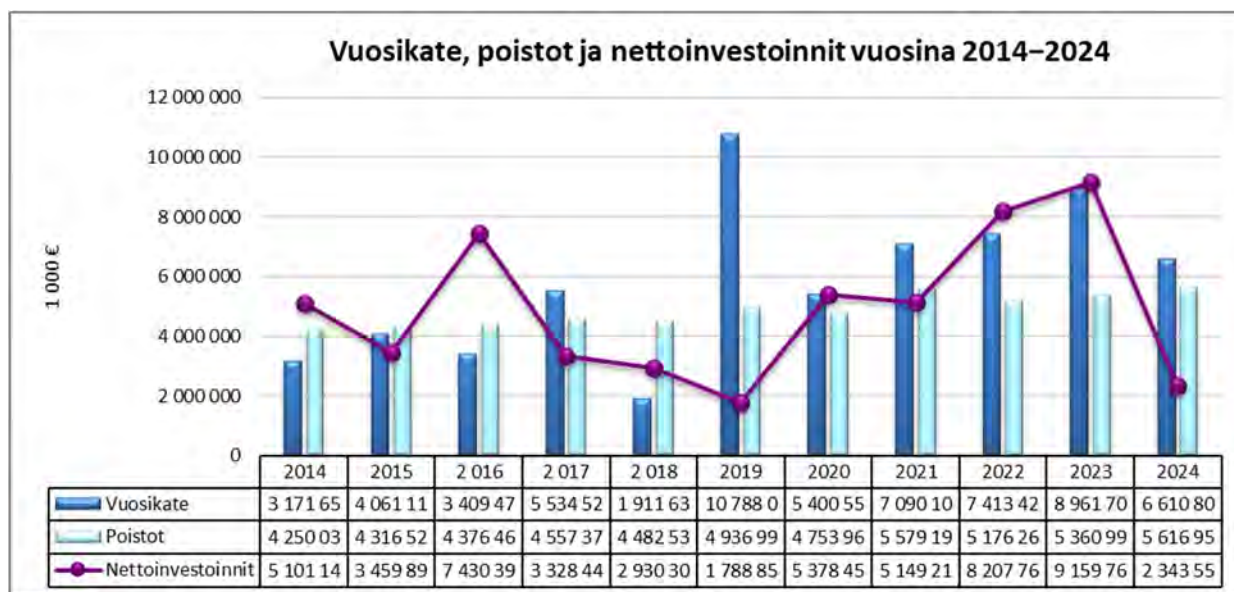
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimenä 30 pv.

(Lähde: Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto, 2024,
Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta)

Investoinnit

Rahoituslaskelma kuvaa kaupungin rahoitusasemassa ja rahoitusrakenteessa tapahtuneita muutoksia. Toiminnan ja investointien nettorahavirta oli vuonna 2024 positiivinen 4 267 256 euroa (vuonna 2023 positiivinen 3 642 405 euroa) tarkoittaen, että käyttötaloudesta tuleva tulokertymä ja investointihyödykkeistä saadut myynti- tai luovutustuotot kattavat tehdyt investoinnit. Investointiohjelma sisälsi 2 343 553 euron nettoinvestointimenot. Investointiohjelman toteutumista on kuvattu tarkemmin luvussa 2.3.

Kaavio. Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kertymä vuosilta 2014–2024.

Lainakannan muutokset

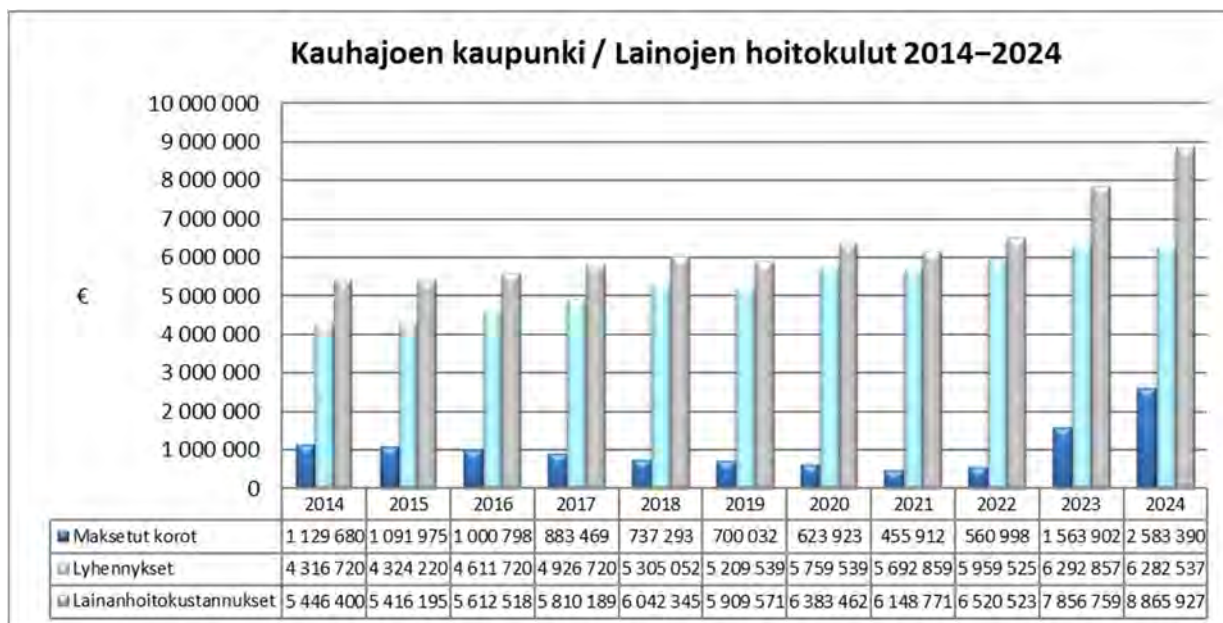
Kaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 66 998 399 euroa, joka on 4 576 200 euroa edellisvuotta vähemmän. Kaupunki on nostanut uusia pitkäaikaisia lainoja 6 miljoonaa euroa ja lyhentänyt lainoja 6 282 537 eurolla. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni edellisvuoden 11 miljoonasta eurosta 7 miljoonaan euroon. Lyhytaikaista kuntatodistuslainaa käytetään maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Kuntatodistuslainaa ”kierrätetään” vuoden sisällä – nosto ja takaisinmaksu tapahtuvat 12 kk:n aikana. Pitkäaikaista lainaa tilinpäätöshetkellä oli noin 59 998 400 euroa, mikä on noin 577 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023.

Antolainaa oli vuoden päättyessä Kauhajoen Vanhaintuki ry:llä, Sahankylän kunto ja urheilu 2001 ry:llä, Kauhajoen 4H-yhdistys ry:llä, Kauhajoki-Seura ry:llä, Kauhajoen Karhu ry:n lentopallojaostolla ja Pöntäneen Metsästysseura ry:llä. Antolainan määrä oli yhteensä 246 951 euroa. Hallintojohtaja on antanut kassalainojen takaisinmaksuun tarpeen mukaan jatkoajkoja johtuen Leader-rahoituksen maksatuksen viivästymisistä. Yhdistysten kassalainat ovat korotomia.

Tytäryhteisöillä, Kauhajoen Tennishalli Oy ja Kauhajoen Vuokra-asunnot Oy, oli antolainoja vuoden lopussa yhteensä 559 944 euroa. Kokonaisuudessaan antolainojen määrä oli yhteensä 806 895 euroa. Antolainojen määrä nousi vuoden kuluessa 151 423 euroa.

Kaavio. Lainakanta vuosina 2014–2024.

Kaavio. Lainojen hoitokulut vuosina 2014–2024.

Kassavarojen kehitys

Kaupungin rahavarat vähenivät tilikauden aikana 3 053 990 euroa, mihin vaikutti lyhytaikaisten lainojen merkittävä vähentyminen vuodenvaihteessa. Rahavaroihin lasketaan kassassa olevien rahojen lisäksi vuosikatteeseen sisältyvät rahoitusarvopaperit. Kassan riittävyys kuvaa maksuvalmiutta, joka vuoden lopussa oli 180 päivää (181 päivää vuonna 2023).

Rahoituslaskelmasta laskettuja tunnuslukuja ovat toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, investointien tulorahoitusprosentti, laskennallinen lainanhoitokate sekä kassan riittävyys (pv). Vuonna 2024 kaupungin rahoitus heikkeni hieman tunnusluvuilla mitattuna. On kuitenkin otettava huomioon, että vuoden 2023 poikkeuksellinen vuosikate (Fortumin osakemyynti) vääristää vertailtavuutta. Toiminnan ja investointien rahavirran tulisi pidemmällä tarkastelujaksolla olla positiivinen – Kauhajoella se on 9 078 297 euroa positiivinen viiden vuoden aikajaksolla tarkisteltuna (2023 vuonna 9 537 417 euroa). Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden lainojen hoitoon. Laskennallinen lainanhoitokate oli 0,82 (1,00 vuonna 2023). Lainanhoitokyky on hyvä arvolla yli 2, tyydyttävä arvolla 1–2 ja heikko arvolla alle 1.

1.7. Tase ja sen tunnusluvut

KAUHAJOEN KAUPUNKI T A S E 31.12.2023

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1000 eur	1000 eur		1000 eur	1000 eur
PYSYVÄT VASTAAVAT	86 819	89 941	OMA PÄÄOMA	42 649	41 623
Aineettomat hyödykkeet	10	58	Peruspääoma	40 469	40 469
Aineettomat oikeudet	8	0	Edell. tilikauden yli-/alijäämä	1 154	-2 816
Muut pitkävaikutteiset menot	2	58	Tilikauden yli-/alijäämä	1 026	3 970
Ennakkomaksut	0	0			
Aineelliset hyödykkeet	79 735	82 572	POISTOERO JA VAP.EHT. VARAUKSE	215	247
Maa- ja vesialueet	6 411	6 316	Kertynyt poistoero	215	247
Rakennukset	60 840	63 480			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 980	11 053	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	448	202
Koneet ja kalusto	527	560	Valtion toimeksiannot	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	30	30	Lahjoitusrahastojen pääomat	448	202
Ennakkomaksut ja keskener. hai	946	1 133			
Sijoitukset	7 074	7 312	VIERAS PÄÄOMA	73 057	80 192
Osakkeet ja osuudet	6 190	6 579	Pitkäaikainen	53 716	54 198
Muut lainasaamiset	807	655	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	53 716	54 198
Muut saamiset	78	78	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	125	40	Lyhytaikainen	19 341	25 993
Valtion toimeksiannot	0	0	Joukkovelkakirjalainat	7 000	11 000
Lahjoitusrahastojen varat	125	40	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 283	6 376
			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 425	32 283	Ostovelat	1 562	1 833
			Saadut ennakot	0	0
Vaihto-omaisuus	14	15	Muut velat	472	512
Aineet ja tarvikkeet	14	15	Siirtovelat	4 025	6 272
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	116 370	122 264
Saamiset	2 650	2 453			
Pitkäaikaiset	560	577	TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Myyntisaamiset	560	577	Omavaraisuusaste-%	36,83 %	34,25 %
Lyhytaikaiset	2 089	1 876	Suhteellinen velkaantuneisuus,%	148,65 %	165,71 %
Myyntisaamiset	1 401	1 001	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 180	1 154
Lainasaamiset	0	10	Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	174	91
Muut saamiset	280	190	Lainakanta 31.12., 1000 €	66 998	71 575
Siirtosaamiset	409	675	Lainat 31.12. €/asukas	5 350	5 672
			Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	68 756	73 309
Rahoitusarvopaperit	24 575	23 264	Lainat ja vastuut €/asukas	5 490	5 810
Osakkeet ja osuudet	3 182	3 182	Lainasaamiset 31.12., 1000 €	885	655
Muut arvopaperit	21 393	20 083	Asukasmäärä	12 524	12 618
Rahat ja pankkisaamiset	2 186	6 551			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	116 370	122 264			

* asukasmäärä/Tilastokeskus: 31.12.2024 ennakkotieto,
31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta ja velkaantuneisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osa kunnan varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Alhainen omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta. Välitettävät varat voivat heikentää omavaraisuusastetta. Omavaraisuusastetta voidaan arvioida seuraavien viitteellisten ohjearvojen perusteella:

Erinomainen	yli 70 %
Hyvä	50–69 %
Tyydyttävä	30–49 %
Heikko	alle 30 %

[2024]

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymässä ei lasketa asukaskohtaista ylijäämää (alijäämää).

Lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin vieraan pääoman erät Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat julkisyhteisöiltä ja Lainat muilta luotonantajilta.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= *Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

(Lähde: Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto, 2024,
Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta)

1.8. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot	1000 euroa	%- kok.tuloista		1000 euroa	%- kok.menoista
Tulot			Menot		
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	9 283	31,7	Toimintakulut	42 559	88,0
Verotulot	29 977	32,8	-valm. omaan käyttöön	-64	0,0
Valtionosuudet	9 885	29,4	Korkokulut	1 495	0,4
Korkotuotot	73	0,0	Muut rahoituskulut	703	0,7
Muut rahoitustuotot	2 085	0,8	Satunnaiset kulut	0	
Satunnaiset tuotot	0		Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakollisten varausten muutos	0	0,0
-Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	-58	0,0	-pysyvien vastaavien hyöd.luovutustappiot	0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusos.investointeihin	0	0,0	Investointimenot	2 846	5,2
Muut investointitulot	0				
Pysyvien vastaavien hyöd.myyntitulot	562	0,1			
Oman pääoman muutokset	0				
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	38	0,1	Antolainasaamisten lisäys	190	0,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 576	3,8
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000	5,1	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	4 000	1,9
			Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	57 845	100,0	Kokonaismenot yhteensä	58 305	100,0

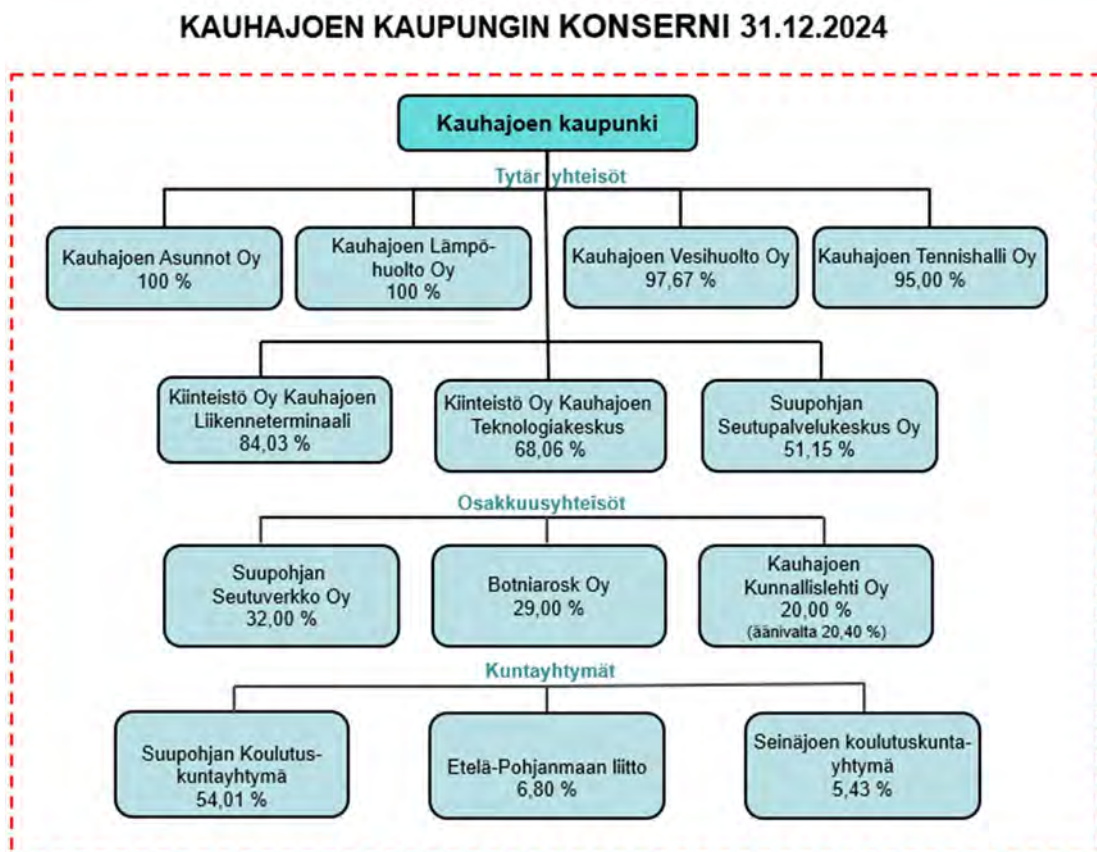
1.9. Konsernin toiminta ja talous

1.9.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt (kolme kiinteistö- ja asuntoyhtiötä, kaksi kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiötä ja kaksi muuta yhteisöä) sekä kolme kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Tilinpäätökseen on yhdistetty myös kolme osakkuusyhteisöä. Kahdella yhdistelemättömällä yhteis- ja omistusyhteisyyhteisöllä (Päntäneen Vesi- huolto Oy ja Kauhajoen Koskipadot Oy) ei ole olennaista merkitystä kaupungin konsernissa.

Seuraavassa esitetään Kauhajoen kaupungin konserni- ja osakkuusyhteisöt, kaupungin omis- tusosuudet, niiden yhdistely sekä konsernitilinpäätös kokonaisuudessaan. Yksityiskohtaisem- mat konserniyhtiöiden toiminnan ja talouden tunnusluvut ovat liitetietona sivulta 115 alkaen.

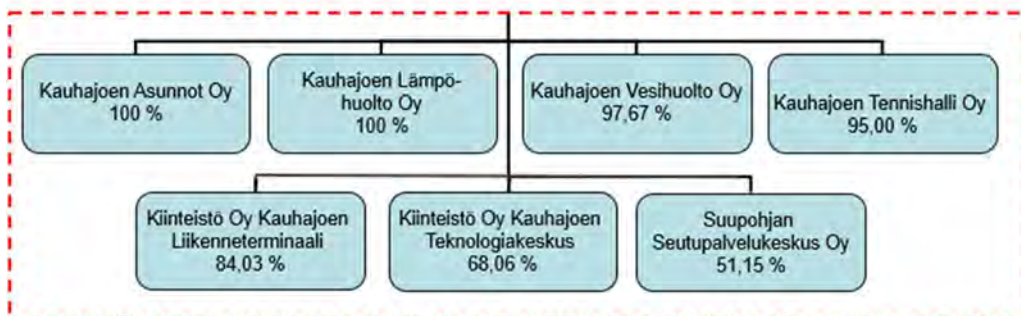
1.9.2. Kauhajoen kaupungin konsernikaaviot

**KAUHAJOEN KAUPUNGIN
TYTÄRYHTEISÖT, Kuntalain 16 a § mukaiset
tytäryhteisöt**

31.12.2024

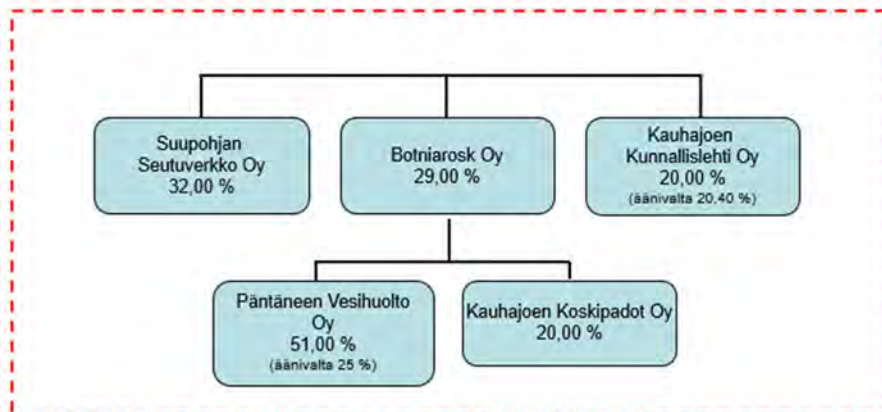
(Osakepääoma >50 %, määräysvalta yhtiössä)

**KAUHAJOEN KAUPUNGIN
OSAKKUUSYHTEISÖT**

31.12.2024

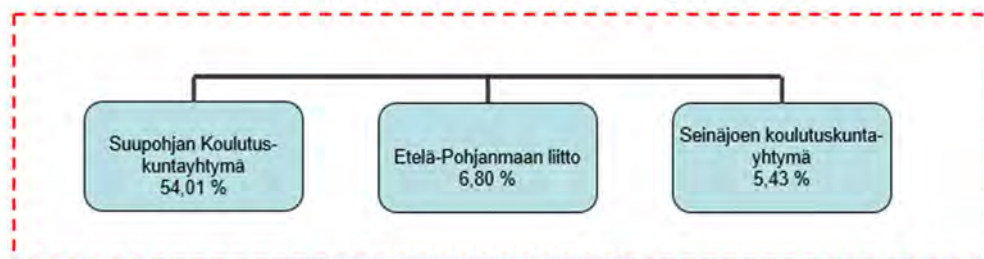
(Omistus >20 %, ei määräysvaltaa)

KAUHAJOEN KAUPUNKI

31.12.2024

Kuntayhtymät, jotka eivät ole tytäryhteisöjä

1.9.3. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuuston 4.10.2021 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä kaupunginvaltuuston 28.6.2021 hyväksymä konserniohje on annettu noudatettaviksi kaupungin konserniyhtiöille. Ohjeet ovat myös perusteet omistajaohjauksen toteuttamiseen sekä kaupungin edustajana yhtiössä toimimiseen. Konserniohjeiden soveltamisella pyritään siihen, että konserniyhtiöiden päätöksenteko ja riskienhallinta on laadukasta, hallituksen jäsenenä toimivat asiantuntevat edustajat ja ohjeessa määritellyissä merkittävässä asiakokonaisuuksissa hankitaan kaupungin kanta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konserniohjeen sekä määrittää kaupungin tavoitteet ja omistajapolitiikan linjaukset. Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta päättäessään kaupunginvaltuusto asettaa kuntakonserniin kuuluvien strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille on vastuutettu omistajaohjaus. Kaupunginhallitus antaa talousarvion laadinnan yhteydessä konserniyhtiöille ja kuntayhtymille toiminnalliset ja taloudelliset kehykset talousarvioneuvotteluja ja taloussuunnitelman valmistelua varten. Kaupunginhallitus nimeää edustajat yhtiökokouksiin sekä ohjeistaa heitä hallitusten ja johtokuntien jäsenten valinnassa. Kaupunginhallitus antaa ohjeet kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallituksen jäsenet, jotka toimivat edustajina yhtiöissä ja kuntayhtymissä, raportoivat kaupunginhallitukselle yhteisöjen päätöksistä, toiminnasta ja valmistelussa olevista merkittävistä asioista. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta osavuosisiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.9.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja tuleva kehitys

Konsernin lainakanta väheni 5,4 miljoonaa euroa ollen 90 809 000 euroa, 7 251 euroa/asukas. Vuoden 2024 aikana päätettiin yhdestä uudesta takauksesta konserniyhtiöille. Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 28.10.2024 § 49 Kauhajoen Asunnot Oy:lle omavelkaisen 3,1 miljoonan euron takauksen 30 vuodeksi.

1.9.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kauhajoen kaupungin tilinpäätöksessä esiteltäviin konserniyhtiöihin ja kuntayhtymiin kuuluvat:

Osakeyhtiöt

- Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy
- Kauhajoen Vesihuolto Oy
- Kauhajoen Lämpöhuolto Oy
- Kauhajoen Asunnon Oy
- Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus
- Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali
- Kauhajoen Tennishalli Oy

Kuntayhtymät

- Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi.

Kaupunginhallitus on 9.10.2023 § 218 antanut konserniohjauksena konserniyhtiöiden ja kuntayhtymän johdolle seuraavat huomiot:

1. Konserniin kuuluvien yhtiöiden/kuntayhtymän taloudellisen ja toiminnallisen suunnittelun tulee olla saman suuntainen kuin kaupungin strategian linjaukset.
2. Kaupunki on omassa taloudessaan pääsemässä irti kertyneistä alijäämistä ja näin ollen välttämässä kriisikuntamenettelyyn joutumisen. Konserniin kuuluvien yhteisöjen on omalla toiminnalla edistettävä, ettei kriisikuntamenettelyyn joutuminen tulevaisuudessa laukea konserniin liittyvien tunnuslukujen kautta.
3. Merkittävistä investoinneista/taloudellisista panostuksista on informoitava konsernijohtoa hyvissä ajoin, että konsernijohto voi muodostaa kannan asiaan tarvittaessa.

Konserniyhteisöjen raportointi on toteutettu osana kaupungin seurantajärjestelmää. Konserniyhteisöt antoivat raportin kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle toiminnastaan neljä kertaa vuodessa, osavuosisiraporttien ja tilinpäätöksen yhteydessä. Konserniyhteisöjen hallinnossa olevat kaupungin edustajat raportoivat suullisesti kaupunginhallitukselle / ao. lautakunnalle yhteisöjen toiminnan kannalta merkittävistä valmisteltavana olevista asioista sekä päätöksenteosta. Kauhajoen kaupungin konsernivalvonnassa ja konsernien toiminnassa ei ole havaittu oleellisia puutteita. Konserneille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Kaupunginhallitus on antanut ohjeistusta yhtiöiden strategisille linjauksille. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.6.2021 päivitetyn Konserniohjeen konsernivalvontaa varten.

Tilinpäätösraportoinnissa konserniyhtiöiden ja kuntayhtymän osalta rahoitustuotot ja -kulut sekä tilinpäätössiirrot ja tuloverot on esitetty taloustietoja kuvaavissa taulukoissa erikseen vasta toteumasta 30.6.2023 alkaen. Osalla poistot on merkitty vasta vuodesta 2022 alkaen.

1.9.6. Konserniyhtiöiden tilinpäätösraportointi

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy

Yhtiöjärjestyksen 2 § mukaisesti yhtiön toimialana on omistaa ja hallita aluelämpölaitoksia ja tähän liittyviä lämmönjakokanavistoja sekä tuottaa lämpöenergiaa ja myydä sitä.

Hallitus (valitaan toistaiseksi)

Ojala Asko, puheenjohtaja
Santala Heikki, varapuheenjohtaja
Kuusisto Raija, jäsen
Kilpiö Tero, jäsen
Ylinen Marko, jäsen
Soini Pekka, jäsen

Varajäsen (henkilökohtainen)

Koskela Päivi
Kiukkonen Olli
Einola Enni
Eeva Toni
Kuusisto Jaana
Maunula-Craycroft Riitta

Yhtiökokousedustaja: Rinta-Halkola Katri

Varaedustaja: Paananen Urpo

Yhtiössä työskentelee toimitusjohtaja, viisi laitosmiestä ja toimistonhoitaja. Kesällä on ollut kaksi kausityöntekijää.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toiminnan tuottama mahdollinen voitto käytetään yhtiön harjoittaman toiminnan kehittämiseen. Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan yhtiön toiminnasta on syntynyt tappiota 150 630,25 euroa. Se mukaan luettuna yhtiön jakokelpoinen vapaa oma pääoma on 3 123 940,09 €. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että voitto siirretään edellisten tilikausien voitto (tappio) -tilille.

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Henkilöstö	8	8	7	7	8
Tulot / Liikevaihto	4 690 935	4 706 952	4 923 594	4 526 700	4 686 521
Menot	-3 304 271	-3 315 323	-4 161 975	-3 559 000	-4 407 015
Poistot	-1 134 634	-1 128 868	-1 069 847	-780 000	-1 031 494
Rahoitustuotot ja -kulut	-120 231	-49 375	-99 400	-132 900	-84 085
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	-128 021	-211 901	407 737	-9 900	685 442
Tilikauden tulos	3 780	1 486	109	44 900	-150 630
Ed. tilikausien yli/alijäämä					3 274 570,34
Tilikauden yli/alijäämä					-150 630,25
Yhteensä					3 123 940,09

Toimitusjohtajan katsaus:

Yleisesti kustannukset nousseet huomattavasti joka osa-alueella. Energian laskutushinta meillä on huomattavasti edullisempi kuin valtakunnallinen keskiarvo. Tuloksen painuessa reilusti miinukselle joudumme tekemään korjausliikkeitä pikaisesti.

Tulipalon takia jouduimme käyttämään päälaitosta vajaateholla kevättalven 2024 ja se myös lisäsi tappiota. Myös kesän korjauskustannukset nousivat tavanomaista suuremmiksi.

Verkoston puolella on alkanut näkymään paljon vuotoja, kun erilaiset maanrakennustyöt ovat vahingoittaneet putkiamme. Näissä esimerkiksi kuitu- ja sähköyhtiöiden tulisi olla huoleellisempia, ettei vahingoiteta jo olemassa olevaa infraa.

Vuoden 2025 isoimmat investoinnit kohdistuu toimisto- ja huoltorakennuksen korjauskehittämiseen sekä Atria-Aronkylä kuumasiirtolinjaan, jos asiakas reitin varrella saa suunnitelmat toteutustasteelle.

Toimitusjohtaja Tapio Suonvieri

Kauhajoen Tennishalli Oy

Kauhajoen Tennishallin Oy:n toiminnan tarkoituksena on ns. omakustannushintaan mailapelien pelaamisen mahdollistaminen paikkakunnalla, sekä edesauttaa joukkueliikunnan ja joukkuepelien harjoittamista / harjoittelua.

Hallitus (valitaan toistaiseksi)

Eeva Toni, puheenjohtaja, kaupungin edustaja

Nurmela Niko, varapuheenjohtaja

Pöyry Kari, jäsen

Syrjänen Jaakko, jäsen

Einola Enni, jäsen, kaupungin edustaja

Varajäsen (ei henkilökohtainen)

Leppänen Lasse

Panula Sakari

Virolainen Riku

Yhtiökokousedustaja: Opas Petteri

Varaedustaja: Ylinen Marko

Yhtiön kirjanpidon hoitaa Mari Rajala ja toiminnan tarkastuksen Aino Hakamaa. Halliyhtiön toimitusjohtajana on ollut Eija Liikamaa. Kauhajoen Tennishalli Oy:llä ei ole palkattua henkilökuntaa.

Yhtiöjärjestyksensä mukaisesti yhtiö ei jaa osinkoa. Yhtiön hallitus esittää yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos -3 047,89 €, kirjataan yhtiön kirjanpidossa Omaan Pääomaan voitto/tappio tilille, eikä osinkoa osakkeenomistajille jaeta.

Tennishalli-osakeyhtiön hallitus on esittänyt kaupungille, että osakeyhtiön toiminta sulautetaan kaupungin liikuntapalveluihin vuoden 2025 aikana.

Alustava tilinpäätös (hallitus ei ole vielä vahvistanut):

Kauhajoen Tennishalli	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	95 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
Tulot / Liikevaihto	25 888	23 530	18 577	26 500	18 890
Menot	-20 072	-14 572	-13 531	-16 400	-13 697
Poistot	-8 459	-8 365	-8 294	-8 365	-8 241
Rahoitustuotot ja -kulut			-48	-100	1
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot			0	0	0
Tilikauden tulos	-2 643	593	-3 296	1 635	-3 048
Ed. tilikausien yli/alijäämä					-38 576,13
Tilikauden yli/alijäämä					-3 047,89
Yhteensä					-41 624,02

Toimitusjohtajan katsaus:

Tennishalli Oy:n liikevaihto oli 18 889,58 euroa ja pysyi miltei samassa edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden aikana varausohjelmassa olleet ongelmat saatiin korjattua vasta syyskuussa, kun varaukset siirrettiin kokonaan Virkun varauskalenteriin ja palvelut liikuntapalveluiden alaisuuteen. Vakiovaraukset toteutuivat hyvin koko vuoden ajan tilanteen parantuessa syksyllä, mutta irtovuorojen varausten haasteet aiheuttivat merkittävää tulon vähennystä keväällä ja kesällä. Poistojen jälkeen tulos on tappiollinen n. 3 000 euroa.

Toimitusjohtaja Eija Liikamaa

Kauhajoen Vesihuolto Oy

Yhtiön päätavoite on muodostaa vesihuoltoa koskevan lainsäädännön vaatimusten ja hengen mukainen vesihuoltolaitos, joka vastaa sille määritellyllä toimialueella kattavasti vesihuollon järjestämisestä. Yhtiöllä on eri toimialueet puhdasvesi-, jätevesi- ja sadevesipuolella.

Hallitus (puolet erovuorossa joka 2.v.)

Ala-Kokko Antti, puheenjohtaja
Hakola Taija, varapuheenjohtaja
Lahdenmaa Timo, jäsen
Mantila Pauli, jäsen
Santala Heikki, jäsen
Virtanen Harri, jäsen

Yhtiökokousedustaja: Ylinen Marko

Varajäsen (henkilökohtainen)

Kuusisto Raija
Kuusinen Merja
Maunula-Craycroft Riitta
Mäki Erkki
Björkman Petri
Myllyniemi Eetu

Varaedustaja: Opas Petteri

Henkilöstö 14.

Vuonna 2024 hyväksytyn vuoden 2023 tilinpäätöksen tilikauden voitosta 93 162,65 € siirretään 10 000 € uudistus- ja laajennusrahastoon ja loput 83 162,65 € siirretään edellisten tilikausien voitto/tappio- tilille.”

Kauhajoen Vesihuolto Oy vuoden 2024 ja v.2025 hyväksytyn tilinpäätöksessä yhtiö teki positiivisen tuloksen vesilaitoksella ja viemärlaitoksella yhteensä 46 355,77 € ja tilikauden voitosta siirretään 4 640 € uudistus- ja laajennusrahastoon ja loput 41 715,77 € siirretään edellisten tilikausien voitto/ tappio tilille, joka takaa omarahoitusosuutta tulevien investointien varalle.

Kauhajoen Vesihuolto Oy	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	88,67 %	88,67 %	93,50 %	93,50 %	97,67 %
Henkilöstö	13	13	14	13	14
Tulot / Liikevaihto	3 337 928	3 235 935	3 310 907	3 313 000	3 315 592
Menot	-2 772 966	-2 670 108	-2 870 690	-2 900 000	-2 858 599
Poistot	-297 576	-298 480	-319 442	-400 000	-420 214
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 882	-1 534	-381	-5 000	-14 500
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	-49 851	-58 854	-27 231	0	24 077
Tilikauden tulos	212 654	206 959	93 163	8 000	46 356
Ed. tilikausien yli/alijäämä 31.12.					3 761 388,55
Tilikauden yli/alijäämä					46 355,77
Yhteensä					3 807 744,32

Toimitusjohtajan katsaus:

Kauhajoen Vesihuolto Oy:n vuoden 2024 talous ja investoinnit saatiin katettua liiketoiminnan tulo-rahoituksella ilman kaupungin sijoituksia. Vesilaitoksen ja viemärlaitoksen kulutustaksoja korotettiin 1.9.2024 lähtien vesilaitoksella 10 snt ja viemärlaitoksella 11 snt. Vaikutus vuosittaisesta kulutuksesta riippuen vesilaitoksen tuloihin on vajaa 95 000€ ja viemärlaitoksen tuloihin vajaa 58 000€ vuodessa. Viimeksi vesitaksaa on nostettu 2018 ja jätevesitaksaa 2013.

Uitonmäen vedenottamon rakentaminen 1000m³ kuukausi keskiarvona on aloitettu ja Keltamäen pohjavesialueelle (Lamminmaa) on haettu 20.3.2024 uutta 1000m³ kuukausi keskiarvona vedenottolupaa.

Vuoden 2024 vesilaitoksen 400mm vesiputken investointi Lustilantieltä Lellavantielle saakka yhteistyössä Kauhajoen kaupungin jätevesiviemärin kanssa n.1,3km valmistui ja vastaanottokokous oli joulukuussa ja investointi toteutettiin omarahoituksena.

GTK:n syväpohjavesihanke v.2023-2025 Kauhajoen eteläosassa jatkui v.2024 noin 800 metrin kairauksilla. Tutkimuksen loppuraportti on valmis 2025 kesällä.

Toimitusjohtaja on ollut vuodesta 2005 maakunnallisen biokaasulaitoksen (omistaja Lakeuden Etappi Oy, Ilmajoki) toiminnan ja talouden kehitystä laitoksen neuvoa-antavan teknisen ryhmän jäsenenä.

Toimitusjohtaja Pekka Mäkinen

Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali

Yhtiön toiminnan tarkoitus on kirjattu yhtiöjärjestyksen toimialaa koskevaan pykälään seuraavasti: "Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Kauhajoen kaupungin Kauhajoen kylässä sijaitsevaa Vinkkeli -nimistä tilaa RN:o 2:310, sekä sille rakennettua liike-, toimisto- ja varastotilaa."

Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiökokouksessa 22.4.2024 päätetyn mukaisesti neljä jäsentä.

Hallitus (valitaan vuosittain)

Järvinen Kimmo, puheenjohtaja

Koivula Janne, jäsen

Koivuniemi Kai, jäsen

Ylinen Marko, jäsen

Varajäsen

ei varajäseniä

Yhtiökokousedustaja: Kiukkonen Olli

Varaedustaja: Järviluoma Heikki

Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoidettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä, missä töiden suorittamiseen on käytettävissä kolmen henkilön resurssi.

Hallituksen esitys on, että tilikauden voitto 8.064,78 euroa, siirretään voitto- ja tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta.

Kiinteistö Oy Kauhajoen					
Liikenneterminaali	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	84 %	84 %	84 %	84 %	84 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
Tulot / Liikevaihto	51 260	67 071	58 767	71 500	61 050
Menot	-59 088	-47 278	-42 301	-53 500	-47 569
Poistot		-2 218	-2 563	-6 361	-5 432
Rahoitustuotot ja -kulut			-5	-1 250	16
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot			0	0	0
Tilikauden tulos	-7 828	17 575	13 898	10 389	8 065
Ed. tilikausien yli/alijäämä					-398 461,00
Tilikauden yli/alijäämä					8 064,78
Yhteensä					-390 396,22

Toimitusjohtajan katsaus:

Yhtiön omistaa osavuositilinpäätöshetkellä 84 %:sti Kauhajoen kaupunki. Omistajat maksavat yhtiölle hoito- ja korjausvastiketta sekä käyttökorvausta sähköstä huoneistokohtaisen mittauksen mukaan. Kauhajoen kaupunki vuokraa hallinnoimiaan tiloja edelleen omaan lukuunsa.

Yhtiö kirjaa suunnitelman mukaisia poistoja konsernin periaatteiden mukaisesti. Kuluvan käyttöomaisuuden tultua poistetuksi kokonaisuudessaan investoitiin vuoden 2021 aikana piha-alueen asfaltoinnin korjauksiin n. 20 tuhannen euron summa ja keväällä 2022 uusittiin A-Katsastuksen vuokraaman toimisto-osan ilmanvaihtokone. Keväällä 2023 uusittiin kiinteistön ilmakompressorin. Vuodelle 2023 suunnitellun vesikaton saneerauksesta ehdittiin suorittaa materiaalien hankinta varsinaisen asennustyön jäädessä keväälle 2024. Syksyllä 2024 uusittiin lämmönohjaustekniikka lämmönjakohuoneen osalta. Nämä investoinnit saatiin toteutettua kerätyttyjen kassavarojen turvin.

Investoinnit toteutetaan jatkossakin ainoastaan kaikkein välttämättömimmiksi todettujen hankkeiden osalta koska yhtiön pääomistajan pidemmän aikavälin tavoitteena on irtautuminen yhtiöstä kokonaisuudessaan.

Toimitusjohtaja Tuomas Kuusinen

Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus

Kauhajoen teknologiakeskus Logistia tarjoaa toimi- ja kokoustiloja, sekä muita palveluja yrityksille ja yhteisöille.

Hallitus (valitaan vuosittain)

Virtanen Harri, puheenjohtaja, Kauhajoen kaupunki
Järvinen Kimmo, jäsen, Kauhajoen kaupunki
Laukkonen Antti, jäsen, MTech Digital Solutions Oy
Ollonqvist Mika, jäsen, Suomen Osuuspankki
Uusitalo Risto, jäsen, LC Logistics Center Oy

Varajäsen

ei varajäseniä

Yhtiökokousedustaja: Paananen Urpo

Varaedustaja: Rinta-Halkola Katri

Vuonna 2024 yhtiössä on työskennellyt toimitusjohtaja ja yksi kesätyöntekijä.

Tilinpäätös 2024 osoittaa tappiota 71.712,79 €. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tulos kirjataan kokonaisuudessaan tilille voitto/tappio edellisvuosilta, eikä osinkoa jaeta.

Kiinteistö Oy Kauhajoen					
Teknologiakeskus	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	64,28 %	64,28 %	68,06 %	64,28 %	68,06 %
Henkilöstö	-	-	-	1	1
Tulot / Liikevaihto	453 337	437 567	511 152	455 365	432 019
Menot	-432 190	-349 512	-387 571	-452 756	-394 431
Poistot		-88 593	-122 836	0	-109 302
Rahoitustuotot ja -kulut			0	0	0
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot			-50	0	0
Tilikauden tulos	21 147	-538	695	2 609	-71 713
Ed. tilikausien yli/alijäämä					73 312,15
Tilikauden yli/alijäämä					-71 712,79
Yhteensä					1 599,36

Toimitusjohtajan katsaus:

Logistialla on vuoden 2024 aikana toteutettu monenlaisia projekteja, mm. keväällä koko talon kulunvalvonnan uudistaminen. Lisäsimme näkyvyyttä ja markkinointia mm. somessa ja erilaisen tapahtumien muodossa, mm. teemaluentoja yrittäjille, sekä sisätilojemme ilmeen kohotus on jatkunut suunnitelmien mukaisesti.

Elokuussa sisäpihallemme valmistui polkupyöräkatos ja joulukuussa vielä julkinen sähköautojen latauspiste Teknologiapuistotien viereiselle parkkialueelle.

Vuodelle 2025 ei tällä hetkellä ole suunnitelmissa erityisiä investointeja. Keskitymme vahvistamaan uudistunutta brändiämme, näkyvyyttä ja markkinointia mm. somessa, www.sivuilla ja erilaisten tapahtumien muodossa. Suunnitelmissa mm. Sähköautoilta ja Tekoäly arjen työkaluna - koulutustilaisuus asiasta kiinnostuneille.

Toimenpiteiden tavoitteena on kokous-, juhla- ja toimitilojemme käyttöasteen nousu, asiakkaat viihtyvät ja pysyvät ja myös talon ulkopuoliset löytävät Logistian.

Toimitusjohtaja Sirpa Kukkamäki

Kauhajoen Asunnot Oy

Yhtiön toiminnan tarkoitus on kirjattu yhtiöjärjestyksen toimialaa koskevaan pykälään seuraavasti: "Yhtiön toimiala on vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi Kauhajoella omistaa, hallita ja ylläpitää kiinteistöjä ja rakennuksia sekä hankkia ja omistaa kiinteistöjen ja huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä vuokrata asuntoja asunnontarvitsijoille. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana." Yhtiö toimii yleishyödyllisin periaattein voittoa tavoittelematta.

Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiökokouksessa 14.06.2024 päätetyn mukaisesti viisi jäsentä.

Hallitus (valitaan vuosittain)

Virtanen Harri, puheenjohtaja
Hakola Taija, varapuheenjohtaja
Ala-Kokko Antti, jäsen
Ylinen Marko, jäsen
Granholm Sirkka, jäsen, asukkaiden edustaja

Varajäsen

ei varajäseniä

Yhtiökokousedustaja: Kytöharju Mika

Varaedustaja: Eeva Toni

Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoitettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä, missä töiden suorittamiseen on käytettävissä neljän henkilön työresurssi. Talohuoltotehtävien hoito on ulkoistettu Talohuoltotehtävät P Paloneva Oy:lle. Talohuoltotehtäviin käytettävissä on vähintään kolmen henkilön resurssi juoksevien talohuoltotehtävien hoitamiseen. Erityisosaamiseen, kuten sähkö- tai lvi-tehtävien hoitamiseen käytetään paikkakuntalaisia yrityksiä.

Yhtiön tilikauden 2024 tuloksen käytöstä päätetään tulevassa yhtiökokouksessa. Hallituksen esitys on, että tilikauden tappio 264,32 euroa siirretään voitto- ja tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta.

Kauhajoen Asunnot Oy	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
Tulot / Liikevaihto	2 085 741	2 320 283	2 334 916	2 482 778	2 327 718
Menot	-1 569 984	-1 796 119	-1 663 291	-1 575 944	-1 567 224
Poistot	-515 742	-524 143	-593 818	-562 791	-591 298
Rahoitustuotot ja -kulut			-227 177	-405 377	-337 643
Tilinpäätössiirot ja tuloverot			149 390	61 335	168 183
Tilikauden tulos	14	21	18	0	-264
Ed. tilikausien yli/alijäämä					-269 801,11
Tilikauden yli/alijäämä					-264,32
Yhteensä					-270 065,43

Toimitusjohtajan katsaus:

Kertomusvuonna yhtiö vuokrasi asuntoja Suupohjan alueen heikkoa vuokra-asuntokysyntää paikataksaan tuulivoimaloiden rakennustyövoimalle parhaimmillaan yhteensä yli 70 huoneiston verran. Nämä keväällä 2024 alkaneet vuokrasopimukset päättyivät pääosin jo syksyn aikana, mutta vaikutus vuokrausasteen nousemiseen vuositasona yli 80 %:iin oli olennainen.

Markkinakorkotason muutokset päättyneen ja edellisen tilikauden aikana näkyivät raskaasti yhtiön tuloksessa ja korkokulut nousivat 145 %:ia edelliseen tilikauteen verrattuna ollen lopulta 351.505,56 (ed. vuosi 241.633,61 ja tätä edellinen 96.276,35) euroa. Tämä merkitsi jatkuvia haasteita maksuvalmiuden osalta tilikauden aikana. Yhtiö käynnisti tämän johdosta toimet vie-raan pääoman takaisinmaksuaikataulun muuttamiseksi ja yhtiön 3,1 M€:n lainatakaushake-mus hyväksyttiin Kauhajoen kaupunginvaltuuston kokouksessa lokakuussa. Uusi laina tullaan käyttämään vanhojen luottojen takaisinmaksuun ja tällä järjestelyllä saadaan vuositason ly-hennyssummaa pienennettyä vuoden 2025 osalta n. 260 tuhannella eurolla ja tätä seuraavina vuosina n. 90 tuhannella eurolla. Takaushakemuksen yhteydessä haettiin ja saatiin lyhennys-vapaa Kauhajoen kaupungin myöntämälle luotolle vuosille 2025-2027. Kuntarahoituksen lai-nasalkun osittaisen uudelleenjärjestelyn tavoiteaikataulu 1/2025 viivästyi, minkä seurauksena

maksuvalmiuden turvaamiseksi tullaan tarvitsemaan väliaikaista rahoitusta osalle vuotta 2025. Maksuvalmiuden ylläpitäminen riittävällä tasolla tulee olemaan alkavan vuoden 2025 ja seuraavienkin vuosien suurin yksittäinen haaste.

Vastuullisuusraportointi aloitettiin kertomusvuonna yhteistyökumppanin esgResilience Oy:n kanssa ja vuoden 2023 tilinpäätöksestä johdettu vuotuinen raportti ESG yhteenvedosta osoitti, että Scope 1 & 2 päästöt olivat 998 tonnia CO₂e. Yhtiön ilmastositoumus on esgResilience [taso 1] mukainen ja toimiala 68201 Asuntojen vuokraus on ilmastovaikutukseltaan merkittävä. Laskenta suoritettiin kaikille yhtiön 20 kiinteistökohteelle erikseen ja 1.5 asteen nettonollapolun osalta vain viiden kiinteistökohteen osalta ylitystä ei ollut jo tapahtunut ja viimeinenkin kohde ylittää tavoitepolun tilikauden 2029 aikana.

Kauhajoen Asunnot Oy tulee tarkentamaan aiemmin laatimaansa kiinteistöstrategiaa ja vuoden 2025 syksyllä tämä on tarkoitus esitellä Kauhajoen kaupunginvaltuustolle Kauhajoen kaupungin oman kiinteistöstrategian esittelyn yhteydessä.

Toimitusjohtaja Tuomas Kuusinen

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy

Yhtiön toimialaan kuuluvat ICT-alan palvelut, tieto- ja viestintätekniset palvelut sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä näihin liittyvät asiantuntijapalvelut. Palveluita tuotetaan osakasyhteisöille ja kunnallisille yhtiöille. Yhtiön tehtävänä on tarjota ja kehittää sekä tukea osakasyhteisöjen talous- ja henkilöstöpalveluja, tieto- ja viestintätekniisiä palveluja ja toimintaa. Yhtiö toimii lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista tarkoittamalla tavalla omistajiensa sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä. Yhtiö harjoittaa pääosaa toiminnastaan niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on.

Yhtiön hallituksen jäsenet ja varajäsenet toimikaudelle 2024–2025 ovat seuraavat henkilöt:

Hallitus (valitaan vuosittain)

Kiukkonen Sami, puheenjohtaja, Kauhajoki
Nummijoki Päivi, jäsen, Kauhajoki
Mäki Erkki, jäsen, Kauhajoki
Kaleva Paula, jäsen, Teuva
Keski-Sikkilä Marko, jäsen, Karijoki
Mattila Juha, jäsen, Isojoki
Pätsi Ari, jäsen, Etelä-Pohjanmaan HVA

Yhtiökokousedustaja: Korpela Karisamuli

Varajäsen (henkilökohtainen)

Latva-Pukkila Niku
Kytöharju Mika
Kuusisto Raija
Salmela Anu
Rankaviita Jenni
Saarinen Esa
Helin Anu

Varaedustaja: Peltola Lauri

Vuoden 2024 lopussa henkilöstöä yhtiössä on 34 työntekijää. Henkilöstöstä eläköityi 3 työntekijää vuoden 2024 aikana.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2024 on 3 419 534,04 e. Tilikauden tulos oli 1533,19 e. Taseen lopsumma on 908 903,77e, ja oma pääoma yhteensä on 238 948,233 e.

Suupohjan					
Seutupalvelukeskus Oy	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	51,15 %	51,15 %	51,15 %	51,15 %	51,15 %
Henkilöstö	38	37	33	38	34
 Tulot / Liikevaihto	3 566 041	3 756 008	3 211 495	3 272 033	3 419 534
Menot	-3 566 041	-3 757 117	-3 211 495	-3 266 872	-3 418 001
Poistot	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut			0	0	0
Tilinpäätössiirot ja tuloverot			0	0	0
Tilikauden tulos	0	-1 110	0	5 161	1 533
 Ed. tilikausien yli/alijäämä					137 415,04
Tilikauden yli/alijäämä					1 533,19
Yhteensä					138 948,23

Toimitusjohtajan katsaus:

Vuosi 2024 lähti käyntiin kaikkien toimintojen osalta normaalisti. Toimintaa suunniteltiin kaksivuotisen strategian pohjalta, joka antoi vuodelle hyvät suuntaviivat. Heti vuoden alussa lähdettiin uusimaan yhtiön osakassopimusta ja yhtiöjärjestystä. Osakassopimus palasi omistajien hyväksymiskierrokselta syyskuussa ja tämän jälkeen saatiin sopimus allekirjoitukseen. Päivitetty yhtiöjärjestys hyväksyttiin ylimääräisessä yhtiökokouksessa marraskuulla.

Vuoden 2023 ollessa yhtiölle kovin haasteellinen toimintavuosi, taloudellista tasapainoa haettiin edelleen tänäkin vuonna. Kustannuksia seurattiin tarkasti läpi koko vuoden ja suoriteperusteisia tarkastuslaskelmia tehtiin säännöllisesti. Vuosi eteni hienosti talousarvion mukaisesti. Hinnoittelua päivitettiin heti alkuvuodesta siten, että ohjelmistokustannukset irtautettiin suoriteperusteisesta kustannuslaskennasta. Ohjelmistokustannukset laskutetaan kuukausittain jälkikäteen toteutuneen mukaisesti asiakaskohtaisesti. Tällä pystytään varmistamaan, että jokaiselle asiakkaalle kohdistuu ainoastaan omat ohjelmistokustannuksensa.

Vuonna 2023 Laihian kunnan kanssa alkanut yhteistyö palkkajärjestelmän ja osittaisten palkkapalveluiden osalta laajeni, kun palkkapalvelut siirtyivät yhtiön hoitoon kokonaisuudessaan. Yhteistyötä laajennettiin Laihian osalta myös taloushallintoon, tämän osalta palvelut ovat vuoden aikana lähteneet asteittain käyntiin.

Yhtiöön saatiin vuoden aikana myös uusi osakas, Siikaisten kunta. Siikaisten osalta käyttöönottoprojektit (talous- ja palkkahallinto) lähtivät käyntiin kesän alkupuolella. Projektit sujuivat hallitusti ja varsinainen tuotantokäyttö aloitettiin tammikuulla 2025.

Syksyn aikana käytiin myös vuosittaiset asiakasyhteistyöpalaverit. Palavereissa käydään läpi kulunutta vuotta, keskustellaan palveluiden sujuvuudesta sekä mahdollisista kehitystarpeista ja tulevista muutoksista. Samalla käydään myös palautekeskustelua ja käsitellään ajankohtaisia asioita. Yhteistyöpalaverit ovat saaneet asiakkaiden suunnasta paljon positiivista palautetta.

LLKY:n lakkauttamisen jälkityötä on edelleen jatkettu yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Taloushallinnon osalta jälkityöt saatiin alkuvuoden aikana päätökseen. Palkkahallinnon osalta palkkatietoja annettiin vielä vuoden 2024 loppuun saakka ja tämän jälkeen vastuu siirtyi E-P:n hyvinvointialueelle. ICT:n osalta yhteistyö jatkuu ainakin kuituliittymien, kulunvalvonnan ja joidenkin palvelimien osalta. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ostaa

yhtiön kautta myös Visma Aquila Oy:n Personec F -palkkajärjestelmän. Tältä osalta käyttöön-ottoprojekti on kestänyt koko 2024 vuoden. Tuotantokäytön E-P:n hyvinvointialue aloitti tammi-kuussa 2025.

Tavoitteena yhtiöllä on edelleen edetä strategian mukaisesti pyrkiä kehittämään yhtiön perusrakenteita ja ylläpitämään laadukkaita palveluita nykyisten asiakkaiden kanssa. Yhtiölle haetaan enemmän näkyvyyttä, tunnettavuutta ja positiivista työnantajakuvaa nykyaikaisemman sisällöntuotannon avulla. Yhtiö panostaa erityisesti työntekijöiden hyvinvointiin. Työtapojen tehostamisen ja automatisoinnin mahdollisuuksia selvitetään aktiivisesti. Yhtiöllä on budjetoitu vuodelle 2025 jokaisen tiimin osalta kehittämisraha, jota voidaan nimenomaan hyödyntää tehostamiseen, automatisointiin ja tekoälyyn.

Uusiasiakashankinnan kanssa ollaan odottavassa tilassa mahdollisen hankintalain muutoksen vuoksi, jossa hallitusohjelman mukaisesti esityksessä ehdotetaan rajoituksia sidosyksiköiden käyttöön hankintojen toteuttamisessa asettamalla vaatimuksen sidosyksikön vähimmäisomistusosuudeksi 10 %:a.

Toimitusjohtaja Janika Piiri

1.9.7. Kuntayhtymien tilinpäätösraportointi

Suupohjan Koulutuskuntayhtymä

Vuoden 2024 toiminnallinen yleiskuva oli moni-ilmeinen. Jo alkuvuodesta hallinnon henkilöstömuutokset ja saman aikaisesti työllisyysalueen valmistelun nopeutuminen synnyttivät tilanteen, missä jouduimme tekemään nopeita henkilöstöratkaisuja arjen toiminnan varmistamiseksi. Varsin nopeasti löysimme henkilöt tehtäviin niin kutsutuin sisäisin järjestelyin. Kesällä käynnistimme uuden talouspäällikön hakuprosessin ja kesälomien jälkeen pian henkilöstöpäällikön hakuprosessin. Molempien osalta maalissa oltiin syys-lokakuussa, ja valinnat ovat osoittautuneet erinomaisiksi. Työllisyysjohtajan irtisanouduttua kesällä, syntyi tilanne, mikä mahdollisti viranhoidon määräaikaisessa virassa ilman julkista hakua. Tällä järjestelyllä pysytimme rauhoittamaan valmistelun riittävän ajoissa. Tämä ratkaisu on osoittautunut tätä kirjoittaessa hyväksi valinnaksi.

Koronan aikana esille nousseet osaamisen aukot perustaitojen kuten matematiikan ja äidinkielen osaamisessa, kaatuu kustannuksineen edelleen toisen asteen oppilaitoksen paikattavaksi. Tämän lisäksi hyvinvointialueen tulon myötä opiskelijoiden terveydenhoitopalvelut, kuten psykologipalvelut heikkenevät merkittävästi opiskelijan täytettyä 18 vuotta, vaatien lisääntyviä tukitoimia oppilaitokselta. Nämä eivät ole merkittävästi muuttuneet vuoden aikana. Kuntien ja hyvinvointialueen taloudelliset haasteet ovat osaltaan vaikuttamassa myös näihin ratkaisuihin. Koulutuspalveluiden suoritekertymät sekä asiakasmäärät olivat kokonaisuutena hieman edellisvuotta matalammat. Tästä todennäköisesti seuraa se, että perusrahoituksen pohjalla oleva opiskelijapaikkamäärä laskee seuraavan tarkastelun yhteydessä. Tämä muutos reagoi kohdullisen hyvin ikäluokassa tapahtuviin muutoksiin.

Vuoden 2024 rahoitus kokonaisuutena oli hieman edellisvuotta parempi. Perusrahoituksen lisäksi vuoden aikana ei ollut sellaisia erillisrahoitushakuja, joissa olisimme olleet mukana. Koulutuspalveluiden yhteenlaskettu kokonaisrahoitus muodostui kuitenkin hieman edellisvuotta suuremmaksi perusrahoitus ja vaikuttavuusrahoituksen osuuksien kasvettua hieman.

Työllisyyspalveluiden rahoitus koostui kuntien kanssa tehtyjen ja hyvinvointialueelle siirtyneiden sopimusten pohjalta, ollen myös hieman edellisvuotta korkeampi kasvaneiden kustannusten takia. Työllisyyspalveluiden koko vuoden rahoituksen keskeisin ongelma ilmeni aivan vuoden lopulla. Tilitasolla tarkastellessa oli useita kustannuksia kohdistettu poikkeavasti, ja niiden oikaisujen jälkeen työllisyyspalveluiden kokonaistulos oli lähes 160 tuhatta euroa alijäämäinen. Kuntien kanssa tehtyjen sopimusten mukaan, alijäämää ei voida laskuttaa kunnilta, vaan jää kuntayhtymän katettavaksi. Lisäksi paljastui n 40 tuhannen euron väärä kirjaus vuoden 2023 osalta, joka kirjattiin kuluiksi vuodelle 2024.

Vuoden käyttötaloudessa merkittävimmät poikkeama jakaantuivat melko laajasti edellä mainitun korjauksen jälkeen. Materiaalien ja raaka-aineiden sekä energian kustannusten noususta vuoden aikana osattiin kohtuu hyvin varautua talousarviota tehdessä. Valtaosin kulukuri on pysynyt ohjeistuksen mukaisena, joskin talouden tilannekuvan ajantasaisuus olisi auttanut oikea-aikaiseen reagointiin paremmin. Tämä ongelma poistui kesän jälkeen, kun palveluntuottaja sai omat prosessinsa haltuun.

Investoinnit toteutuivat lähes suunnitelman mukaan. Merkittävin kohde oli Oppitielle uusi varistorakennus, joka valmistui vuoden 2024 puolella.

Biokaasulaitoksen jatkoinvestoinnin suhteen vuoden aikana edettiin edelleen mahdollisten toteutusvaihtoehtojen kartoituksella. Tavoitteena on, että ratkaisu löydetään jonkinasteiseen toimintaan.

Kyntäjätien päärakennuksen uusinvestoinnin urakkapäätös tehtiin keväällä, ja rakentamaan päästiin kesän aikana. Päärakennuksen valmistuminen on kesällä 2025.

Vuoden aikana oli useita valtakunnallisia verkostohankkeita, joissa olimme mukana. Hankkeet keskittyivät toimintaympäristön voimakkaaseen muutokseen sekä kykyyn reagoida siihen kuten pedagogisen johtamisen ja digitalisen kyvykkyyden saralla.

Toimintavuoden taloudellinen tulos on noin 160.000 euroa ylijäämäinen. Mikäli työllisyyspalvelujen kustannusten ylitys ja vuoden 2023 kirjausvirhe olisi jäänyt tarpeettomaksi, olisimme erinomaisessa tuloksessa.

Kuntayhtymän johtaja, rehtori Ari Loppi

Suupohjan koulutuskuntayhtymä	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistusosuus	53,00 %	53,00 %	53,00 %	53,00 %	53,00 %
Henkilöstö	97	85	97	98	103
Tulot / Liikevaihto	8 440 185	8 116 560	8 424 586	8 292 760	9 176 114
Menot	-8 336 917	-7 888 305	-8 031 552	-7 833 419	-8 337 709
Poistot		-413 892	-504 255	-355 880	-555 990
Rahoitustuotot ja -kulut			0	-53 700	-122 646
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot			0		1 374
Tilikauden tulos	103 268	-185 637	-111 221	49 761	161 143

1.9.8. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA		
1.1.-31.12.2024	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	21 131	20 484
Toimintakulut	-58 408	-57 403
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta	83	-28
Toimintakate	-37 194	-36 946
Verotulot	29 977	29 242
Valtionosuudet	16 368	16 053
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	68	53
Muut rahoitustuotot	2 264	5 302
Korkokulut	-2 099	-2 005
Muut rahoituskulut	-748	-751
Vuosikate	8 636	10 947
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 404	-8 068
Satunnaiset erät	0	337
Tilikauden tulos	232	3 216
laskennalliset verot	171	107
Vähemmistöosuudet	-2	-4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	401	3 319
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	36,18 %	35,7 %
Vuosikate / Poistot, %	103 %	136 %
Vuosikate, € /asukas	689,55	867,58
Asukasmäärä	12 524	13 618

* asukasmäärä/Tilastokeskus 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.2024

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 636	10 947
Satunnaiset erät	0	337
Tulorahoituksen korjauserät	-144	-32
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 351	-12 180
Rahoitusosuudet investointimenoihin	27	105
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	568	3 560
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 737	2 737
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-190	-156
Antolainasaamisten vähennys	0	147
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 720	8 380
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 096	-7 858
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 986	4 036
Oman pääoman muutokset	76	38
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	161	-1
Vaihto-omaisuuden muutos	20	-130
Saamisten muutokset	729	4 944
Korottomien velkojen muutokset	-3 959	-6 956
Rahoituksen rahavirta	-8 526	2 445
Rahavarojen muutos	-3 789	5 181
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	31 145	34 934
Rahavarat 1.1.	34 934	-29 753
Rahavarojen muutos	-3 789	5 181

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toiminnan ja invest. rahavirran kert. 5 vuodelta, 1000€	14 955	5 848
Investointien tulorahoitus, %	199,7	90,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9
Lainanhoitokate	0,8	0,0
Kassan riittävyys	154	294

KONSERNITASE

	31.12.2024	31.12.2023	
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	77	148	-47,8 %
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	7 892	7 785	1,4 %
Rakennukset	82 930	85 760	-3,3 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 585	14 584	0,0 %
Koneet ja kalusto	8 424	8 690	-3,1 %
Muut aineelliset hyödykkeet	3 687	3 708	-0,6 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 616	2 641	-38,8 %
	119 134	123 168	-3,3 %
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	3 984	4 200	-5,1 %
Muut lainasaamiset	277	87	219,6 %
Muut saamiset	113	99	13,2 %
	4 373	4 386	-0,3 %
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	123 584	127 702	-3,2 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	100	171	-41,3 %
Lahjoitusrahastojen varat	206	120	70,8 %
Muut toimeksiantojen varat	225	72	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	531	363	46,2 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	1 050	1 070	-1,9 %
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Myyntisaamiset	560	577	-2,8 %
Lainasaamiset	0	0	0,0 %
Muut saamiset	1	1	0,0 %
	562	578	-2,8 %
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	3 305	3 257	1,5 %
Lainasaamiset	0	10	-100,0 %
Muut saamiset	430	383	12,3 %
Siirtosaamiset	701	1 063	-34,1 %
	4 436	4 713	-5,9 %
Rahoitusarvopaperit	25 398	24 123	5,3 %
Rahat ja pankkisaamiset	5 747	10 812	-46,8 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	37 192	41 295	-9,9 %
	161 307	169 360	-4,8 %

KONSERNITASE

	31.12.2024	31.12.2023	
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €	
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	40 469	40 469	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	276	276	0,0 %
Muut omat rahastot	1 846	1 804	2,3 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	13 002	9 383	38,6 %
Tilikauden yli-/alijäämä	401	3 319	-87,9 %
OMA PÄÄOMA yht.	55 993	55 251	1,3 %
VÄHEMMISTÖSUUS	854	923	-7,5 %
POISTOERO JA VAPAAHT.VARAUKSET			
Kertynyt poistoero	-32	-33	
POISTOERO JA VAPAAHT.VARAUKSET yht.	-32	-33	
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0	0,0 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot	100	169	-40,7 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	766	368	108,0 %
Muut toimeksiantojen pääomat	0	0	0,0 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.	866	537	61,3 %
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	75 981	77 095	-1,4 %
Lainat julkisyhteisöiltä	25	0	
Saadut ennakot	3	0	
Muut pitkäaikaiset velat	2 711	2 713	-0,1 %
Laskennalliset verovelat	480	652	-26,3 %
	79 200	80 460	-1,6 %
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	14 803	19 079	-22,4 %
Lainat muilta luotonantajilta	11	17	-31,4 %
Saadut ennakot	2 397	3 387	-29,2 %
Ostovelat	1 485	1 335	11,2 %
Muut velat	5 730	8 405	-31,8 %
Siirtovelat	0	0	0,0 %
Laskennalliset verovelat	0	0	0,0 %
	24 426	32 222	-24,2 %
VIERAS PÄÄOMA yht.	103 626	112 682	-8,0 %
	161 307	169 360	-4,8 %

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuus-%	35,22 %	33,15 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	153,56 %	171,28 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	13 403	12 702
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 070	1 007
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	90 809	96 173
Konsernin lainat €/ asukas	7 251	7 622
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	276 528	86 528
Asukasmäärä	12 524	12 618
Lainat ja vuokravastuut 31.12.2023	94 353	103 571
Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	7 534	8 208
Konsernin henkilöstömäärä	815	0

* asukasmäärä/Tilastokeskus 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

1.10. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.10.1. Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 1 026 253,79 euroa ylijäämäisen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 32 395,63 euroa.
2. tilikauden ylijäämä 1 026 253,79 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämä-/alijäämätilille.

1.10.2. Selvitys talouden tasapainottamisen toteutumisesta

Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteeksi vuodelle 2024 määriteltiin neljä toimenpidettä, joiden yhteisvaikutus arvioitiin olevan 245 000 euroa. Sääötavoitteita asetettiin seuraaviin sektoreihin: työllisyystoimiin 25 000 euroa; työhyvinvointiin panostamiseen, johtamisen kehittämiseen sekä sairauspoissaolojen vähentämiseen 10 000 euroa; lomarahen vaihtosopimukseen 10 000 euroa; inflaatio- sekä palkkakehitykseen reagoinnille 200 000 euroa. Vain lomarahen vaihtosopimus toteutui kohtuullisesti, muuten säästötavoitteet eivät toteutuneet.

Taseen ylijäämä on tilinpäätös 2024 jälkeen noin 2,1 miljoonaa euroa. Taseessa on siis pientä puskuria tulevia vuosia varten. Ottaen huomioon, miten positiivinen tulos selittyy pääosin rahoitustuottojen myönteisellä kehityksellä, voidaan todeta, että kaupungin talous ei ole tasapainossa. Tästä syystä kaupunginhallitus nimesi taloustyöryhmän selvittämään talouden tasapainottamisen toimenpiteitä ajalla 7.10.2024 – 31.5.2025. Taloustyöryhmän tavoitteena on siis löytää keinoja tuottojen lisäämiseen ja menojen vähentämiseen, joiden avulla talous olisi tasapainossa ennen rahoitustuottojen mahdollisesti tuomia lisätuottoja. Taloustyöryhmän tavoitteena on antaa konkreettiset toimenpide-ehdotukset toukokuulla kaupunginhallitukselle. Näiden toimenpide-ehdotusten kautta rakennetaan seuraavaa talousarviota sekä suunnitelma-
vuosia uuden kaupunginvaltuuston kanssa.

Taulukko. Tilinpäätös 2024, talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025–2028 talouden tasapainottamisessa.

KAUHAJOEN KAUPUNKI (ulkoinen + sisäinen)	TP 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT yhteensä	9 477 164	8 724 294	8 724 294	8 724 294	8 724 294
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	64 681	75 000	75 000	75 000	75 000
TOIMINTAKULUT yhteensä	-42 753 267	-43 358 648	-44 002 104	-44 002 104	-44 002 104
Toimintakate	-33 211 423	-34 559 354	-35 202 810	-35 202 810	-35 202 810
Verotulot	29 977 153	29 974 000	31 285 000	31 775 000	31 775 000
Valtionosuudet	9 885 184	10 719 000	10 500 000	10 500 000	10 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-40 106	-405 000	-600 000	-600 000	-600 000
Vuosikate	6 610 809	5 728 646	5 982 190	6 472 190	6 472 190
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 616 951	-5 728 646	-5 600 000	-5 600 000	-5 600 000
Tilikauden tulos	993 858	0	382 190	872 190	872 190
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	32 396	0			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 026 254	0	382 190	872 190	872 190
TASEEN YLI-/ALIJÄÄMÄ 31.12.	2 180 148	2 180 148	2 562 337	3 434 527	4 306 717
Taseen yli-/alijäämä / asukas	174	177	210	284	360

* tuloslaskelma sisältää sisäisen laskutuksen tuotot ja kulut

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Käyttötalouden toteutumisvertailu

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty taulukossa sivulla 105.

	TA 2024	TA muutos	TA 2024 + muutos	Toteutuma	Poikkeama € TA+m/tot.	Poikkeama %
KAUPUNGINHALLITUS						
Tulot	631 575	-60 000	571 575	974 695,28	-403 120	170,5
Menot	-6 396 790	-90 000	-6 486 790	-6 762 369,10	275 579	104,2
Toimintakate SITOVA	-5 765 215	-150 000	-5 915 215	-5 787 673,82	-127 541	97,8
Kaupunginhallitus / hallintopalvelut						
Tulot	106 050	0	106 050	212 845,78	-106 795,78	200,7
Menot	-3 663 243	0	-3 663 243	-3 520 537,95	-142 705,05	96,1
Toimintakate Sitova	-3 557 193	0	-3 557 193	-3 307 692,17	-249 500,83	93,0
Kaupunginhallitus / elinkeinopalvelut						
Tulot	525 525	-60 000	465 525	761 849,50	-296 324,50	163,7
Menot	-2 733 547	-90 000	-2 823 547	-3 241 831,15	418 284,15	114,8
Toimintakate Sitova	-2 208 022	-150 000	-2 358 022	-2 479 981,65	121 959,65	105,2
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA						
Tulot	1 454 238	0	1 454 238	1 451 410,08	2 827,92	99,8
Menot	-19 497 936	-400 000	-19 897 936	-20 188 248,91	290 312,91	101,5
Toimintakate SITOVA	-18 043 698	-400 000	-18 443 698	-18 736 838,83	293 140,83	101,6
HYVINVOINTILAUTAKUNTA						
Tulot	1 033 184	0	1 033 184	851 834,24	181 349,76	82,4
Menot	-3 260 278	0	-3 260 278	-3 484 574,34	224 296,34	106,9
Toimintakate SITOVA	-2 227 094	0	-2 227 094	-2 632 740,10	405 646,10	118,2
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Tulot	5 058 576	0	5 058 576	5 464 948,30	-406 372,30	108,0
Valmistus omaan käyttöön	75 000	0	75 000	64 681,25	10 318,75	86,2
Menot	-10 656 613	0	-10 656 613	-10 726 382,54	69 769,54	100,7
Toimintakate SITOVA	-5 523 037	0	-5 523 037	-5 196 752,99	-326 284,01	94,1
RAKENNUSLAUTAKUNTA						
Tulot	52 100	0	52 100	51 508,35	591,65	98,9
Menot	-255 844	0	-255 844	-233 546,58	-22 297,42	91,3
Toimintakate SITOVA	-203 744	0	-203 744	-182 038,23	-21 705,77	89,3
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
Tulot	659 929	0	659 929	682 767,29	-22 838,29	103,5
Menot	-1 287 399	0	-1 287 399	-1 358 145,83	70 746,83	105,5
Toimintakate SITOVA	-627 470	0	-627 470	-675 378,54	47 908,54	107,6
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
Tulot	8 889 602	-60 000	8 829 602	9 477 163,54	-647 561,54	107,3
Valmistus omaan käyttöön	75 000	0	75 000	64 681,25	10 318,75	86,2
Menot	-41 354 860	-490 000	-41 844 860	-42 753 267,30	908 407,30	102,2
Toimintakate	-32 390 258	-550 000	-32 940 258	-33 211 422,51	271 164,51	100,8

Hyvinvointipalvelujen talouden toteumavertailussa on esitetty talousarvion tiedot lautakunnan hyväksymän talousarvion käyttösuunnitelman mukaisina.

2.1.1. Kaupunginhallitus / hallinto- ja elinkeinopalvelut

Kaupunginhallitus

Toimiala	Hallintopalvelut
Tilivelvollinen	Hallintojohtaja
Tehtäväalue	Kaupunginhallitus johtaa strategisesti Kauhajoen kaupungin ja konserniyhtiöiden toimintoja ja taloutta kauaskantoisilla poliittisilla ja taloudellisilla päätöksillä sekä hyvin toimivalla hallinnolla ja henkilöstöpolitiikalla.

Painopiste	Tavoite	Mittarit
- Viihtyisän ja turvallisen elämisen Kauhajoki	- Kaupungin ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisääminen <i>* Hallintopalvelut toimii avoimesti ja mutkattomasti, jotta asiat päätöksenteossa menevät sujuvasti eteenpäin.</i> <i>* Kehitetään ulkoista ja sisäistä tiedonkulkua ja digitaalisia palveluja.</i>	- Toteutuneet kaava- ja ympäristöhankkeet <i>* Etenevätkö asiat päätöksenteossa annetuissa aikatauluissa?</i> <i>* Avoimuutta ja osallistamista edistävien toimenpiteiden määrä.</i> <i>* Digitaalisten palvelujen laatu ja määrä (käyttäjäpalautteen kerääminen).</i>
- Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen Kauhajoki	- Monipuolisen opetuksen ja kasvatuksen kehittäminen paikkakunnan tarpeisiin vastaten - Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen saatavuuden turvaaminen <i>* Hallintopalvelut koordinoivat kaupungin tason hankkeita päätöksentekoon, kuten esim. toisen asteen koulutuksen kehittäminen.</i> <i>* Henkilöstöhallinto kehittää työvoiman saatavuuteen liittyviä toimenpiteitä.</i>	- Opiskelupaikkojen määrän / hakijamäärät, toisen asteen ja korkeakoulujen paikkamäärien kehitys alueella <i>* Kehityshankkeiden eteneminen päätöksenteossa.</i> <i>* Työvoiman saatavuuteen liittyvät indikaattorit.</i>
- Vahvan yrittämisen Kauhajoki	- Lisäämme Kauhajoen yrittäjämääränsä sekä ylläpidetään aktiivista yhteistyötä kaupungin, oppilaitosten ja yrittäjien välillä - Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta elinkeinon elämisen tarpeisiin <i>* Hallintopalvelut ovat tiiviisti mukana TE-2025 uudistus-työssä</i> <i>* Henkilöstöhallinto ottaa aktiivisen roolin työvoiman saatavuuteen liittyvissä kehityshankkeissa.</i>	- Työttömyysprosentin / työvoima-asteen kehitys <i>* Hallintopalvelujen laatuksely asiakkaille</i> <i>* Vaikutusten arviointiin liittyvien toimenpiteiden määrä.</i>

- Tunnettu ja tapahtumien Kauhajoki	* <i>Vaikutusten arviointiin liittyvien työkalujen kehittäminen.</i> - Edistämme Kauhajoen matkailua ja lisäämään paikkakunnan tunnettavuutta - Kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani paikallisissa tapahtumissa * <i>Hallintopalvelut toimii avoimesti ja aktiivisesti paikallisten tapahtumien järjestelyissä.</i>	- Kauhajoen ja tapahtumien näkyvyys mediassa
- Hyvinvoiva Kauhajoki	- Edistämme kaiken ikäisten asukkaiden ja työntekijöidemme hyvinvointia, aktiivisuutta ja osallisuutta - Järjestämme monipuolisia, helposti saavutettavia hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluita * <i>Sähköisten kokouskäytönteiden kehittämisen ja käyttöönoton laajentaminen</i> * <i>Henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen</i> * <i>Kaupungin talous on tasapainoinen</i>	- Henkilöstön ja asukkaiden hyvinvointikyselyt - Hyvinvointikertomus * <i>Sairauspoissaolot vähenevät työhyvinvointia kehittämällä, Yleishyödylliset avustukset ja tuet on kohdennettu strategisesti.</i> * <i>Konserniyhteisöille on asetettu tavoitteet ja toteutumista on seurattu.</i> * <i>Kaupungin nettisivuston ja sisäisen intranetin tietosisältöä on kehitetty ja päivitetty. Intranetin kehittäminen ja jalkauttaminen päivittäiseksi työkaluksi kaikille toimialoille.</i> * <i>Digiturvamallin käytön lopullinen jalkauttaminen toimialoille.</i> * <i>Tilikauden voitto/tappio</i> * <i>Lainamäärä per asukas</i>

Tilinpäätös 2024

Toteutuneen toiminnan arviointi mittareiden avulla

Talousarvio vuodelle 2024 laadittiin strategisten painopistealueiden pohjalle. Hallintopalveluissa on kehitetty digitaalisia palveluja mm. kehittämällä Kuntamaisen raportointijärjestelmää. Hallintopalvelujen koordinoinnin kautta tarvittavat asiat on saatu päätöksentekoon ajallaan. Kaupungin digikehittämisryhmä valmisti digikehittämissuunitelman kaupunginhallitukselle päätettäväksi joulukuulla. Tähän asiakirjaan toimialoitain laaditut tavoitteet asetetaan aina tilinpäätöshetkellä arvioitaviksi. Yhtenä tärkeimpänä tavoitteena jokaisella toimialalla on henkilöstön digiosaamisen kartoittaminen ja sen pohjalta räätälöityjen koulutusten järjestäminen.

Henkilöstökertomuksessa, joka käsitellään omana kokonaisuutena myöhemmin keväällä 2025, otetaan tarkemmin kantaa henkilöstötavoitteiden toteutumiseen. Henkilöstön osaamisen kehittymistä on tuettu Eduhouse Oy:n tuottaman laajan koulutustarjonnan kautta. Henkilöstöön liittyvä suurin toiminnallinen muutos vuoden 2024 aikana oli työterveyshuoltopalvelujen siirtyminen TT Botnia Oy:ltä KristinaMedi Oy Ab:lle. Vaihdos tapahtui toukokuulla.

Työterveyshuoltoon liittyvät kulut kasvoivat tilinpäätös 2023 verrattuna noin 60 000 euroa, mutta vertailtavuutta heikentää kesken vuotta tapahtunut palveluntuottajan muutos.

Talouden tasapainottamistyö sai konkreettisen askeleen, kun kaupunginhallitus syksyllä nimesi taloustyöryhmän pohtimaan talouden tilannetta. Taloustyöryhmä tulee toimimaan kulu-
van valtuustokauden loppuun asti. Taloustyöryhmän tavoitteena on antaa konkreettiset toimenpide-ehdotukset toukokuulla kaupunginhallitukselle. Näiden toimenpide-ehdotusten kautta rakennetaan seuraavaa talousarviota sekä suunnitelmavuosia uuden kaupunginvaltuuston kanssa.

Vuoden 2024 nettoinvestointien 4 116 070 euron määrärahasta käytettiin 2 856 371 euroa, toteumaksi tuli näin ollen vain 69,4 %. Isompien investointien Kirjastotalon ja Punaisen tuvan peruskorjausten siirtyminen vähentää merkittävästi investointien kokonaismenoja vuodelle. Investointitasan jääminen alle 3 miljoonaan euroon heijastuu positiivisesti kaupungin lainakantaan. Kaupungin lainakannan ja lainanhoitokulujen kannalta investointitasoa joudutaan miettimään erittäin tarkasti tulevinakin vuosina. Lainanhoitokuluihin tehtiin syksyllä 450 000 euron menolisäys, mutta lopullinen toteuma oli kuitenkin 250 000 euroa positiivinen muutokseen nähden.

Talouden toteuma verrattuna talousarvioon

Hallintopalvelujen toimintakate alittui noin 249 000 eurolla. Toimintatuottoja saatiin talousarvikirjaan nähden noin 106 000 euroa enemmän. Tuotoissa näkyy isoimpana tekijänä valtiolta saatu vaaliavustus sekä EU-vaaleihin että presidentinvaaleihin. Toimintakulut alittuivat noin 142 eurolla. Merkittävä alitus selittyy Suupohjan Seutupalvelukeskuksen arvioitua pienemmällä ostopalvelujen laskutuksella. Kulujen puolella suurimmat ylitykset tulivat henkilöstökuluissa n. 66 000 euroa. Henkilöstökuluissa ei oltu osattu ennakoida palkankorotuksia täysimääräisesti. Hallintopalvelujen tulosta heikensi noin 67 000 eurolla tehty varaus, joka liittyy palkkasaataviin koskien Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialuetta ja sitä edeltänyttä sairaanhoitopiiriä. Asia on koskenut sairaanhoitopiirin sihteerien työaikamuotoa ja siitä johtuvaa palkkasaatavaa. Kaikkineen korvausvelvollisuutta tulee syntyään arvion perusteella noin 900 000 euroa (pääoma, viivästyskorot ja oikeudenkäyntikulut) ja siitä Kauhajoen kaupungin osuus omistussuhteen mukaan on noin 67 000 euroa.

Merkittävimmät tapahtumat

Hallintopalvelujen vastuulla oli järjestää Presidentinvaalit tammi- ja helmikuulla. Vaalijärjestelyt sujuivat erittäin hyvin. Presidentinvaalien lopullinen kulutoteuma oli noin 53 000 euroa. Valtiolta saimme vaaliavustusta noin 48 000 euroa.

Alkuvuoden aikana henkilöstöhallinto kilpailutti työterveyspalvelut ja palveluntuottajaksi valittiin KristinaMedi Oy Ab.

Syksyllä hallintopalvelujen koordinoimana kaupungin asianhallintajärjestelmää päivitettiin viranhaltijapäätösten osalta uuteen versioon. Tämä oli lähtölaukaus asianhallintajärjestelmän kokonaispäivitykseen, joka toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Digikehittämisryhmä on kokoustanut säännöllisesti, noin kerran kahdessa kuukaudessa, vuoden 2024 aikana. Ryhmässä on käyty hyvää keskustelua kaupungin digikehittämisasioista. Ryhmä asettaman tavoitteen mukaisesti laaja-alainen digikehittämissuunnitelma vuosille 2025 – 2028 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa joulukuulla.

Yleishyödyllisinä tukitoimina hallintopalveluissa on valmisteltu päätökset, joilla kaupunginhallitus on myöntänyt avustusta 4H-yhdistykselle ja Karhu Basket ry:lle markkinointisopimuksen puitteissa.

Hallintopalvelujen talouden toteuma:

KAUPUNGINHALLITUS Hallintopalvelut	TA 2024				Muutos		Poikkeama €	
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	% 2023-2024	TA+m / toteuma	Muutos € 2023-2024
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	56 484	10 446		10 446	80 909	43,2 %	70 463	24 425
Maksutuotot	12 451	13 604		13 604	6 558	-47,3 %	-7 046	-5 893
Tuet ja avustukset	31 546	80 000		80 000	83 920	166,0 %	3 920	52 374
Muut toimintatuotot	10 150	2 000		2 000	41 459	308,5 %	39 459	31 309
TOIMINTATUOTOT yhteensä	110 630	106 050	0	106 050	212 846	92,4 %	106 796	102 215
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-1 575 728	-1 581 914		-1 581 914	-1 648 067	4,6 %	66 153	72 339
Palvelujen ostot	-1 579 259	-1 876 543		-1 876 543	-1 680 304	6,4 %	-196 239	101 045
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 691	-7 500		-7 500	-8 036	-74,6 %	536	-23 655
Avustukset	-39 174	-29 000		-29 000	-33 662	-14,1 %	4 662	-5 512
Muut toimintakulut	-72 513	-168 286		-168 286	-150 469	107,5 %	-17 817	77 956
TOIMINTAKULUT yhteensä	-3 298 365	-3 663 243	0	-3 663 243	-3 520 538	6,7 %	-142 705	222 173
Toimintakate (SITOVA)	-3 187 734	-3 557 193	0	-3 557 193	-3 307 692	3,8 %	-249 501	119 958

Kaupunginhallitus

Toimiala	Elinkeinopalvelut
Tilivelvollinen	Kaupunginjohtaja
Tehtäväalue	Kaupunginhallituksen alla toimivat elinkeinopalvelut vastaavat kaupungin ja elinkeinoelämän kehittämistoiminnasta, yrityspalveluista, maaseutupalveluista, kuntamarkkinoinnin matkailu-, markkinointi- ja viestintätehtävistä, työllisyyspalveluista sekä kuntayhteistyöstä.

Painopiste	Tavoite	Mittarit
Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen Kauhajoki	Monipuolisen opetuksen ja kasvatuksen kehittäminen paikkakunnan tarpeisiin vastaten	Yritystapaamiset, tarpeiden kartoitus yrityksiltä ja niiden välittäminen toisen asteen ja korkeakoulujärjestäjien tietoon. Kaupungin, yrittäjien ja oppilaitosten yhteistapaamiset. Elinkeinoelämän tuntemuksen edistäminen oppilaitoksissa
Vahvan yrittämisen Kauhajoki	Laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen saatavuuden turvaaminen	Edunvalvonta alueen toisen asteen ja korkeakoulujärjestäjien suuntaan opetuksen laadun varmistamiseksi.
	Lisätään Kauhajoen yrittäjämyönteisyyttä sekä ylläpidetään aktiivista yhteistyötä kaupungin ja yrittäjien välillä	Yritysvierailut, kaupungin ja yrittäjien yhteiset tilaisuudet, elinkeinobarometrit.
Tunnettu ja tapahtumien Kauhajoki	Edistetään työvoiman saatavuutta elinkeinoelämän tarpeisiin	Hankkeet, joilla edistetään työvoiman saatavuutta, uusien toimintamallien pilotointi
	Edistetään Kauhajoen matkailua ja lisätään paikkakunnan tunnettavuutta	Edistetään Kauhajoen matkailua hankkeilla ja tapahtumilla. Viestintäkampanjoilla ja tapahtumien markkinoinnilla ja osallistumisella lisätään paikkakunnan tunnettavuutta.
Hyvinvoiva Kauhajoki	Kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani paikallisissa tapahtumissa	Kaupungin omat tapahtumat ja osallistuminen yhteistyökumppanina sekä mahdollistajana.
	Edistetään kauhajokelaisten eri ikäisten asukkaiden hyvinvointia, aktiivisuutta ja osallisuutta	Työllisyyden edistäminen. Työttömyysprosentti alle 7,5 % ja Kela-maksuista johtuvien kustannusten pieneneminen vuodesta 2023.
	Järjestämme monipuolisia hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluita saavutettavasti ja matalalla kynnyksellä	IKH Areenalta kaupungin vuokraamien edullisten ja maksuttomien vuorojen käyttöaste.

Tilinpäätös 2024

Elinkeinopalvelut

Kaupungin elinkeinopalveluiden tavoitteeksi vuoden 2024 talousarviossa asetettiin luoda edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle, kasvuille, kansainvälistymiselle ja sen myötä työpaikkojen ja asukkaiden määrän lisääntymiselle paikkakunnalla. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin asemaa erityisesti puutuoteteollisuuden ja kaupan alan keskuksena. Lisäksi tavoitteena on tukea Kauhajoen vetovoiman vahvistumista sekä nousua matkailun ja tapahtuminen eteläiseksi keskuksesi Etelä-Pohjanmaalla.

Vuonna 2024 elinkeinopalveluiden toiminnassa keskiössä oli TE-uudistuksen valmistelu, yrityspalveluiden työ, kaupungin viestintä ja tapahtumatuotanto, kehittämishankkeiden edistäminen ja päivittäisten palvelujen tuottaminen laadukkaasti ja vaikuttavasti. Alavireinen taloudellinen tilanne näkyi Kauhajoella elinkeinoelämässä. Työttömyys kasvoi vuoden aikana korkeampiin lukemiin, mihin viime vuosina oltiin totuttu lomautusten ja irtisanomisten vuoksi. Kevättalvella Metsä Groupin ilmoitus siitä, ettei Kaskisten taivekartonkitehdasta rakenneta, oli seudullinen takaisku. Elinkeinopalvelut osallistuivat erilaisiin hankkeisiin joko päävastuullisena hanketoimijana tai osallistujana.

Yhtenä strategisena ja talousarviossa asetettuna mittarina on elinkeinobarometrit. Keväällä julkaistiin viimeisin Yrittäjien kuntabarometri. Sen tuloksissa oli Kauhajoen osalta havaittavissa laskua edelliseen barometriin verrattuna, kokonaisarvosana 2,77 (v.-24) ja 2,91 (v.-22). Vuoden aikana tuloksesta tiedotettiin kaupunginhallitusta, ja yhdessä Kauhajoen Yrittäjien kanssa aloitettiin suunnittelemaan toimenpiteitä tuloksen parantamiseksi.

Kauhajoen kaupunki on vuokrannut IKH Areenalta käyttövuoroja 1.000 tuntia vuodessa, kymmeneksi vuodeksi. Vuokraan varatut määrärahat ovat elinkeinopalveluiden budjetissa. Toisen vuoden käyttöaste vuoroilla oli 78 %, käyttöaste kasvoi 3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin käyttäjäryhmä oli Karhu Basketin juniorijoukkueet. Muita käyttäjiä Areenan tiloilla oli muun muassa kaupungin liikuntapalvelut, nuorisopalvelut ja elinkeinopalvelut sekä kauhajokiset järjestöt.

Yrityspalvelut

Kauhajoen yrityspalveluiden keskeisenä tehtävänä on tarjota neuvontaa ja tukea niin alkaville kuin toimiville yrityksille niiden koko elinkaaren ajan. Palvelut kattavat muun muassa yritystoiminnan käynnistämisen, kasvun ja kehittämisen sekä omistajanvaihdot. Yrityspalvelut osallistuvat aktiivisesti Kauhajoen, Suupohjan ja alueellisen maaseudun kehittämishankkeisiin tuoden esiin yritysten tarpeita ja edistään elinvoimaa. Lisäksi yrityksille tiedotetaan aktiivisesti uusista ja olemassa olevista rahoitusmahdollisuuksista.

Vuonna 2024 elinkeinoasiamies tapasi yrityksiä ja yrittäjiä yhteensä 340 kertaa, joista 31 tapaamista oli yrityskäyntejä. Asiakkaista 62 oli aloittavia yrittäjiä, ja loput edustivat jo toimivia yrityksiä. Kauhajoelle perustettiin vuoden aikana 60 uutta yritystä, kun taas 43 yrityksen toiminta päättyi. Yrityspalvelut olivat mukana edistämässä kahden yrityksen omistajanvaihdoista. Viestinnässä panostettiin monikanavaisuuteen. Kauhajoen elinkeinopalveluiden uutiskirje julkaistiin viisi kertaa, ja lisäksi yrityksiä tavoitettiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa, kaupungin verkkosivuilla sekä suorilla yhteydenotoilla kohderyhmän yrityksiin.

Yrityspalvelut järjestivät vuoden aikana 12 erilaista tilaisuutta yksin ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Näihin tilaisuuksiin osallistui yhteensä yli 350 henkilöä. Tapahtumien teemoina olivat muun muassa kuntien tulevat investoinnit, saatavilla olevat rahoitusmahdollisuudet, tulevat laki- ja asetusmuutokset, omistajanvaihdot sekä eri toimialaryhmien yhteistyö ja kehittämistoimenpiteet.

Yrityspalveluiden tärkeä rooli on myös tukea yrityksiä hankerahoituksen hakemisessa investointeihin ja toiminnan kehittämiseen. Vuonna 2024 elinkeinoasiamies oli mukana kirjoittamassa 19 yrityshanketta, joihin myönnettiin rahoitus vuoden aikana. Näiden hankkeiden yhteenlaskettu budjetti oli noin 1,7 miljoonaa euroa, ja myönnetyn tuen osuus oli 440 000 euroa.

Koulutusyhteistyö oli tiivistä paikallisten koulutuksen järjestäjien, kuten Vuoksin, Sedun ja SeAMKin, kanssa. Keskusteluissa käsiteltiin koulutuksen nykytilaa ja tulevaisuuden tarpeita Kauhajoella ja seutukunnassa. Lisäksi elinkeinoasiamies osallistui aktiivisesti Suupohjan työelämysalueen valmisteluun toimimalla yritys- ja työnantajapalvelutyöryhmän puheenjohtajana sekä valmisteluryhmän jäsenenä.

Lisäksi yrityspalvelut tekivät yhteistyötä peruskoulujen kanssa järjestämällä 8.- ja 9.-luokkalaistalle yritysvierailuja kolmeen paikalliseen yritykseen yhdessä yläkoulun ja yritysten kanssa.

Kehittämistoiminta

Kaupunki toimi erilaisissa kehittämisverkostoissa niin seudun, maakunnan kuin valtakunnan tasolla. Verkostoyhteistyötä vahvistettiin ja hyödynnettiin monipuolisesti julkisia rahoitus- ja neuvontainstrumentteja elinkeinotoiminnan kehittämisessä. Kaupunki osallistui aktiivisesti mm. Seutukaupunkiverkoston, Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark-yhdistyksen, Yrityskehittäjäverkoston, Leader Suupohjan sekä Epanet-verkoston toimintaan. Verkstohankkeissa kaupunki oli mukana ohjausryhmissä ja sidosryhmäyhteistyössä, ja omista hankkeista suurin osa on seudullisia. Vuonna 2024 hankkeiden avulla edistettiin mm. työvoiman saatavuutta, teollisten alojen houkuttelevuutta, matkailu- ja tapahtumaelinkeinoja sekä uusiutuvan energian lisäämistä. Myös vedyn ja biokaasun tuotannon mahdollisuuksien hyödyntämistä kaupungissamme edistettiin. Uutta Geopark-keskusta valmisteltiin alueen matkailukeskukseksi. Kauhajoki osallistui Etelä-Pohjanmaan liiton ja Metsäkeskuksen uusiutuvan energian tuotannon edistämisen sidosryhmätyöhön sekä EP-liiton digitaaliseen tiedonsiirtoon liittyvän hankkeen sidosryhmätyöhön. Hanketoiminta tuotti kaksipäiväisen kansainvälisen uusiutuvaan energiaan keskittyneen työpajan Kauhajoelle. Yhteishanke työvoiman saatavuuden parantamiseen tähtäävä Jobwelldone -hanke jatkui.

Kaupungin hallinnoimista hankkeista, matkailuhanke Elämysten ekonomia Geoparkissa päättyi syksyllä ja uutena ruokamatkailuhankkeena alkoi loppu vuodesta Maut matkailuelämykseksi -hanke. Kasvua Kauhajoen alueelle -hanke alkoi syksyllä. Hankkeelle myönnettiin Etelä-Pohjanmaan liiton kautta rahoitusta, joka on osa työ- ja elinkeinoministeriön PÄRM (paikallinen, äkillinen rakennemuutos) -rahoitusta. Hankkeen tavoitteena on tukea alueen elinkeinoelämän kehittämistä. Hankkeen taustalla oli paikallisen puurakennusteollisuuden kohtaamat vastoinkäymiset vuonna 2023. JTF-investointihankeelle Aron teollisuusalueelle saatiin rahoitus, ja sen toteuttaa tekninen toimi. Hankkeessa parannetaan teollisuusalueen laajentumisen edellytyksiä ja rakennetaan väliaikaista varastointialuetta teollisuuden tarpeisiin.

Elinkeinopalvelut osallistui osaltaan maanhankintaprosesseihin. Aronkylästä hankittiin maanvaihoilla noin 10 hehtaaria maata kaupungille teollisuusalueen jatkokehittämistä varten. Kauhajoen keskustaan hyväksyttiin valtuustossa asemakaava kerrostalorakentamista ajatellen. Sillä tavoitellaan tulevia rakennushankkeita, jotka ylläpitäisivät ja parantaisivat kaupungin veto- ja pitovoimaa.

Kuntamarkkinointi, viestintä ja tapahtumat

Elinkeinopalveluiden alaisuudessa tuotetaan ja koordinoidaan kaupungin viestintää, kuntamarkkinointia sekä tapahtumatuotantoa. Merkittävimpiä kaupungin järjestämiä tapahtumia oli elo-syyskuun vaihteessa pidetty Ruokamessut sekä kauppiaiden kanssa yhteistyössä

järjestetyt Kauppojen Kauhajoki -tapahtumat. Kauhajoen kauppiaaverkoston kanssa toteutettiin kolme Kauppojen Kauhajoki -tempausta 3.5.2024, 13.9.2024 ja 29.11.2024.

Elinkeinopalveluiden viestintä vastaa yleisistä viestinnän linjauksista ja pyrkii ajantasaiseen uutisointiin monikanavaisesti eri kohderyhmät huomioiden. Kuntaviestinnässä verkkosivujen ylläpito, päätöksentekoviestintä ja mediatiedotteet lehdistölle ovat osa tätä kokonaisuutta. Lisäksi viestintä tukee markkinointi- ja kampanjatoimenpiteitä omalta osaltaan.

Vuoden 2024 aikana elinkeinopalvelut olivat mukana markkinoimassa matkailusisältöjä messuilla ja tapahtumissa mm. lähimatkailuamarkkinoilla Vaasassa ja Porissa, Pohjalaisilla matkamessuilla Seinäjoella, Kauhajoen Rekrymessuilla, Ruokamessuilla, K50-matkamesuilla sekä Erämessuilla. Isompien tapahtumien lisäksi markkinointi- ja viestintä oli mukana useissa pienemmissä tapahtumissa kuten esimerkiksi Raffinalle piilossa -tapahtumassa BotniaGolfilla ja Virkun ulkokuntosalin avajaisissa.

Kevään 2024 aikana tuotettiin myös ensimmäinen Kauhajoen raitilta kuultua -podcastsarja, joka tehtiin yhteistyössä Kauhajoen opiston radiolinjan kanssa. Lisäksi kaupunki oli mukana Ylen Miljoona roskapussia -kampanjassa, josta tiedotettiin kuntalaisia sähköisissä kanavissa kampanjan ajan. Kampanjaan osallistuivat kaikki toimialat.

Kevään ja kesän kuntamarkkinointikampanjoista suurin oli Suupohjan Raitilla -matkailulehden tuotanto ja toteutus. Lehti julkaistiin toukokuussa yhteistyössä Isojoen, Karijoen ja Teuvan kuntien sekä Leader Suupohjan kanssa. Lisäksi kaupunki tuotti markkinointimateriaalia Nummirock-festivaaleille sekä toimi yhteistyökumppanina Kauhajoen Kasinon kesätanssien markkinoinnissa.

Markkinointi ja viestintä oli myös näkyvästi mukana myös Playcityn tapahtumatuotannossa, Vuoksen kanssa tehdyssä kukka- ja perunapelto -kesätempauksessa sekä joulun alla Joulupostia ikäihmisille -kampanjassa.

Maaseutuhallinto

Maaseutuhallinto on maataloushallinnon palveluyksikkö, joka toteuttaa valtiovallan maaseutuhallintoa yhteistoiminta-alueella. Kauhajoen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Kauhajoen kaupungin lisäksi Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunta. Tärkeimpänä tehtävänä on hoitaa kansallisten ja EU-tukien vastaanotto-, käsittely- ja päätöstehtävät tehokkaasti ja ajallaan. Vuonna 2024 maataloustukia maksettiin noin 15,7 miljoonaa euroa. Kauhajoella tilamäärä oli 370. Maataloustukia maksettiin keskimäärin noin 42.400 euroa per tila. Tukien piirissä peltoa oli yhteensä 21.890 hehtaaria.

Työllisyydenhoito

Työllisyysshoidon palvelujen tavoitteena on parantaa työllisyystilannetta Kauhajoella. Kaupungilla on sopimus työllisyydenhoidon palveluiden hankkimisesta Suupohjan koulutus-kuntayhtymä Vuoksen kanssa. Kaupungin työllistämisvaroin palkataan palkkatuella työllistettyjä kaupungin eri yksiköihin ja sekä järjestetään työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja.

TE-keskuksen tilastojen mukaan vuoden 2024 lopussa Kauhajoella oli 592 (v.-23, 524) työttöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta eli työttömyysprosentti oli 10,6 % (v.-23, 9,4%). Avoimia työpaikkoja vuoden lopussa oli Kauhajoella 38 (v.-23, 101). KELA:n työmarkkinatuen kuntaosuutta Kauhajoen kaupunki maksoi 643.000 euroa. Taso nousi hieman edellisestä vuodesta indeksitarkistuksista ja työttömyystilanteesta johtuen.

Kauhajoen kaupunki oli mukana Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeilussa Alavuden kaupungin, Kurikan kaupungin, Teuvan kunnan, Isojoen kunnan, Karijoen kunnan ja

Soinin kunnan kanssa. Suupohjan koulutuskuntayhtymä vastasi kuntakokeilun johtamisesta ja hallinnoinnista sekä koordinoi kokeilun kokonaistoteutusta kokeilualueella. Kuntakokeilu päättyi vuoden 2024 lopussa. Kauhajoen kaupunki osallistui TE-uudistuksen valmisteluun. Uudistuksessa TE-palveluiden hoito siirtyy kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Tehtävät hoitaa Suupohjan työllisyysalue. Kauhajoen lisäksi alueeseen liittyvät Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnat sekä Kurikan ja Kristiinankaupungin kaupungit. Työllisyysaluetta hallinnoi Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi 1.1.2025 alkaen.

Talous

Elinkeinopalvelujen toimintakate ylittyi 121.960 eurolla muutettuun talousarvioon nähden ja 271.960 eurolla alkuperäiseen talousarvioon nähden. Toimintakulut ylittyivät 418.284 eurolla muutettuun talousarvioon nähden ja 508.284 eurolla alkuperäiseen talousarvioon nähden. Toimintatuotot ylittyivät 296.325 eurolla muutettuun talousarvioon nähden ja 236.325 eurolla alkuperäiseen talousarvioon nähden. Toimintakuluissa merkittävin ylitys tuli työllisyydenhoidosta, noin 190.000 euroa, josta noin 170.000 euroa syntyi palkkatuella työllistämisestä kaupungille. Ylitystä tuli myös kuntamarkkinoinnin ja tapahtumien osalta 87.000 euroa. Joukkoliikenteen järjestämisestä ylitystä tuli 35.000 euroa. Tuotoissa ylitystä selittää vuodelle 2024 kirjautuneet hanketulot, sekä kotoutumiseen annettujen palvelujen korvaukset valtiolta. Maksutuotoissa jäätiin hieman arvioidusta. Edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna muutos toimintakatteessa oli maltillinen, 5.022 euron nousu.

Elinkeinopalvelujen talouden toteuma:

KAUPUNGINHALLITUS Elinkeinopalvelut	TA 2024				Muutos		Poikkeama €	
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	% 2023-2024	TA+m / toteuma	Muutos € 2023-2024
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	271 112	164 000		164 000	277 400	2,3 %	113 400	6 288
Maksutuotot				0	0		0	0
Tuet ja avustukset	435 072	205 525	-60 000	145 525	445 782	2,5 %	300 257	10 710
Muut toimintatuotot	85 826	156 000		156 000	38 668	-54,9 %	-117 332	-47 158
TOIMINTATUOTOT yhteensä	792 010	525 525	-60 000	465 525	761 850	-3,8 %	296 325	-30 161
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-954 602	-839 567	-30 000	-869 567	-1 081 153	13,3 %	211 586	126 551
Palvelujen ostot	-1 089 054	-1 142 182		-1 142 182	-1 046 717	-3,9 %	-95 465	-42 337
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 088	-24 250		-24 250	-32 079	-21,9 %	7 829	-9 009
Avustukset	-847 159	-588 000	-60 000	-648 000	-896 991	5,9 %	248 991	49 832
Muut toimintakulut	-335 067	-139 548		-139 548	-184 891	-44,8 %	45 343	-150 176
TOIMINTAKULUT yhteensä	-3 266 970	-2 733 547	-90 000	-2 823 547	-3 241 831	-0,8 %	418 284	-25 139
Toimintakate (SITOVA)	-2 474 960	-2 208 022	-150 000	-2 358 022	-2 479 982	0,2 %	121 960	5 022

Kaupunginhallituksen (hallinnon toimialan) talouden toteuma yhteensä:

KAUPUNGINHALLITUS Hallinto- ja elinkeinopalvelut	TA 2024				Muutos		Poikkeama €	
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	% 2023-2024	TA+m / toteuma	Muutos € 2023-2024
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	327 596	174 446		174 446	358 308	9,4 %	183 862	30 712
Maksutuotot	12 451	13 604		13 604	6 558	-47,3 %	-7 046	-5 893
Tuet ja avustukset	466 618	285 525	-60 000	225 525	529 702	13,5 %	304 177	63 084
Muut toimintatuotot	95 976	158 000	0	158 000	80 127	-16,5 %	-77 873	-15 849
TOIMINTATUOTOT yhteensä	902 641	631 575	-60 000	571 575	974 695	8,0 %	403 120	72 054
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-2 530 330	-2 421 481	-30 000	-2 451 481	-2 729 220	7,9 %	277 739	198 890
Palvelujen ostot	-2 668 313	-3 018 725	0	-3 018 725	-2 727 021	2,2 %	-291 704	58 708
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 778	-31 750		-31 750	-40 115	-44,9 %	8 365	-32 663
Avustukset	-886 334	-617 000	-60 000	-677 000	-930 653	5,0 %	253 653	44 319
Muut toimintakulut	-407 580	-307 834		-307 834	-335 360	-17,7 %	27 526	-72 220
TOIMINTAKULUT yhteensä	-6 565 335	-6 396 790	-90 000	-6 486 790	-6 762 369	3,0 %	275 579	197 034
Toimintakate (SITOVA)	-5 662 694	-5 765 215	-150 000	-5 915 215	-5 787 674	2,2 %	-127 541	124 979

2.1.2. Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimiala	Kasvatus- ja opetuspalvelut
Tilivelvollinen	Kasvatus- ja opetusjohtaja
Tehtäväalue	Lautakunnan tehtävänä on tuottaa vahvat ja kattavat lapsilähtöiset varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus- sekä lukiopalvelut ja tukea toisen ja korkea-asteen koulutuksen opetustoiminnan jatkumista Kauhajoella.

Tavoitteet vuosille 2024–2027	Tavoitteet vuodelle 2024	Mittarit
Yhteisesti sovittujen arvolauseiden toteuttaminen ja vaaliminen koko palveluntarjonnassa: • <i>"Mitä tulee paikalle, kun minä tulen paikalle?"</i> • <i>"Mikäli et ole valmis näkemään ihmisten vahvuuksia, älä silloin puutu myöskään heidän heikkouksiinsa."</i> • <i>"Sovitetaan, mitä tehdään ja tehdään niin kuin on sovittu."</i> • <i>"Jotkut tarvitsevat enemmän saadakseen yhtä paljon."</i> • <i>"Vain turvallinen mieli voi oppia."</i> Kasvatus- ja opetuspalveluiden tehokas ja taloudellinen järjestäminen pedagogiikkaa ja kasvatusta tukevissa turvallisissa toimintaympäristöissä Lasten, nuorten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistävät toimet ja kehityssuunnat huomioidaan kaikissa toiminnoissa Monitoimijainen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa (sis. sote- ja hyvinvointipalvelut ja järjestöt/yhdistykset)	Yhtenäisen kasvun ja oppimisen polun kehittäminen elämäkäärämalliin perustuen: Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä yhtenäinen esi- ja perusopetus laadukkaissa ja monipuolisissa oppimisympäristöissä tarpeellisten ohjausryhmien työn tukemana Tavoitteiden ja oppimistulosten seuraaminen Lukion maakunnallinen markkinointi sekä alueellinen yhteistyö toisen asteen koulutuksen järjestämisessä Käyttäjämäärän ja tarpeiden aktiivinen seuranta palveluverkoon nähden. Hankerahoitusten innovatiivinen hyödyntäminen peruspalveluiden kehittämisessä. Kansallisten pedagogisten kehityssuuntien seuraaminen ja toimeenpaneminen. Positiivisen pedagogiikan ja vahvuusperustaisen kasvatuksen ja opetuksen toteuttaminen kaikissa toimintayksiköissä. Lasten oikeuksien toteutuminen kaikissa toiminnoissa. (LYK = Unicef; lapsiystävällinen kunta) Monialainen palvelunohjaus ja työskentely varhaiskasvatuksen ja koulun toimintaympäristössä	Eri sidosryhmille kohdennetut kyselyt (toteutunut k/e) Lapsivaikutusten arvioinnit päätöksissä toteutettu (lkm) Seurantakokeiden tulokset, toiminnan itsearvioinnit (toteutunut k/e) Saadut hankerahoitukset (€/v) Uusien toimintamallien kokeilut (lkm) Tehokas toiminta mm. Perheohjaamossa haasteiden ennaltaehkäisemiseksi. Myös LYK. Lapsiparlamentin toiminta (k/e)

Asiantunteva henkilöstö sekä henkilöstön laadukas koulutus ja työhyvinvointi	Henkilöstön ammattitaitoa ja asiantuntijuutta ylläpitävä koulutus. Työhyvinvoinnin ylläpitäminen toimintayksiköille sopivin keinoin kaupungin linjausten mukaisesti	Kaupungin koulutussuunnitelman tavoitetason saavuttaminen.
--	---	--

Tilinpäätös 2024

Toiminnan laajuus

Tavoite	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Varhaiskasvatus, lasten lkm yht.	385	380	383
- oma toiminta	330	325	329
- palveluseteli	55	55	54
Lastenhoidon tuki, lasten lkm (koti- /yksityishoidon tuki)	117	120	104
Esiopetuksen oppilasmäärä	123	129	107
Apip-toimintaan osallistuvien lukumäärä	178	200	162
Perusopetuksen 1–6-vuosiluokkien oppilasmäärä	829	837	804
Perusopetuksen vuosiluokkien 7–9-oppilasmäärät	502	508	472
Erityisen tuen piirissä olevien oppilasmäärä	171	170	154
Lukion opiskelijat	176	178	166

Yleiset perustelut:

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio 2024

Kaupunginhallituksen asettama raami kasvatus- ja opetuslautakunnalle vuodelle 2024 on **17 780 196 €**.

Talousarvioehdotus on jäljempänä esitettyjen perusteluiden nojalla 18 043 698 €. Ehdotus ylittää annetun raamin 263 502 €.

Keskeinen seurattava asia kasvatus ja opetuspalveluissa on syntyvyys, koska se määrittää palvelun järjestämisen laajuutta. Tyypillinen syntyvyys Kauhajoella on sijoittunut pitkään noin 130–140 lapsen tuntumaan. Suurin pudotus syntyvyudessa on tapahtunut viime vuosina; 2018 synt. 104 lasta; 2019 synt. 100 lasta; 2020 synt. 88 lasta; 2021 synt. 76 lasta; 2022 synt. 81 lasta ja 2023 synt. arvio 85 lasta).

Varhaiskasvatuksen tulosalueen talousarviossa on varauduttu tuottamaan palvelut lakisääteisellä tasolla noin 380 lapselle, varhaiskasvatuskerhoja ja perhetupa Soffan toimintaa sekä KELA:n myöntämää lastenhoidon tukea.

Opetuksen ja koulutuksen alueen vuoden 2024 talousarvion resursseilla varaudutaan järjestämään esi- ja perusopetusta lakisääteisine palveluineen noin 1400 oppilaalle.

Talousarvioon varatuin resurssein varaudutaan järjestämään myös lukiokoulutusta noin 160 lukion opiskelijalle.

Lisäksi nyt laaditun talousarvion resurssein on varauduttu järjestämään APIP-toimintaa sekä Perheohjaamon palveluita.

Kasvatuksen ja opetuksen toimiala on henkilöstömäärältään suurin työllistäjä ja henkilöstöku-
lujen osuutta on korotettu tällä hetkellä tiedossa olevalla arvioprosentilla 3,11 %.

Palveluiden oston sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat- kustannuspaikkojen kasvu on linjattu ylei-
sellä tasolla samaan tasoon, kuin vuodelle 2023 ilman korotuksia. Mainituilla kustannuspai-
koilla on tehty pieniä leikkauksia mm. koulutuspalveluihin säästöjen saavuttamiseksi. Uudet
koulukuljetussopimukset ovat käytössä 1.8.2023 lukien ja niihin ei suuressa kuvassa tulisi
kohdistua merkittäviä kustannusnousuja tämän hetken tiedon mukaan.

Muut kustannuspaikkaryhmät on budjetoitu likimain samassa laajuudessa kuin aiemmin, eli
korotuspaine on haarukoitu henkilöstökuluihin, joissa tarve on selkeimmin olemassa. Huomioi-
tavaa on, että henkilöstöbudjetti ei kestä arvioitua suurempaa työ- ja virkaehtosopimusten pal-
kankorotusta. Sijaiskuluja budjetoidaan toimialalla 5%, mikä sinänsä on viime vuosina ollut riit-
tämätön varaus. Korotusta ei ole kuitenkaan tehty tiukkojen talousraamien johdosta.

Eri hankerahoitusten kautta on pystytty saamaan erinomaisesti käyttöpääomaa erilaisiin valta-
kunnallisiin ja paikallisiin kehityssuuntiin sekä arjen toiminnan tukemiseen. Hankerahoituksen
tuloja on kirjattu siirtomäärärahana vuodelta 2023 200 000 € hankkeiden jatkuessa v. 2024.
Myös Opetus- ja kulttuuriministeriön budjettiehdotukseen 2024 kirjatun mukaisesti tasa-arvo-
avustuksen saamista on ennakoitu pitkäaikaisen keskiarvon nojalla saaduista avustuksista tu-
lona 150 000 € koko toimialalle.

Varhaiskasvatuksen maksutuotot arvioidaan vähenevän noin 25 % (-72 000 €). Sitä vastoin
palveluseteliin arvioidaan kuluvan noin 20 % (200 000 €) enemmän johtuen setelin hinnan kor-
jaamisesta indeksien mukaisesti.

Tulosaluekohtaiset perustelut:

Perustelut / varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään varhaiskasvatustlain edellyttämällä tavalla. Varhaiskasva-
tusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäivähoitokodissa tai perhepäivähoidossa sekä
kunnallisesti että yksityisesti. Yksityistä varhaiskasvatusta tuetaan palvelusetelillä.

Syntyvyyden laskusta huolimatta etenkin alle 3- vuotiaiden lasten osallisuusaste varhaiskas-
vatuksessa on noussut merkittävästi viime vuosina. Tällä hetkellä keskimääräinen osallistu-
misaste varhaiskasvatukseen on noussut kokonaisuudessaan 80 % tuntumaan aiemmasta 70
%. Tämä edellyttää myös suurempaa varausta henkilöstöresurssin osalta, jotta lain edellyttä-
mät henkilöstömitoitukset täyttyvät. Muuttoliike vaikuttaa varhaiskasvatuspalvelujen kysyntään
ympäri vuoden. Tämän lisäksi perheiden palvelujen tarpeet vaihtelevat toimintavuoden kulu-
essa. Kotihoidon tuki kuuluu myös varhaiskasvatuksen vastualueeseen. Kotihoidon tukea
maksetaan perheelle, jonka alle 3-vuotias lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa. Kotihoidon tuen
maksatus tapahtuu Kelan toimesta.

Varhaiskasvatuksen sähköisiä palveluja ja asiointia on kehitetty viime vuosina, ja ne edellyttä-
vät kehittämistä myös tulevana vuosina sähköisen asioinnin lisääntyessä.

Varhaiskasvatuksen talousarviossa on varauduttu tuottamaan palvelut lakisääteisellä tasolla
380 lapselle, varhaiskasvatuskerhoja ja perhetupa Soffan toimintaa sekä KELA:n myöntämää
lastenhoidon tukea. Talousarvio sisältää myös viisivuotiaiden lasten 20 viikkotunnin maksutto-
man varhaiskasvatuksen.

Varhaiskasvatustalouteen on tullut 1.8.2022 muutos, joka koskee lapsen oikeutta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen. Varhaiskasvatuksessa tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten tuesta ja tukipalveluista tulee tehdä hallintopäätös ja lasten on saatava tuki viipymättä. Tukea tarvitsevien lasten määrä ja haasteet ovat viime vuosina selkeästi lisääntyneet ja se edellyttää määrärahoja rakenteellisiin tukitoimiin kuten lisähenkilöiden palkkaukseen sekä ryhmäkoon pienentämiseen.

Talousarviovuoden suurena haasteena tulee olemaan eri ammattiryhmien pätevien työntekijöiden ja sijaisten saatavuus.

Perustelut/ opetus ja koulutus

Opetuksen ja koulutuksen tulosalueen vuoden 2023 talousarvion resursseilla varaudutaan järjestämään esi- ja perusopetusta lakisääteisinä palveluineen noin 1400 oppilaalle.

Talousarvioon varatuin resurssein varaudutaan järjestämään myös lukiokoulutusta noin 160 lukion opiskelijalle.

Esi- ja perusopetus

Peruskoulut antavat opetussuunnitelman mukaista esi- ja perusopetusta, luovat yhdessä kotien kanssa vankan perustan lasten ja nuorten kehittymiselle yksilöiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antavat heille hyvät perusvalmiudet jatko-opinnoille. Edistämme yhdessä vanhempien kanssa oppilaiden oppimista ja hyvinvointia. Perusopetuksen toiminnan lähtökohtana ovat strategian mukaiset toimenpiteet.

Perusopetuksessa lähtökohtana on oppilaan koulupaikan määräytyminen lähikouluperiaatteella. Perusopetuslain 37 § mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai tuntiopettajia. Lisäksi kouluilla työskentelee määräaikaista viranhaltijoiden tai tuntiopettajien sijaisia, vakituisia koulunkäynninohjaajia ja koulusihteereitä. Osa koulunkäynninohjaajista ja opettajista rekrytoidaan määräaikaista, jos tehtävä on luonteeltaan määräaikaista esimerkiksi oppilaan subjektiivisen oikeuden nojalla. Pääsääntöisesti määräajaksi palkattavat koulunkäynninohjaajat muiden kuntien sijoittamille sekä pakolaistaustaisille oppilaille. Näiden ohjaajien palkkakustannukset laskutetaan oppilaat sijoittaneilta kunnilta. Määräaikaista henkilöstöä palkataan tilapäisiin tehtäviin avustettavien oppilaiden tarpeisiin lukuvuosittain tehtävän arvion perusteella.

Myönnettyillä hankerahoilla palkataan opettajia ja ohjaajia rahoituksessa mainituin ehdoin ja perustein. Lisäksi määräaikaista henkilöstöä käytetään sijaisuuksien hoitoon siten, että oppilaiden turvallinen kasvu ja oppiminen voidaan taata.

Erityisen tuen tarpeen määrä on kasvanut viime vuosien aikana, eikä kasvu näytä taittuvan. Erityisopetukseen tarvittu lisää koordinoitiresursseja. Erityisopetuksen apulaisrehtorin virka on täytetty elokuusta 2023 lukien. Perusopetuksessa käytetään tarvittaessa joidenkin vaatimaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusjärjestelyissä muun muassa Valteri-koulun, Kauhajoen opiston ja avohuollon sairaalakoulun opetuspalveluja. Vaativin erityinen tuki keskittään jatkossakin Koulukeskukseen, mutta muissakin taajamakouluissa tulee toimimaan erityisen tuen järjestämiseksi pienryhmämuotoista opetusta.

Perusopetuksen palveluverkkoselvitys valmistuu vuodentaitteessa 2024 ja sen mahdolliset vaikutukset talousarvioon huomioidaan talousarviomuutoksina suunnitelmavuosilla.

Perusopetuksessa opetushenkilöstön VESO-koulutuspäivät perustuvat opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimukseen, ja ne käytetään sopimuksen määrittelemissä puitteissa. Henkilöstön koulutus kohdennetaan edelleen erityisesti kolmiportaisen tuen osaamiseen, Nepsy –

osaamiseen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen kehittämiseen ja sekä esimiesten osaamisen vahvistamiseen. Työhyvinvoinnin edistämisessä hyödynnetään mm. AVI:n myöntämää avustusta henkilöstön liikunnallisen elämäntavan tukemiseen. Mainitulla avustuksella on tarjottu mm. Virkku-kortteja toimialan työntekijöille, joita he voivat vapaasi käyttää omiin liikuntaharrastuksiinsa ilmaiseksi.

Lukio

Lukiokoulutuksessa henkilöstötarve säilyy tulevina vuosina nykyisen kaltaisena.

Lukiokoulutus on nähtävä merkittävänä kunnan elinvoiman lisääjänä. Lukio pyrkii kehittämään toimintaansa siten, että kunta olisi toisen asteen koulutustarjonnallaan houkuttava paikka niin paikallisesti kuin seudullisesti. Opetustarjonnaltaan monipuolinen lukiokoulutus on kunnan resurssien panostamista tulevaisuuteen. (Kunnat lukiokoulutuksen järjestäjinä kunta- ja paikallistalouden näkökulmasta. ARTTU2-ohjelma 9/2018).

Laki oppivelvollisuuden laajentamisesta ja opetuksen maksuttomuudesta on lisännyt lukiokoulutuksen kustannuksia. Lukio on toiminut aktiivisesti ulkopuolisen rahoituksen saamiseksi lukiokoulutuksen laadun kehittämiseen. Yhteistyössä ulkopuolisten osaamisverkostojen kanssa kehitetään uudesta opetussuunnitelmasta kumpuavia yhteisiä opetuskokeiluita ja teemoja. Opetussuunnitelma velvoittaa lukiokoulutusta tekemään tiivistyvää yhteistyötä toisen ja korkeasteen koulutuksen kanssa sekä työelämän ja elinkeinoelämän kanssa. Lisäksi kurssitarjonnassa tulee huomioida työelämän osaamisvaatimusten nopea muutos yhdessä kaiken toisen asteen koulutuksen kanssa.

Lukiolaki ja opetussuunnitelma korostavat oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämisen velvoitetta. Tämän velvoite on pystytty täyttämään toistaiseksi sisäisin järjestelyin opetustoimen alla.

Toimintakertomus 2024 - kasvatus- ja opetuspalvelut:

Aiemman kaltaisesti henkilöstön rekrytointi on ollut edelleen vuoden mittaan haastavaa ja osaan tehtäviä on saatu työntekijä toisinaan vasta useamman hakukierroksen jälkeen. Myös kelpoisten sijaisten saaminen kaikkiin tehtäviin on ollut vaikeaa. Hakijamäärät ovat olleet keskimääräistä alhaisempia. Rekrytoinnin haasteet ovat yhteistyöverkostoista saadun tiedon mukaan valtakunnallisia.

Kasvatuksen ja opetuksen toimiala on onnistunut saamaan valtion erityisavustuksia oman toiminnan kehittämiseen ja resursointiin, mutta kokonaisuudessaan valtion avustuspolitiikka on niukentunut, mikä tulee ottaa huomioon jatkossa. Tulojen budjetointi onnistui talousvuonna 2024 tarkasti poikkeaman ollessa ainoastaan alle 3 000€.

Huomioitavaa on kuitenkin se, että palkankorotusten vaikutukset olivat merkittävät henkilöstömäärältään suurimmalla toimialalla, eikä selkeästi alimitoitettu talousarvioraami helpottanut tilannetta. Budjetointiraami on ollut toimialalle käyttäjämäärään ja palveluiden tuottamiseen nähden alimitoitettu. Vrt. budjetti 2024 18,04 m€ vs. tilinpäätös 2023 18,69m€; eroa siis on jo lähtötilanteessa n. 650t€ huomioimatta henkilöstökuluissa näkyvää sopimusvuoden painetta > 1%.

Lautakunta on käsitellyt kokouksessaan lokakuussa 400 000€ lisätalousarvion, koska noin sen suuruista ylitystä on ennakoitavissa. Kokonaisuus näytti maltillista ylitystä OVK 1-9 vaiheessa, mutta se ei pysynyt siinä, kuten ennuste vuoden 2023 tilinpäätökseen antoi odottaa. Kuntaliiton mukaan Kuntien tilinpäätökset olivat vahvempia kuin mitä vuosi sitten talousarvioiden perusteella ennakoitiin. Toimintakate eli kunnan nettotoimintakulut kasvoivat Suomessa keskimäärin 1,8 prosenttia.

Kasvatus- ja opetuspalveluiden nettotoimintakulujen kasvu Kauhajoella oli ainoastaan 0,2 %, mikä viestii siitä, että kustannusten kasvua on pystytty tarkoituksenmukaisin keinoin hillitsemään, jonka johdosta kasvu on merkittävästi valtakunnallista tunnuslukua vähäisempää.

Toteumavertailusta poimittua:

Henkilöstökuluissa ylitystä ylitys perustuu osittain avustuksilla palkattujen henkilöiden henkilöstökuluihin, mitkä katetaan avustuksilla. Henkilöstökulut ylittyivät, koska palkankorotusvaara on ollut puutteellinen talousarviovaiheessa. Lisäksi subjektiiviset oikeudet henkilökohtaisessa avussa nostivat kokonaisuutta.

Palveluiden ostoissa ylitys, koska palveluseteli on siirretty kuluna sinne. Avustuksissa reilua alitusta, koska palveluseteli on siirretty pois avustukset-pääluokasta. Eli näiden kahden pääluokan eroavaisuudet perustuvat em. tiliointimuutokseen.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat alittuneet johtuen loppuvuoden kustannusten synnyn rajoittamisesta (=hankintakielto). Hankinnat tehdään yksiköihin keväällä toisella kvartaalilla seuraavaa luku-/ toimintavuotta ajatellen tilanne tasoittuu loppuvuotta kohti.

Muut toimintakulut ylitystä perustuu vuokrattavien välineistöjen välttämättömyyteen; ICT-vuokrat; tässä näkyy myös toimintatilakulut.

Kasvatus- ja opetuspalvelujen talouden toteuma:

KASVATUS- JA OPETUS- LAUTAKUNTA	TA 2024				Muutos		Poikkeama €	
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	2023-2024	TA+m / toteuma	Muutos € 2023-2024
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	223 426	205 400		205 400	254 835	14,1 %	49 435	31 409
Maksutuotot	383 613	322 000		322 000	286 993	-25,2 %	-35 007	-96 620
Tuet ja avustukset	793 914	217 338		217 338	439 262	-44,7 %	221 924	-354 652
Muut toimintatuotot	291 796	709 500		709 500	470 320	61,2 %	-239 180	178 524
TOIMINTATUOTOT yhteensä	1 692 748	1 454 238	0	1 454 238	1 451 410	-14,3 %	-2 828	-241 338
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-15 890 114	-15 200 628	-400 000	-15 600 628	-15 845 604	-0,3 %	244 976	-44 510
Palvelujen ostot	-2 498 707	-2 301 347		-2 301 347	-2 995 346	19,9 %	693 999	496 639
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-475 528	-503 855		-503 855	-466 489	-1,9 %	-37 366	-9 039
Avustukset	-1 114 867	-1 146 000		-1 146 000	-415 500	-62,7 %	-730 500	-699 367
Muut toimintakulut	-403 684	-346 106		-346 106	-465 309	15,3 %	119 203	61 625
TOIMINTAKULUT yhteensä	-20 382 900	-19 497 936	-400 000	-19 897 936	-20 188 249	-1,0 %	290 313	-194 651
Toimintakate (SITOVA)	-18 690 152	-18 043 698	-400 000	-18 443 698	-18 736 839	0,2 %	293 141	46 687

2.1.3. Hyvinvointilautakunta

Toimiala	Hyvinvointipalvelut
Tilivelvollinen	Hyvinvointijohtaja
Tehtäväalue	Lautakunnan toimialana on kaupungin hyvinvointipalveluiden tuottaminen ja koordinointi sekä markkinointiviestintä. Hyvinvointipalveluja tuottavat liikunta- ja nuorisopalvelut, opistot (kansalaisopisto ja Panula-opisto), kulttuuritoimi, kirjas-to- ja tietopalvelut.

Painopiste	Tavoite	Mittarit
Monipuoliset, terveyttä ja hyvinvointia tukevat ja edistävät, tasa-arvoisesti saatavilla olevat palvelut eri-ikäisille ja eri kohderyhmille	Toimintojen ja palvelujen järjestäminen ja mahdollistaminen moni-alaisessa yhteistyössä	Asiakas- ja toimintatilastot
Avoin vuorovaikutteinen viestintä kuntalaisten kanssa	Rakennetaan avoimet vuorovaikutteiset tiedotus-, kuulemis- ja keskustelukanavat kuntalaisten ja kaupunkiorganisaation välille	Palautteisiin reagoiminen ja seuranta (tilastointi)
Aktiivinen ja osallistuva kuntalainen	Asiakaslähtöinen palveluiden suunnittelu	Valmisteltavien asioiden ennakkokäsittelyt
	Palveluiden järjestäminen koko elämänkaari huomioiden	Asiakastyytyväisyyskyselyt
Suunnitelmallinen viestintä ja markkinointi	Avoimen ja suunnitelmallisen viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen	Oikea-aikainen ja riittävä viestintä ja markkinointi
Ennaltaehkäisevä ja ennakoiva toimintatapa hyvinvoinnin vahvistamisessa kaikissa julkisissa palveluissa	Varhainen tukeminen monialaisessa yhteistyössä sekä ympäristön turvallisuuden parantaminen	Reagointi muuttuneisiin tilanteisiin (kyllä/ei)
	Palveluiden ja parhaiden käytänteiden ideoiminen ja mallintaminen	Järjestettyjen toimenpiteiden, tilaisuuksien ja tapahtumien määrä
		Kokeilujen määrä

Toiminnan laajuus

Toiminta	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kansalaisopiston opetustunnit	9 525		10 143
Opiskelijamäärä	4 007		4 346
Panula-opiston opetustunnit	6 638		6846,42
Opiskelijamäärä	217		240
Avoin muskari	503		1 104
Kulttuuritoimen järjestämät			
- tilaisuudet	89		97
- kävijät	6000		7 300
Kirjaston lainaukset	178 089		180 422
Kirjastoauton lainaukset	43 745		42 702
Nuorisopalveluiden kohdatut	28 562		28 758
Nuorisotilojen kävijät	69		14 499
Liikuntapalveluiden viikoittainen ohjattu liikunta (järjestetyt ryhmät)	1 794		1 667
Osallistujat	23 612		22 644
Virkistysuimala-urheilutalon kävijät	82 371		85 938
- uimala	59 773		59 048
- urheilutalo	22 598		26 890

Tilinpäätös 2024

Yleinen osuus

Hyvinvointipalveluiden toiminnan järjestäminen ja kehittäminen perustuu yhteistyöhön järjestöjen ja yhdistysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa sekä kaupunkilaisia osallistavaan toimintaan ja asiakkailta tulleisiin palvelujen kehittämisehdotuksiin ja valtakunnan tasolta tuleviin ohjeistuksiin ja lakimuutoksiin palveluiden järjestämisestä. Palvelut pyritään järjestämään yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti siten, että palveluiden kehittämisessä huomioidaan laaja-alaisesti sekä kaikkien ikäluokkien että erityisryhmien tarpeet. Sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle, korostuu kaupungin omien ehkäisevien ja hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden järjestämisen laaja-alaisuus ja laadukkuus. Hyvinvointipalveluiden talousarvioon on kirjattu määrärahoja vuoden 2023 alusta alkaen valtion ylimääräisen valtionosuuden ohjaamiseksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Hyvinvointipalveluiden talousarvioon varataan määräraha myös kaupunkilaisia osallistavan budjetoinnin kehittämiseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yhtenä teemana kaupunkin strategiavalmistelussa ja on osa talouden suunnittelua. Kaupunkin hyvinvointityöryhmän tehtävänä on suunnitella ja kehittää kaupungin eri toimijoiden yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Työryhmä päivittää kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa ja laatii vuosittain hyvinvointikertomuksen, joka on luettavissa kaupungin nettisivuilla. Työryhmän tehtävänä on myös päivittää kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä osallisuussuunnitelma. Suunnitelmiin on kirjattu tavoitteet ja mittarit yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden kehittämiseksi kaupungin toiminnassa. Työryhmän tehtävänä on myös kehittää ennakkoarvioitusten arvioinnin käyttöä kaupungin päätöksenteossa. Hyvinvointityöryhmä tukee ja ohjaa kaupungin eri yksiköiden aktiivista toimintaa valtion kunnille asettamien hyvinvointia ja terveyttä edistävien tavoitteiden täyttämiseksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä raportoidaan valtiolle aktiivisesti ja erilaisista projekteista ja niiden toteutumisesta viestitään asukkaille toteuttaen somekampanjoita sekä kirjoittaen lehtiartikkeleita ja tiedotteita koteihin.

Kaupunkin tiukasta taloudesta huolimatta hyvin järjestettyjen hyvinvointipalveluiden ennaltaehkäisevä vaikutus näkyy tulevina vuosina asukkaiden hyvinvoinnissa ja terveydessä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtiminen hyvinvointipalveluiden, varahaiskasvatuksen ja

opetuksen sekä muiden kaupungin toimijoiden yhteistyöllä vaikuttaa suoraan perheiden hyvinvointiin. Työssäkäyvän väestön hyvinvointiohjaus ja liikunnallistaminen mahdollistavat sairauspoissaolojen vähentämisen ja työkyvyn ylläpitämisen eläkeikään saakka, mikä on merkittävä tuki yrityksille. Huoltosuhteen heikkenemisen ja kasvavan ikääntyvän väestön määrä vaatii kaupungin palveluiden kehittämistä kotona asumista tukevaksi. Koko kaupungin alueelle tarjottavien palveluiden kehittäminen ja laajuus vaativat määrärahoja, joissa voidaan hyödyntää valtion ylimääräistä hyte-valtionosuutta. Hyvinvointipalveluiden toiminta tulee mahdollistumaan entistä enemmän valtiolta saatujen hankerahoitusten turvin.

Kaupungin talousarvioon kirjatut säästötoimet vaikuttavat hyvinvointipalveluiden toiminnan suunnitteluun siten, että palveluilla pyritään lisäämään mahdollisuuksia saada tulevaisuudessa enemmän valtionosuuksia, joita ohjataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Säästötoimia on tehty vuosia ja palveluiden resurssit eivät mahdollista enää lisäsäästöjä, joten palveluiden turvaamisen ja kehittämisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää käyttää valtiolta saadut määrärahat palveluiden kehittämiseen. Kansalaisopiston ja Panula-opiston toiminta koko seutukunnan palveluiden kehittämisessä mahdollistaa osaltaan hankeavustusten saannin laajempien hankkeiden osalta, hankkeissa vaaditut yhteistyökumppanit löytyvät läheltä, joten hankkeisiin on helppo sitoutua. Valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti kaikkien saatavilla olevien palveluiden tulisi olla maksuttomia tai halpoja, joten palveluiden tuottamiseen tarvitaan myös vapaaehtoisten järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden vapaaehtoistoimijoiden tukea. Hyvin hoidetut ja kattavat palvelut tulevat olemaan myös vetovoimatekijä tulomuuttajien näkökulmasta.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston rooli hyvinvointia lisäävänä ja syrjäytymistä ja sairastamista ehkäisevänä instituutiona vaatii sitä, että opisto huomioi toiminnassaan monet eri erityisryhmät mm. yhdenvertaisuuslain (1325/2014, 3 luku 9 §) hengessä. Vuonna 2024 on jatkettu Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella mm. kotoutumisajan ylittäneiden maahanmuuttajien kielikoulutusta, joka alkoi vuoden 2023 puolella. Suomen kielen opintoja tarjottiin poikkeuksellisesti ilmaisena. Samalla kansalaisopisto tarjosi toiminta-alueensa yrityksille mahdollisuuden parantaa työntekijöidensä osaamista ja siten työturvallisuutta sekä työntekijöiden integroitumista yhteiskuntaan ja paikkakuntaan. Opetushallituksen opintohallituksen turvin kansalaisopisto on pystynyt tarjoamaan aiempaa kattavammin palveluita myös alueen laajahkolle romanivähemmistölle. Eri-laiset romanikulttuuriin liittyvät kurssit tarjottiin kustannuksitta Suomen romanipoliittisen ohjelman (Rompo3) 2023-2030 -tavoitteiden mukaisesti. Myös mm. työttömät ja ikääntynyt väestö huomioitiin kansalaisopiston toiminnassa erityisin toimenpitein – mm. maksuttomien osallistumismahdollisuuksien ja erikseen räätälöityjen kurssien ja tapahtumien kautta. Kansalaisopiston kurssitarjontaa on laajaa ja kattaa koko Suupohjan alueen ja työssä hedelmällistä on sujuva yhteistyö kaupungin hyvinvointipalveluiden eri yksiköiden välillä ja Suupohjan kuntien kesken.

Valtiovarainministeriön vuodelle 2024 leikkaukset eivät vähentäneet kurssitarjontaa kuntien tekemän turvauspäätöksen ansiosta. Vasta myöhemmin nähdään, miten myös ministeriöihin (OKM) ulottuvat leikkaukset heijastuvat opistojen työhön Suomessa. Selvää on se, että edessä on tiukempia aikoja. Suuri osa opistoista on nostanut kurssimaksujaan tai karsinut reippaasti menojaan vuoden 2024 aikana. Kauhajoen kansalaisopistossa jatkettiin kuitenkin entisillä kurssihinnoilla. Opistopalvelut sijaitsevat hajallaan osin yksityisiltä vuokratuissa tiloissa ja näiden tilojen vuokria on vuoden 2024 aikana korotettu. Kustannuspaineiden vuoksi kansalaisopisto on etsinyt vuoden 2024 aikana säästöjä omia palveluita järjehtämällä – mm. tilojen ja vuokrien kilpailuttamisen kautta ja toisaalta tuloja kansalaisopiston volyyymiä lisäämällä. Tämän lisäksi ulkopuolisten rahoitusmahdollisuuksien – mm. erityisavustusten ja hanketyön – aktiivinen ja sinnikäs hyödyntäminen on taloudellisen selviytymisen ehdoton edellytys.

Vuosi 2024 oli merkkipuosi Kauhajoen kansalaisopiston toiminnassa. Opisto täytti 60-vuotta ja sitä juhlittiin Kauhajoen Kulttuuritalolla 9.11.2024. Juhlavuosi huomioitiin opiston toiminnassa esimerkiksi tarjoamalla laajemmin eri kurssivaihtoehtoja. Uutena asiana opiston kurssitarjontaan otettiin opintopistekurssit, joita tarjottiin viiden kurssin verran. Tarkoituksena oli innostaa kuntalaisia osallistumaan enemmän opiston kursseille. Organisaatiossa tapahtuneita muutoksia olivat taideaineiden opettajan vakinaistaminen ja vs. opistojen rehtorin palkkaaminen.

Panula-opisto

Panula-opiston ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattu musiikinopetus perustuu pätevien opettajien järjestämään, yksilölliseen opetukseen Kauhajoella ja naapurikunnissa. Panula-opiston oppilastilanne on vakiintunut noin 200 oppilaaseen. Lapset voivat aloittaa musiikkiin tutustumisen jo varhaiskasvatasiässä maksuttomissa muskareissa, joita on tarjottu vuonna 2024 päiväkotiryhmille ja perhepäivähoitajille. Vuoden 2024 alusta alkaen jokaisessa Panula-opiston osalliskunnassa on mahdollista hakea vapaaoppilaspaikkaa perheen taloudellisin perustein. Maan- ja maakunnanlaajuinen yhteistyö musiikin alan toimijoiden kanssa tuo Suupohjan alueelle uusia ajatuksia ja laajempia mahdollisuuksia esimerkiksi konserttien ja musiikkitahtumien järjestämisessä. Keväällä Panula-opiston oppilaat osallistuivat alueelliselle puhallinorkesterileirille Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistolla. Valtakunnallisestikin puhallinsoitinten vetovoima on hiukan hiipunut, mutta noin 160 soittajan yhteiskonsertti toi valtavasti intoa soittoharrastukselle. Panula-opiston lukuvuoden 2023 – 2024 päätöskonsertissa jaettiin 11 taiteen perusopetuksen perustason todistusta ja 1 päättötodistus. Päättötodistuksen saanut oppilas pääsi jatkamaan opintojaan Sibelius Akatemiaan. Lukuvuoden aikana kahden viranhaltijan eläköidyttyä, Panula-opistolle rekrytoitiin pianonsoiton päätoiminen tuntiopettaja sekä rytmimusiikin virkaopettaja. Uusien opettajien myötä Panula-opistossa voidaan vastata oppilaiden toiveisiin kevyen laulun ja pianonsoiton opinnoista. Kesäkuussa 2024 Panula-opisto järjesti yhteistyössä Nummirockin kanssa bändileirin ja heinäkuussa Panula-opiston viulistit osallistuivat Kaustisen kansanmusiikkijuhlien Etelä-Pohjanmaan maakuntateeman pääkonserttiin. Syyskaudella 2024 Panula-opisto toteutti yläkoulun 7.luokkalaisille ryhmätytyspäivään musiikkisäveltöä sekä syyslukukauden päätökseksi konsertit jokaisessa osalliskunnassa. Hyvinvointilautakunnan päätöksellä Panula-opisto aloitti yhteistyöselvityksen Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kanssa.

Panula-opiston tilinpäätöksessä henkilöstökulut alittuvat lähes 15% budjetoituun nähden, jota selittää opistojen rehtorin palkan kirjautumisen virhe sekä apulaisrehtorin lakisääteinen pois-saolo. Apulaisrehtorin työpanos on ostettu vuonna 2024 Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistolta ja se näkyy ostopalveluiden budjetoimattomana kasvuna.

Kulttuuripalvelut

Kauhajoen kaupungin kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja käyttöä. Edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuri kuuluu kaikille! Kulttuuripalveluiden tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen.

Kauhajoen kulttuurin kehittämisohjelman tavoitteet on asetettu vuoteen 2025 saakka. Uuden ohjelman päivitystyö aloitetaan syksyllä 2025. Kauhajoen kulttuurin kehittämisohjelman pohjana on Etelä-Pohjanmaan kulttuuristrategia, jonka päivitystyö on alkanut alkuvuodesta 2025.

Kulttuuritalon toiminta on monipuolistunut ja laajentunut kulttuurin ja erilaisten palveluiden myötä. Gallerian monipuoliset näyttelyt ovat kasvattaneet kulttuuritalon kävijämäärää ja samalla Eduskuntamuseo ja muut näyttelytilat ovat saaneet lisää kävijöitä. Ikäihmisten osallistuminen kulttuuritalon viikoittaiseen toimintaan on ollut runsasta koko vuoden. Senioritupa -

pilottikokeilu ja ikäneuvolavastaanotto on otettu hyvin vastaan. Kulttuuritalossa toimivat varhaiskasvatuksen Soffa ja Perheohjaamo tuovat lapsiperheet osaksi kulttuuritalon päivätoimintaa ja mahdollistavat hyvin yhteistyön hyvinvointipalveluiden kanssa. Kulttuuritalossa toimii myös kansalaisopiston liikunta-, puutyö-, entisöinti- ja hopeatyökurssit. Useita yhdistyksiä ko koontuu kulttuuritalossa viikoittain kokoukseen tai järjestämiinsä tilaisuuksiin. Kulttuuritalon käyttöaste on ollut runsasta ja vuoden 2025 aikana todellisia lukuja saadaan uusien kävijälasurien kautta.

Kulttuuritalon galleria tarjoaa vieraille monipuolisia kuukausittain vaihtuvia näyttelyitä. Gallerialla on ollut suuri kysyntä ja näyttelytila on ollut avoinna sunnuntaisin ympäri vuoden. Kesäheinäkuussa Kauhajoen Kulttuuritalo oli avoinna viitenä päivänä viikossa, jolloin oli mahdollisuus tutustua Eduskuntamuseoon, Kotitalousopisto 100 v. näyttelyyn ja keramiikkatöiden näyttelyyn.

Eduskuntamuseon elävöittämisestä on käyty alustavaa keskustelua kulttuurialan kehittämisen asiantuntijan kanssa. Suunnittelutyötä tullaan jatkamaan syksyn 2025 aikana Seinäjoen Museon maakunta-amanuenssin kanssa.

Kauhajoen Kulttuuriviikko Kriuhnaasu yhdistää joka vuosi satoja ihmisiä yhteen. Kulttuuriviikko on kaikkien yhteinen juhla. Kulttuuriviikko tarjosi ohjelmaa kaiken ikäisille ja ilmaistapahtumia oli paljon. Musiikkia vietiin myös kaikkiin palvelutaloihin. Koulut ovat olleet aktiivisia jo useana vuotena ja ovat osallistuneet kulttuuriviikkoon taidenäyttelyyn, joka pystytettiin Kulttuuritalon liikuntasaliin. Kulttuuriviikko Kriuhnaasu on vakiinnuttanut paikkansa Kauhajoen kulttuuritoimijoiden keskuudessa, kevään 2024 aikana vietetään 16. Kriuhnaasua. Joka vuosi ohjelmamäärä (47 tapahtumaa) on ollut runsas ja monipuolinen.

Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Kulttuuritoimijoiden vuosittaisissa tapaamisissa vaihdetaan kuulumisia, lisätään tietoisuutta ja kehitetään yhteisiä tapahtumia. Kulttuuripalvelut auttavat ja mahdollistavat kulttuuritoimijoita monin eri tavoin mm. auttamalla markkinoinnissa, järjestämällä tiloja, välineitä ja esillepanoa sekä jakamalla vuosiavustuksia. Kulttuuripalvelut edistävät kulttuurista vuorovaikutusta, ottaen huomioon eri väestöryhmien tarpeet. Kulttuuripalvelut järjestävät yhdessä yhdistysten, ryhmien ja kulttuuripalveluita tarjoavien yhteisöjen kanssa useita tapahtumia vuoden aikana. Yhteistyö mahdollistaa kulttuuritarjonnan järjestämisen myös erityisryhmille. Kuntalaisille järjestetään mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoimintaan ja päätöksenteon valmisteluun.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on työn alla ja sitä tehdään yhteistyössä koulujen kanssa. Työryhmään kuuluvat mm. kulttuuripalvelut, Panula-opisto, kirjasto ja koulujen kulttuurivastaavat. Työryhmää täydennetään tarpeen mukaan.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Kirjaston perustehtävä on monilukutaitojen edistämisen lisäksi tukea ja mahdollistaa kansalaisten tasa-arvoiset mahdollisuudet sivistykseen, tietojen ja taitojen hankkimiseen, kirjallisuuden ja taiteiden harrastamiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjastoaineiston on oltava ajantasaista ja riittävää. Kirjoja ja muuta materiaalia pystyttiin hankkimaan kohtalaisesti ja poistoja tehtiin tulevan remontin ja väistötiloihin muuton vuoksi paljon.

Kirjaston henkilökunnan palveluaika sekä omatoimikirjaston aukiolot pysyivät ennallaan. Kirjastoauto Tarinakärryn reitillä tehtiin pieniä muutoksia asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Tarinakärri oli mukana Kulttuuriviikko kriuhnaasun Kirjakahvilassa kulttuuritalolla, hyvinvointipalveluiden kyläpäivissä, Suupohjan lasten kulttuurikesä-tapahtumassa, PlayCity-leirillä sekä Ruokamessuilla.

Kirjasto tarjoaa tiloja työskentelyyn ja opiskeluun sekä pienimuotoisten kokousten ja tapaamisten järjestämiseen. Kirjaston tiloissa pidettiin esimerkiksi SPR:n Nallesairaala ja opiskelutiloja varattiin sekä yksityiseen että eri toimijoiden käyttöön.

2024 teemana oli Dinosaurukset ja teeman mukaisia järjestettiin koko vuoden ajan. Lasten- ja nuorten kirjastotyön tiimi kuvasi kaupungin viestijän ohjauksessa Heinäsauros ja pallero-videon. Kirjasto sai 3 300€ Musiikilla mukaan hankkeeseen. Hankeavustuksen ja jalkautumisen avulla pyritään tavoittamaan niitä nuoria aikuisia, jotka eivät yleensä kirjastoa käytä. Nummi-rockissa kirjastoauto Tarinakärryllä oli kirjailijavieras Niilo Sevänen sekä sosiaalisesta mediasta tuttu Pahalapsi, syksyllä Wanhassa mestarissa kirjailijavieraana oli Marko Annala. Hanke jatkuu vuonna 2025. Eepos-kirjastojen yhteistyöhanke Parasta palvelua Eepos jatkui keväällä koulutuksilla.

Perusopetuksen ja kirjaston yhteistyösopimus tuli voimaan syyslukukaudella 2024. Sopimus yhdenmukaistaa koululaisten saamat kirjaston palvelut. Syksyllä kirjastossa tai kirjastoautossa kävivät 1. ja 5.-luokat. Yhteiskoululta 7.-luokat kävivät kirjastonkäytön opetuksen tunneilla. Yhteistyötä on tehty ennen sopimustakin paljon.

Kirjastolla oli kevään aikana erityisenä ongelmana nuorten vapetus sisätiloissa, myös ilkivaltaa tehtiin. Nuorisopalveluiden työntekijöiden jalkautumisen, pop-up-nuorisotilan ja kirjastolle palkattujen vahtimestarien avulla tilannetta yritettiin saada haltuun, ja ilkivaltapauksissa hyvinvointijohtaja puhutti tekijöitä ja heidän huoltajiaan. Kirjaston käyttäytymissääntöjä päivitetään, ja asiakkailta, erityisesti nuorilta kysyttiin mielipidettä. Tilanne rauhoittui syksyllä.

Vuonna 2024 kirjasto järjesti yhteensä 99 tapahtumaa, joista suurin osa 68, oli suunnattu lapsille ja lapsiperheille. Aikuisille tapahtumia järjestettiin 31. Tapahtumiin osallistui yhteensä 2568 ihmistä. Koulutuksia kirjasto järjesti 62, joista suurin osa oli yhteiskoululaisten kirjastonkäytön- ja tiedonhaun opetusta. Sekä lasten- ja nuorten että aikuisten kirjalainaus nousi vuoden 2023 verrattuna. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kotihoidon kanssa jatkettiin yhteistyötä säännöllisillä kirjakassikuljetuksilla.

Liikuntapalvelut

Kauhajoki tunnetaan monipuolisena liikkumisen, liikunnan ja vapaa-ajan kaupunkina. Kaupungin alueella toimii aktiivinen liikuntatoimijoiden verkko, yli 40 urheiluseuraa ja lajijaostoa, jotka tarjoavat harrasteliikuntaa ja kilpaurheilua laajasti ja monipuolisesti asukaspohjaan nähden. Kansallisia ja valtakunnallisia liikuntatapahtumia järjestetään useita ympäri vuoden. Kaupunki ylläpitää hallinnassaan olevia liikuntapaikkoja ja tarjoaa yhdessä liikuntatoimijoiden ja -järjestöjen kanssa kaupunkilaisille monenlaisia vaihtoehtoja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Liikuntapalveluiden pääasiallinen toimintatila on virkistysuimala-urheilutalo Virkku, mutta järjestämme monipuolisesti liikuntaa ja tapahtumia ympäri kaupunkia niin sisällä kuin ulkonakin.

Vuoden 2024 kevään aikana jatkettiin valtakunnallisen Suomen harrastamisen mallin kerhotointia Kauhajoella, tämä on mahdollista AVI:n myöntämän ”Hessu harraste-kerhot”-hankeavustuksen turvin. Tämän toiminnan koordinoiminen toteuttaa erityisliikuntakoordinaattori. Kerhoja järjestettiin kaikilla Kauhajoen kouluilla tai muissa harrastustiloissa heti koulupäivän päätyttyä.

Liikuntapalveluiden painopisteenä jatkui kaikille avoimen ja maksuttoman elintapaohjauksen vakiinnuttaminen, siitä tiedottaminen ja kehittäminen. Elintapaohjauksessa painopistealueena oli vuonna 2024 perheiden elintapaohjauksen toteuttaminen, jossa tehtiin yhteistyötä neuvolan ja perheohjaamon kanssa. Liikuntapalveluiden ohjatun liikunnan tarjonnassa pääpaino oli talankynnyksen laadukkaan liikunnan harrastamisen mahdollistaminen edullisesti

kaikenikäiset huomioiden. Käytössä olevat harrastamisen vuosikortit Senioripassi ja erityisliikuntakortti avasivat uimalan ja urheilutalon puolen käytön laajasti sekä ohjatusti että omatoimisesti. Olimme mukana vahvasti Kauhajoen kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin tukemisessa tarjoamalla ohjaus- ja tapahtuma-apua kaupungin henkilöstöliikunnan ryhmille sekä etua liikuntapalveluiden ohjattuihin ryhmiin edullisella Pareekortilla. Liikuntapalvelut tuotti myös liikunnanohjauspalveluita Liikkuen läpi elämän- hankkeessa suunnitelluille toimille.

Liikuntapalveluiden tulosalueen talousarviossa on otettu huomioon Virkun alle 16-vuotiaiden maksuttoman uinnin jatkuminen, maksuttomat uinnit, kuntosalikäynnit ja ohjatun liikunnan palvelut kauhajokisille 75 + vuotiaille, aukioloaikojen ja uimaopetuksen laajennus. Palveluiden laajentuminen on suunniteltu liikuntapalveluiden talousarvioon osana valtiolta tulevaa hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lisämäärärahaa. Keväällä järjestimme jo vakiintuneiden ja monipuolisten vesiliikuntaryhmien lisäksi kohdennettua vesijumppaa tekonivelpotilaille, jota markkinoitiin suoraan hyvinvointialueen työntekijöille ja osallistujat olivat heidän kuntoutusasiakkaita. Lasten kesäuimakoulut jatkuivat vakiintuneena palveluna ja seitsemän viikon ajan kesä-heinäkuussa ohjasimme 4 uimakouluryhmää päivässä. Kesäuimakoulujen vuoksi pysytimme tarjoamaan nuorille kesätyösetelipaikkoja, vaikka pääosin muu ohjattu toiminta on tauolla.

Liikuntapalveluiden talousarvioon on kirjattu varatut määrärahat valtakunnallisten suositusten mukaisesti erityisryhmien liikunnan kehittämiseen, elintapaohjaukseen/liikuntaneuvontaan ja matalankynnyksen ohjaustoiminnan sekä vertaisohjaajakoulutusten kehittämiseen. Virkun ja liikuntapalveluiden ohjatun liikunnan tarjonta pystyttiin pitämään paikkakunnan kokoon nähden kattavana lukuisten palkattomien vertaisohjaajien ja Kauhajoen Opiston opiskelijaohjaajien avulla. Vertaisohjaajien koordinoinnista ja kouluttamisesta sekä opiskelijaohjaajien perehdyttämisestä vastaa liikuntapalveluiden henkilökunta.

Jatkoimme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa järjestämällä kaikille avoimet keskustelutilaisuudet ikäihmisten liikuntaraadin sekä Liikuntafoorumin. Kaupungin omien tilojen varausten lisäksi koordinoimme myös IKH-areenaan saadut kaupungin käyttövuorot yhdistyksille ja järjestöille. Järjestämme kuntalaisten aktivoimiseksi kaikille avoimia ja maksuttomia Liikuntapäiviä lauantaisin ja sunnuntaisin, tapahtumien tarkoitus on aktivoida kuntalaisia hyödyntämään kaupungin liikuntasaleja viikonloppuisin, jolloin saleissa on hyvin vapaata. Liikuntapäivät järjestettiin liikuntaseurojen kanssa yhteistyössä, jolloin seurat voivat markkinoida harrastetoimintaansa maksutta kaupungin avustuksella. Vuosittaiset tapahtumat järjestettiin vuosikellon mukaan yhteistyössä kaupungin oman organisaation ja muiden yhteistyötahojen kanssa: erityislaskettelupäivä Sotkan rinteessä, Rinnerähinät nuorille, Playcity-lasten päiväleiri, Vesisankarit sekä aikuisille suunnattu karnevaalitapahtuma uimalan puolella. Koululaisten lomaviikoilla järjestimme tapahtumapäiviä ja alkukesästä järjestimme kaksi liikunnallista päiväleiriä alakoululaisille. Järjestimme kaikille kuntalaisille avoimen ja maksuttoman Kauhajoki Liikkuu- kampanjan ajalla toukokuu-syyskuu. Olemme olleet mukana järjestämässä kyläpäiviä, Seniori tupa -hankkeen liikuntahetkiä ja kertomassa järjestöjen ja yhdistysten kokoontumisissa kaupungin liikuntatoiminnasta ja liikunnan merkityksestä. Liikuntapalvelut vastasi Virkun takapihalle syksyllä 2024 valmistuneen monipuolisen ulkoliikuntasalin suunnittelusta ja toteutuksesta.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden toiminta on toteutunut hyvin perustehtävän mukaisesti ja työtä on kehitetty vuoden mittaan ja pyritty reagoimaan ajankohtaisiin tilanteisiin nopeasti. Perusnuorisotyössä kerhotoiminta, ryhmätykset, talotoimikunnan toiminta, Räimiskän ja Walkersin aukiolot jne. ovat pyörineet suunnitellusti. Nuorisotyön jalkautumiset painottuvat talviaikaan Sotkanrinteille, keväällä muun muassa Kauppojen Kauhajoki-tapahtumaan ja koulujen päätöksessä. ”POP-UP Nuorisotiloja” järjestetään muun muassa ABC:lle ja kirjastolle. Kesän toiminta painottui jalkautuvaan työhön sekä tapahtumiin ja retkiin; kesä-Walkersin aukioloihin ja tänä kesänä

poikkeuksellisesti muutamaa isompaan kyläpäivään, Särkänniemen ja Porin/Yyterin reissuun ja Katukoristurnaukseen. Playcity-leiri toteutui kesällä ja sitoi kesätoiminnan osalta resursseja. Leiri onnistui hyvin ja lapsia oli mukana n. 260, ohjaajia n. 120.

Koulunuorisotyön toteuttamista on jatkettu (1,5 htv) valtionavustuksen avulla palkattujen koulunuorisiohjaajien toimesta. Yläkoululla koulunuorisiohjaaja on päivittäin läsnä koulun arjessa ja nuorten parissa. Työtä Ukrainasta maahantulleiden lasten ja nuorten kanssa, sekä Koulukeskuksen ja Aronkoulun 5-6-luokkalaisten kanssa on myös jatkettu. Koulunuorisiohjaaja on mukana koulun tapahtumissa, kehittämässä välituntitoimintaa ja osallisuutta, toteuttaa erilaisia teematunteja, ryhmäytyksiä jne. Säännölliset ryhmäytykset ja välituntitoiminnat ovat jatkuneet pitkien perinteiden mukaisesti osana kaikkien nuorisotyöntekijöiden työtä. Uusi koulunuorisotyön avustuskauti alkoi joulukuussa 2024 nimellä ”Kohdataan Kauhajoen kouluissa”. Avustuksen avulla koulunuorisotyö laajentui kaikkiin Kauhajoen alakouluihin (painottuen 5-6lk) sekä nivelvaihteytykseen siirryttäessä alakoulusta yläkouluun.

Erityisnuorisotyössä keskityttiin lasten ja nuorten kiusaamisen ja väkivallan ennaltaehkäisyyn sekä osittain myös korjaavaan työhön sekä ilmiöpohjaiseen työhön. Kasvatuksen ja opetuksen alla toimivat hankkeet ovat mahdollistaneet erityisnuorisotyöhön enemmän ilmiöpohjaista ja kehittämistyötä. Erityisnuorisotyöstä kartoitettiin perheohjaamon kanssa yhteistyössä huolta herättäviä ilmiöitä kouluille, oppilaitoksiin ja vapaa-aikapalveluihin suunnatulla kyselyllä. Kyselyn pohjalta pyrittiin valitsemaan ne ilmiöt, joihin erityisnuorisotyössä lähdetään puuttumaan. Erityisnuorisotyöntekijä on mm. toiminut kirjaston henkilökunnan tukena nuorten levottomaan käytökseen liittyen, koordinoitunut nuorisosovittelutoimintaa Suupohjan alueella, osallistunut väkivaltaan liittyvien Tomas Jouhilammen luentojen (Riittäiskö jo? – tapahtuman järjestäminen yhdessä Kauhajoen seurakunnan kanssa yläkoulu ja toisen asteen oppilaitokset sekä lapsiparlamentin mahdollistamat luennot kaikille alakoulun 5-6-luokkailaisille) sekä kahden vanhempainillan järjestämiseen. Erityisnuorisotyöstä on tehty yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan ensi- ja turvakotiyhdistyksen väkivallattomuuden tukijat -hankkeen kanssa ja erityisnuorisotyöntekijä on kuulunut nuorisotoimialan edustajana maakunnalliseen LAPE väkivaltaverkostoon. Erityisnuorisotyöntekijä on osallistunut lisäksi maakunnallisen jalkautuvan nuorisotyön kehittämiseen. Koulujen tukena erityisnuorisotyöntekijä on toiminut mm. sopu-tiimien toiminnan sekä sopu-selvittelyiden muodossa, luokan tilanteita kartoittamalla, räätälöityjen lisäryhmäytysten muodossa sekä teemallisissa MOK-päivissä. Kamalat äidit -vertaistoimintaa on järjestetty pienryhmämuotoisesti kevään 2024 aikana. Nuorille on tarjottu myös yksilöllistä tukea tarpeen mukaan.

Vuoden 2024 alusta Kauhajoen kaupunki toteuttaa etsivää nuorisotyötä myös Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnissa. Etsivässä nuorisotyössä aloitti siis vuoden alussa yksi henkilötyövuosi lisää. Vuoden 2024 aikana Kauhajoella pitkään toteutettua etsivää nuorisotyötä alettiin jalkauttaa näihin kuntiin niiden tarpeisiin mukautuen. Yhteistyötä on rakennettu ja kehitetty kuntien sekä tiiviimmin Vuoksen ja Vuoksen eri yksiköiden kanssa.

Etsivään nuorisotyöhön on ohjautunut tasaisesti nuoria ja useiden ”vanhojen” kanssa on jatkettu työskentelyä. Nuoret ohjautuivat vuoden aikana etsivän nuorisotyön asiakkaiksi eniten oppilaitoksista, toiseksi eniten ottamalla itse yhteyttä ja kolmanneksi eniten sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä puolustusvoimilta. Työssä on näkynyt muutokset ja resurssien vähyys hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa, nuorten ohjaaminen palveluihin erityisesti mielenterveysasioissa on vaikeutunut selvästi. Etsivän nuorisotyön toimintailat ovat jatkuneet läpi vuoden. Ryhmään on tullut uusia nuoria mukaan. Toimintailtojen tavoitteena on järjestää nuorille mielekästä tekemistä, vierailla paikallisissa palveluissa, mahdollistaa nuorten tutustuminen toisiinsa ja tehdä toimintaa entistä näkyvämmäksi.

Walkers-toiminta täytti valtakunnallisesti 30 vuotta ja juhlallisuudet näkyivät meilläkin paikallisesti muun muassa Yhdenvertaisuuden askeleet tapahtuman kautta. Walkers toiminnasta on lautakunnalle tiedoksi oma toimintakertomus.

Nuorisovaltuusto

Vuonna 2024 nuorisovaltuustolle pidettiin ryhmätytys ja perehdytys tammikuussa ennen järjestäytymiskokousta. Nuorisovaltuusto laati kaudelle toimintasuunnitelman, mikä hyväksyttiin järjestäytymiskokouksessa. Kevätkauden aikana nuorisovaltuusto on järjestänyt toivotun laskettelureissun Himokselle ja paljon kiitosta saaneen Kasinolla kajahtaa -tapahtuman yhdessä Leader Suupohjan nuorisajaoston kanssa. Tapahtumassa oli esiintymässä 3 eri artistia. Keväällä nuorisovaltuusto jakoi haalarimerkit kaikille toisen asteen oppilaitoksista valmistuville. Haalarimerkin tarkoitus oli onnitella valmistumisesta sekä muistuttaa omasta kotiseudusta jatko-opiskelemaan lähdetessä.

Loppuvuodesta nuorisovaltuusto järjesti vielä nuorille ostosreissun Tampereen joulutorille ja Tallipihalle. Lisäksi kauden aikana nuorisovaltuusto on osallistunut mm. PlayCity -lasten kaupunki leirille, ruokamessuille ja Etelä-Pohjanmaan nuorisovaltuuston järjestämään nuorisofoorumiin sekä esitellyt toimintaansa Erasmus+ -vaihtareille sekä Yhteiskoulun oppilaille. Nuorisovaltuuston puheenjohtaja on osallistunut mm. Nuva ry:n tapahtumiin, podcastiin, radio Scoopin haastatteluun sekä Espoon ja Kurikan nuorisovaltuustojen kokouksiin. Toimintansa tueksi nuorisovaltuusto hankki kauden aikana mm. Ipadin ja uutta markkinointimateriaalia. Nuorisovaltuusto sai kauden aikana lisää sosiaalisen median seuraajia, mikä oli myös yhtenä painopisteenä kaudelle.

Nuorisovaltuusto on kokoustanut 2024 yhteensä 7 kertaa, joista osa oli sähköpostikokouksia. Kauden aikana nuorisovaltuusto on valmistellut asioita tapahtumatyöryhmässä, budjettityöryhmässä, rekrytointityöryhmässä ja viestintätiimissä. Nuorisovaltuusto tapasi myös kaupunginhallituksen ja keskustelua käytiin mm. tulevasta yhteiskampus -hankkeesta sekä nuorten väkivaltailmiöstä. Nuorisovaltuuston ohjaajana toimii erityisnuorisotyöntekijä sekä nuorisohjaaja. Nuorisovaltuuston tarkempi toimintasuunnitelma on lautakunnalle tiedoksi.

Lapsiparlamentti

Lapsiparlamentti on uusi vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on varmistaa lasten tulevan kuulluksi heitä itseään koskevassa kunnan päätöksenteossa, toiminnassa ja kehittämisessä. Lasten parlamenttitoiminnan tarkoituksena on edistää lasten mahdollisuuksia olla osallisina päätöksenteossa ja edistää lasten tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin YK:n lasten oikeuksien sopimuksen mukaisesti. Parlamenttiin valitaan kaksi edustajaa jokaisesta alakoulun oppilaskunnasta vuosiluokilta 1-6. Valinnat tekevät oppilaskunnat. Lasten parlamentti kokoontuu neljä kertaa vuodessa ja tapaamisten tavoitteena on lasten ja päättäjien kohtaaminen lasten elämään vaikuttavien tärkeimpien teemojen äärellä. Lasten parlamentin toiminnan suunnittelusta ja koordinoinnista vastaa laatu- ja opetuspalveluista. Nuorisovaltuusto ja kaupunginvaltuusto nimeävät lapsiparlamentille oman kumminsa, joka osallistuu lapsiparlamentin kokouksiin ja toimii yhdyshenkilönä lapsiparlamentin, nuorisovaltuuston ja kaupunginvaltuuston välillä. Lasten parlamentin toiminnasta raportoidaan hyvinvointilautakunnalle.

Hyvinvointilautakunnan perustama poikkihallinnollinen lasten parlamentti ja lasten kyselytunnit ovat valtakunnallisessa Teaviisarissa mitattavaa kaupungin johtamiseen, osallisuuteen ja kuntalaisfoorumeihin kuuluvaa toimintaa. Valtakunnallisen statuksen vuoksi lasten parlamentin perustaminen on tärkeää vahvistaa uutena vaikuttajaryhmänä pysyväksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Lapsiparlamentin edustajat osallistuvat myös hyvinvointialueen lasten parlamentin toimintaan.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvoston toiminnan tavoitteena on edistää ikääntyvän väestön hyvinvointia ja terveyttä. Ikäihmisten palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle on ensiarvoisen tärkeää kehittää kaupungin omia ikäihmisten ehkäiseviä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluita. Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, ikäihmisten sekä eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen yhteistoimintaa ja ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Vanhusneuvosto seuraa ikäihmisille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehittymistä ja tekee esityksiä ja aloitteita sekä antaa tarvittaessa lausuntoja ikäihmisiä koskevissa kysymyksissä ja kutsua koolle tarvittaessa kaupungin alueella toimivia eläkeläis- ja vanhusjärjestöjä käsittelemään neuvoston toimialaan kuuluvia asioita. Vanhusneuvoston määrärahat varataan hallintopalveluiden talousarvioon ja kaupunginhallitus päättää vanhusneuvoston toimintasäännöstä ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja kuuluu vanhusneuvoston jäsenistöön. Toiminnallisesti neuvosto sijoittuu hyvinvointipalveluiden yhteyteen tehden aktiivista yhteistyötä kaikkien kaupungin toimialojen kanssa.

Vanhusneuvosto on asettanut tulevien vuosien tavoitteeksi ideoida ja järjestää hyvinvointipalveluiden sekä vapaaehtoistoimijoiden kanssa yhteistyössä tapahtumia ja koulutustilaisuuksia, joilla aktivoidaan ikääntyviä ja heidän omaisiaan osallistumaan ja vaikuttamaan oman hyvinvoinnin ja terveydenedistämiseen. Vanhusneuvoston puheenjohtaja osallistuu aktiivisesti hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokoontumisiin ja neuvosto vaikuttaa hyvinvointialueen palveluiden järjestämiseen ja niiden kehittämiseen yhteistyössä maakunnan muiden vanhusneuvostojen kanssa.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston toiminnan tavoitteena on edistää erityisryhmien hyvinvointia ja terveyttä sekä vaikuttaa kaupungin palveluiden yhdenvertaiseen saatavuuteen ja esteettömyyteen. Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa kaupungissa, seurata vammaisten henkilöiden tarpeiden kehitystä kaupungin alueella sekä seurata kaupungin yleisiin oloihin vaikuttavaa kunnallishallinnon päätöksentekoa vammaisten kannalta. Lisäksi vammaisneuvosto edistää vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin sekä seurata vammaisille henkilöille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehitystä kaupungin alueella ja tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa tarvittaessa lausuntoja vammaisuuteen liittyvissä asioissa. Kuten vanhusneuvostonkin vammaisneuvoston määrärahat varataan hallintopalveluiden talousarvioon ja kaupunginhallitus päättää vammaisneuvoston toimintasäännöstä ja kaupunginhallitus nimeää edustajansa vammaisneuvostoon. Toiminnallisesti neuvosto sijoittuu hyvinvointipalveluiden yhteyteen tehden aktiivista yhteistyötä kaikkien kaupungin toimialojen kanssa.

Sote-palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle vammaisneuvoston yksi tehtävä on edesauttaa ja valvoa yhdyspinnoilla tapahtuvaa kunnan ja hyvinvointialueen ehkäisevää palvelutarjontaa ja palveluiden mahdollistamista kaikille asukkaille. Vammaisneuvosto osallistuu aktiivisesti hyvinvointipalveluiden ja muiden kaupungin toimialojen toiminnan kehittämiseen antamalla lausuntoja ja ideoimalla erilaisia toimintatapoja ja palveluita. Vammaisneuvoston puheenjohtaja osallistuu aktiivisesti hyvinvointialueen vammaisneuvostojen kokoontumisiin ja neuvosto vaikuttaa aktiivisesti hyvinvointialueen palveluiden kehittämiseen.

Monikulttuurisuustoimikunta

Monikulttuurisuustoimikunnan tavoitteena on järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia, joissa eri kulttuureista tulevat henkilöt ja paikalliset asukkaat kohtaavat. Tutustuminen ja yhdessä tekeminen poistaa ennakkoluuloja ja synnyttää uusia ystäviä.

Monikulttuurisuustoimikunta on kokoontunut kevään aikana kaksi kertaa. Toimikunta on alkuvuodesta täydentynyt nuorisovaltuuston edustajalla. Kokoukset on päätetty pitää paikan päällä ja osallistujamäärä on ollut hyvä. AVIn edustaja on ollut läsnä Teamsin välityksellä.

Keväällä on järjestetty useita tapahtumia, johon kaikilla kuntalaisilla on ollut vapaa pääsy. Kulttuuriviikon aikana yksi maahanmuuttaja oli kertomassa oman tarinansa siitä, miten kotoutuminen on sujunut. Hän on opiskellut itselleen ammatin ja nyt hän suoritta asepalvelusta Niinisalossa.

Elokuvateatterissa katsojille tarjottiin ilmaisesitys, jossa heillä oli mahdollisuus tutustua Kauhajoen luontoon. Muita kevään tilaisuuksia: naistensauna Majaniemessä, matka PowerParkiin. Syksyllä kirjailijavieraana oli Rita Kostama, jonka pitkä pakomatka päättyi Suomeen. Marraskuulla oli isänpäiväkonsertti, jossa esiintyi Seinäjoen Ukuleleorkesteri.

Hyvinvointipalvelujen talouden toteuma:

HYVINVOINTI- LAUTAKUNTA	TA 2024				Muutos Poikkeama €			
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	%	TA+m / toteuma	Muutos €
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	352 697	391 136		391 136	392 533	11,3 %	1 397	39 836
Maksutuotot	170 094	225 300		225 300	164 514	-3,3 %	-60 786	-5 580
Tuet ja avustukset	310 444	395 748		395 748	229 972	-25,9 %	-165 776	-80 472
Muut toimintatuotot	47 131	21 000		21 000	64 815	37,5 %	43 815	17 684
TOIMINTATUOTOT yhteensä	880 366	1 033 184	0	1 033 184	851 834	-3,2 %	-181 350	-28 532
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-2 288 863	-2 429 228		-2 429 228	-2 523 115	10,2 %	93 887	234 252
Palvelujen ostot	-406 240	-307 597		-307 597	-393 638	-3,1 %	86 041	-12 602
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-223 253	-208 840		-208 840	-301 178	34,9 %	92 338	77 925
Avustukset	-134 095	-130 000		-130 000	-142 417	6,2 %	12 417	8 322
Muut toimintakulut	-113 245	-184 613		-184 613	-124 227	9,7 %	-60 386	10 982
TOIMINTAKULUT yhteensä	-3 165 696	-3 260 278	0	-3 260 278	-3 484 574	10,1 %	224 296	318 878
Toimintakate (SITOVA)	-2 285 330	-2 227 094	0	-2 227 094	-2 632 740	15,2 %	405 646	347 410

Hyvinvointipalvelujen talouden toteumavertailussa on esitetty talousarvion tiedot lautakunnan hyväksymän talousarvion käyttösuunnitelman mukaisina.

2.1.4. Tekninen lautakunta

Toimiala	Tekniset palvelut
Tilivelvollinen	Tekninen johtaja
Tehtäväalue	Järjestää ja kehittää asiakkailleen asiantuntevasti ja laadukkaasti näiden tarvitsemat tekniset palvelut ja luo asiantuntevalla maankäytön suunnittelulla edellytyksen viihtyisän, terveellisen ja turvallisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentumiselle.

Painopiste	Tavoite	Mittarit
Yhdyskuntarakenteen ja elinvoimaisuuden kehittäminen	Oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen valmistelun jatkaminen taajamaa ympäröiville rakentamispaineisille alueille resurssien puitteissa ja tarpeesta nousevat asemakaavanmuutos- ja laajennushankkeet sekä muut maankäytön suunnitelmat ja selvitykset Uusiutuvan energiatuotannon kaavahankkeiden ohjaus ja edistäminen	Vireille tulevat suunnitelmahankkeet
Kestävä maapolitiikka ja maankäytön suunnittelu sekä kaava-alueiden toteutus	Maanhankinta- ja myyntikohteiden valmistelu, kehittyviin maankäytön tarpeisiin reagoiva kaavoitus sekä toteutuksen järkevä ajoitus	Toteutuneet hankkeet
Nopeat ja joustavat liikenneyhteydet	Seudullisten liikenneyhteyksien kehittäminen Koulutuskuntayhtymään liittyvien liikenneyhteyksien muutokset ja rakentaminen	Kehittämiskeskustelujen ylläpito Tehdyt toimenpiteet
Keskusta ja vapaa-aikakeskusalueen kehittämisen	Uusien alkavien hankkeiden suunnittelu ja toteutus	Suunnittelun ja toteutuksen valmiusaste
Tehokas palvelutoiminta ja talouden tasapaino	Palvelujen järjestäminen tehokkaasti ja kustannustietoisesti. Resurssit vastaavat tehtäviä.	Suunnittelu- ja kunnossapitokohteiden määrä ja palveluiden hinnat €/yksikkö. Talouden toteuma. Resurssitarkastelun tulokset.
Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen	Terveelliset ja turvalliset suorituspaiikat ja toimitilat sekä terveyttä edistävien ravintotottumusten lisääminen	Esteettömyys ja turvallisuusasioiden toteutuneet hankkeet sekä terveyttä edistävän ruokahuollon toimenpiteet
Kiinteistöjen toiminnallisen tehokkuuden tarkastelu	Osallistuminen koko kaupungin palveluverkon tarkasteluun	Toimenpiteet palveluverkon etenenemisen mukaan

Energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen	Energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet määrärahojen puitteissa	Tehdyt toimenpiteet
Yhteistyö ja osallistuminen	Osallistutaan aktiivisesti omaa toimialuetta koskeviin verkostoihin ja pidetään aktiivisesti yhteyttä kuntalaisiin ja yrityksiin. Ylläpidetään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa vuokrattujen tilojen osalta	Osallistumisaktiivisuus ja vaikuttavuus, kuulemis- ja markkinavuoropuhelutilaisuudet, hankintojen ennakointi Keskustelut tilatarpeista ja tulevista investoinneista, vuokrien tarkistukset, valmistautuminen tilojen yhtiöittämiseen
Työhyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen	Työhyvinvointihankkeen kehittämiskohteiden jalkauttaminen	Tehdyt toimenpiteet: 1. Resursointi 2. Työhyvinvointia ja työviihtyvyyttä edistävä toiminta 3. Valmisteluasioiden kalenterointi 4. Kehityskeskustelut

Tilinpäätös 2024

Teknisen toimialan teknisen lautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti.

Teknisen lautakunnan toimintatuottojen toteuma on 108,0 % ja toimintakulujen toteuma on 101 %. Toimintakate on 94 %.

Teknisen lautakunnan toimintakate alittui 326.284 € vuonna 2024.

Toimintakatteiden toteutuma tulosalueittain:

- kaupunkisuunnittelu, alitus 9.935 €
- kunnallistekniikka, alitus 21.268 €
- toimitilapalvelut, alitus 291.988 €
- rakennusvalvonta, alitus 21.706 €

Toiminnallisista asioista merkittävimmät:

Kaavoitusohjelma vuosille 2024 - 2028 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.3.2024 § 5.

Asemakaavan muutos kortteleissa 1001 ja 1022 sekä kortteliin 1022 liittyvillä katu- ja viheralueilla, ns. kerrostalokaavan uusi kaavamuutosehdotus on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2024 ja on saanut lainvoiman 21.8.2024. Asemakaavanmuutos ja laajennus Lellavan alueella (korttelit 5015 ja 5020) on ollut ehdotuksena nähtävillä ja menossa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.3.2025.

Uusiutuvan energian osayleiskaavahankkeita on vireillä neljä, joista Kankalonselän tuuli-voima-osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja YVA-ohjelma asetettiin nähtäville toukokuussa. Virallinen lausuntoaika oli 7.5.-7.6.2024. Yleisötilaisuus pidettiin 16.5.2024.

Vapaa-aikakeskusalueen yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2024.

Aronkylän teollisuusalueen laajennusalueelle on teetetty luontoselvitys sekä hydrologia- ja pohjavesiselvitys. Aronkylän selvityksiin on saatu n. 34 000 €: avustus. Teollisuusalueen laajennusta varten on hankittu lisäalueita. Uudesta tieliittymästä kantatielle on pyydetty lausunto tieviranomaiselta.

Tyrnävän kunnan hallinnoimalla Pikkupate-hankkeen rahoituksella on hankittu Swecolta ulkoinen karttapalvelu. Pikkupate -paikkatiedon hallintahanke on loppunut toukokuussa. Hankkeelle on saatu Valtiovarainministeriön avustusta 26.662 €.

Sysmän kunnan hallinnoima Indiko -infratiedon hallintahanke on loppunut marraskuussa. Hankkeelle on saatu Valtionvarainministeriön avustusta 67.225 €.

Tietomallimuotoiseen kaavoitukseen ja Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään siirtymiseen alettiin valmistautua kouluttautumalla.

Kauhajoen kaupunki on hakenut JTF-rahoitusta Aronkylän teollisuusalueelle sadevesipurkulinjan ja välivarastointialueen investoinnille, jonka kokonaiskustannus on n. 1,26 miljoonaa euroa. Etelä-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) päätti myöntää hankkeelle n. 885 000 € JTF-rahoitusta.

Kaupunki on ollut aktiivisesti mukana verkostoissa ml. maakuntakaavan uudistamisen ohjausryhmässä.

Seinänaapurit sähkönhankintarengas on kilpailuttanut sähköenergian hankinnan vuosille 2025 -2028. Teknisen lautakunnan päätöksellä 12.3.2024 on sähköntoimittajaksi valittu Energian Myynti Suomi Oy. Hinnankiinnitykset toteutetaan Seinänaapurien sähkönhankintarengaan yhteisessä hinnankiinnityssalkussa.

Kaupunki on kilpailuttanut Sote- ja Pela-kiinteistöjen yhtiöittämisselvityksen tekijäksi BDO Oy:n.

Selvityksen tavoitteena on kuvata Sote- ja Pela-kiinteistöjen toimitilojen yhtiöittämisen reunaehdot, eri vaihtoehdot, henkilöstön organisointi ja alustavat kirjapidolliset sekä taloudelliset vaikutukset kaupungille ja vastaanottavalle yhtiölle. Selvityksen ensimmäisen vaiheen yhtiöittämisselvitys on toteutettu vuoden loppupuolella (juridinen tausta, alustavat taloudelliset ja kirjapidolliset vaikutukset).

Selvityksen seuraava vaihe on laatia tarkemmat taloudelliset ja kirjapidolliset vaikutukset ja tarkempi yksityiskohtainen suunnittelu. Yhtiöittäminen täytyy olla tehtynä vuoden 2025 aikana.

Panulan teollisuusalueelta on myyty teollisuustontti lisäalueeksi, keskustan alueelta on myyty liiketontti Puistotien varrelta, Aronkylän teollisuusalueen laajentamiseen on hankittu maata vaihtamalla ja ostamalla lisää. Lisäksi on ostettu entisen kauppaoppilaitoksen kiinteistö.

Ruokapalveluiden kustannukset, kouluaterian hinta 3,51 € ja päiväkotiruokien hinta 6,84 €.

Investointikohteiden toteutuma:

Vuoden 2024 nettoinvestointien 4.116.070 euron määrärahasta on käytetty 2.856.371 € (investointimeno), toteuma on 69,4 %.

Isompien investointien Kirjastotalon ja Punaisen tuvan peruskorjausten siirtyminen vähentää merkittävästi investointien kokonaismenoja vuodelle 2024.

Katujen rakentamisen puolella isommat kohteet on toteutettu kuten Opettajantien vinopaikotus ja Korpisentien peruskorjaus.

Viemärikohteista on Nikolaintie jäämässä toteutumatta. Henkilöstötilanne on vaikuttanut siihen, että kaikkia kohteita ei ole saatu toteutettua.

Vapaa-aikakeskusalueen jalkapallokenttien kunnostus /tekonurmen pohja on kuluttanut resursseja arvioitua huomattavasti enemmän.

Kirjastotalon peruskorjaushankkeen aloittaminen:

Kirjastotalon ilmanvaihdon uusimiseen, ilmanvaihtokonehuoneen laajennukseen, kattorakenteen uusimiseen sekä ulkoseinien ulkoverhouksen ja eristeiden uusimiseen. Hankesuunnitelma ja suunnittelutyö on käynnissä, peruskorjaustöiden aloitus on alustavasti huhti-toukuussa 2025. Samaan rakennukseen liittyvä Panula-opiston käytävien sisäkattojen ja niiden valaistuksen uusiminen toteutetaan peruskorjausten yhteydessä.

Koulukeskus kiinteistön liittäminen varavoiman piiriin kriisivalmiuden parantamiseksi on ollut suunnitteilla useita vuosia, suunnitelmat kyseiseen hankkeeseen on tehty 2017, mutta toteutusajankohta on siirtynyt edelleen. Yhteiskoulun toisen opetuskeittiön keittiönkaapistoja ja koneita uusittu.

Lukion peruskorjaus, suunnittelu- ja hankesuunnitelmatyöt ovat käynnistyneet, valmistuvat vuoden loppuun mennessä.

Kolmenraitin koulu, käyttövesiputkisto uusittu.

Opintola, käyttövesiputkisto uusittu.

Uimahallin ja tennishallin, ulkopuolinen maalaus.

Aron päiväkodin ja Pikku-Äijän päiväkotiin ilmanvaihdon jäähdytys: Työt ovat valmistuneet syyskuun loppuun mennessä.

Hämes-Havusen rakennusten kunnostus, aitta- ja tallirakennukset. Ennen rakennusten nostoa ja korjausta täytyy sisäpiha-alueelle tehdä sadevesiviemäroinnit ja maaperän muotoilut, joita esitetään toteutettavaksi ensi vuonna 2025. Keväällä 2024 rakennettu kuivatusta rakennusten ympärille.

Numeerisen pohjakartan päivitystä on tehty Aronkylässä hankituilla laajennusalueilla sekä Teollisuustiestä länteen jo rakennetuilla alueilla syksyllä 2024. Lisäksi päivityksen maastotöitä on tehty Vuorenmäen alueella.

Indiko-hankkeessa on hankittu katualuekuvaus kokoojateiltä, josta on inventoitu liikennemerkkit. Talokatujen liikennemerkkit on inventoitu omana maastotyönä. Saadut tiedot on siirretty Digiroadiin.

Ympäristöhankkeissa Männikön kuntorata-alueen esteettömyyden parantaminen ja teollisuusalueiden viitoituksen parantaminen. Tarkasteluun on tulossa myös linja-autoaseman korttelin (/Sanssinakselin itäosan ml. Sanssinkuja) ympäristösuunnittelu.

Vapaa-aikakeskusalueen yleissuunnitelman toteuttamisen aloittaminen. Ensimmäiseksi on suunniteltu toteutettavaksi keskusurheilukentän uuden sosiaalilarakennuksen ja kaluston huoltotilojen suunnittelut ja rakentaminen. Rakennettu Virkun taakse ulkoliikuntasali. Aloitettu peruskorjaamaan urheilukeskuksen pientä paikoitusaluetta Oppaantien varrella.

Rakennettu Opettajantien vinopaikoitusalue sekä Opettajantien loppuosa. Korpisentie on peruskorjattu.

Viemäriverkoston vuotovesien vähentämiseksi laajennettu hulevesiverkostoa Kalkunmäkeen, Opettajantielle ja Sorvarintielle.

Jätevesiviemäroinnin uutta runkolinjaa rakennetaan Vesihuolto Oy:n kanssa yhteistyössä Rahikkatien itäpuolelle. Uusi runkolinja mahdollistaa olemassa olevien runkolinjojen saneeraamisen kaivamatta, minkä lisäksi olemassa olevat pumppaamot pystyvät palvelemaan pidempään ilman merkittäviä peruskorjauksia. Runkolinjaa rakennetaan yhteistyössä usean eri vuoden aikana. Vuonna 2024 rakennettu Kauhajoen Vesihuolto Oy:lle kriittisin väli Lustilantie - Lellavantie.

Teknisen lautakunnan talouden toteuma:

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TA 2024				Muutos		Poikkeama €	
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	2023-2024	TA+m / toteuma	Muutos € 2023-2024
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	139 305	97 273		97 273	151 132	8,5 %	53 859	11 827
Maksutuotot	13 395	10 570		10 570	1 877	-86,0 %	-8 693	-11 518
Tuet ja avustukset	81 123	40 040		40 040	185 171	128,3 %	145 131	104 048
Muut toimintatuotot	4 518 698	4 910 693		4 910 693	5 126 768	13,5 %	216 075	608 070
TOIMINTATUOTOT yhteensä	4 752 521	5 058 576	0	5 058 576	5 464 948	15,0 %	406 372	712 427
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	74 702	75 000		75 000	64 681	-13,4 %	10 319	-10 319
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-3 656 163	-3 868 589		-3 868 589	-3 773 456	3,2 %	-95 133	117 293
Palvelujen ostot	-2 230 778	-2 340 521		-2 340 521	-2 403 368	7,7 %	62 847	172 590
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 456 711	-3 550 296		-3 550 296	-3 703 999	7,2 %	153 703	247 288
Avustukset	-131 698	-158 800		-158 800	-152 322	15,7 %	-6 478	20 624
Muut toimintakulut	-791 043	-738 407		-738 407	-693 237	-12,4 %	-45 170	-97 806
TOIMINTAKULUT yhteensä	-10 266 393	-10 656 613	0	-10 656 613	-10 726 383	4,5 %	69 770	459 990
Toimintakate (SITOVA)	-5 439 170	-5 523 037	0	-5 523 037	-5 196 753	-4,5 %	-326 284	-242 417

2.1.5. Rakennuslautakunta

Toimiala	Tekniset palvelut
Tilivelvollinen	Rakennustarkastaja
Tehtäväalue	Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomiointamisesta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille. Seuraa rakentamisen yleistä kehitystä kaupungissa sekä vaikuttaa valmisteluun, joka liittyy rakentamiseen, maisema- ja kaupunkikuvaan sekä maankäytön suunnitteluun.

Painopiste	Tavoite	Mittarit
Toimiva palvelurakenne.	Tehokas ja joustava palvelu, sähköinen asiointipalvelu. Lakisääteisten asioiden hoitamiseen riittävä henkilöstö.	Asiakaspalvelu ja lupien käsittelyajat, sähköisen palvelun kehittäminen. Varaudutaan eläköitymiseen ja tiedon sekä tehtävien siirtymiseen ajoissa.
Kuntayhteistyö.	Osallistutaan omaa toimialuetta koskeviin seudullisiin ja maakunnallisiin verkostoihin.	Osallistumisaktiivisuus ja vaikuttavuus.
Rakentamisen ohjauksen ja sääntelyn tavoitteena on varmistaa laadukas, turvallinen ja terveellinen rakentaminen.	Terveelliset ja turvalliset asunnot, toimitilat ja ympäristöt.	Esteettömyyden, käyttöturvallisuuden ja toimintaympäristöjen laadun parantuminen.
Maankäytön ja rakentamisen suunnitellulla luodaan edellytykset laadukkaalle ja elinvoimaiselle rakennetulle ympäristölle.	Hyvin suunnitellut ja toteutetut rakentamisratkaisut luovat hyvinvointia ja elinvoimaa sekä edistävät kestävästä kehityksestä.	Rakennuksien käytön terveellisyys, laatu ja energiatehokkuus.
Rekisteritietojen laatu ja ajantasaisuus.	Rakennus-, huoneisto- ja kiinteistörekisterien laadun parantaminen.	Rakennus-, huoneisto- ja kiinteistörekisterin ajantasaisuus ja ylläpito. Keskeneräisten rakennushankkeiden loppuunsaattaminen. Kiinteistöverotietojen oikeellisuus ja verotuotto.
Sähköiset palvelut ja maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen tuomat muutokset ja käytännöt ennen uuden lain voimaantuloa 1.1.2025.	Sähköisen asioinnin ja arkistoinnin edelleen kehittäminen. Rakennuslain muutoksen vaatimien asioiden päätöksenteko (hallinto-sääntö, rakennusjärjestys, taksat, suunnittelutarvealueet, ym.). Lakimuutokset aiheuttavat laajamittaisen ohjelmistojen päivitystarpeen.	Sähköisen lupakäsittelyn joustavuus ja lyhyt käsittelyaika. Ohjelmistojen ja laitteistojen päivitys vastaamaan lakimuutoksen asettamia vaatimuksia.

Tilinpäätös 2024

- Lupien haku toimii sähköisenä lähes 100 %.
- Varautuminen eläköitymiseen on toteutunut.
- Talouden toteutuma tulojen osalta saavutettu ja menojen osalta alitettu
- Rakennuslain muutokseen varauduttu, ohjelmistojen muutokset aiheuttaneet kustannuksia.

Rakennuslautakunnan talouden toteuma:

RAKENNUSLAUTAKUNTA	TA 2024				Muutos		Poikkeama €	
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	%	TA+m / toteuma	Muutos €
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	0	0		0	0		0	0
Maksutuotot	40 201	52 100		52 100	51 008	26,9 %	-1 092	10 807
Tuet ja avustukset	1 196	0		0	501	-58,1 %	501	-695
TOIMINTATUOTOT yhteensä	41 396	52 100	0	52 100	51 508	24,4 %	-592	10 112
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-180 636	-185 894		-185 894	-181 504	0,5 %	-4 390	868
Palvelujen ostot	-48 226	-61 700		-61 700	-49 347	2,3 %	-12 353	1 121
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-560	-5 550		-5 550	-854	52,4 %	-4 696	294
Avustukset	0	0		0	0		0	0
Muut toimintakulut	-2 074	-2 700		-2 700	-1 842	-11,2 %	-858	-232
TOIMINTAKULUT yhteensä	-231 496	-255 844	0	-255 844	-233 547	0,9 %	-22 297	2 051
Toimintakate (SITOVA)	-190 100	-203 744	0	-203 744	-182 038	-4,2 %	-21 706	-8 062

2.1.6. Ympäristölautakunta

Toimiala	Ympäristöpalvelut
Tilivelvollinen	Ympäristöpäällikkö
Tehtäväalue	Ympäristöpalveluiden tehtäväalue käsittää ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävien hoitamisen.

Painopiste	Tavoite	Mittarit
Viihtyisän ja turvallisen elämisen Kauhajoki	Kaupungin ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisääminen	Toimenpiteet 1-3 pahiten pilaantuneissa, roskaantuneissa kohteissa Lupakäytäntöjen avulla ehkäistään luonnon ja ympäristön pilaantumista.
Vahvan yrittämisen Kauhajoki	Yrittäjälähtöiset toimintatavat	Ympäristö- ja maa-aineslupien joustava käsittely.
Hyvinvoiva kaupunkilainen	Riskiperusteiset ja asiakasperusteiset tarkastukset	Painopisteenä erityisryhmien ja mm. lasten turvallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen

Tilinpäätös 2024

Toteutuneen toiminnan analyysi mittareiden avulla

Vuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet kohdistuivat ympäristöpalvelujen toimialalla viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseen, yrittäjälähtöisiin toimintatapoihin sekä riski- ja asiakasperusteiseen tarkastustoimintaan. Ympäristölautakunnan tuloskortissa määritellyt keskeiset tavoitteet ovat vuoden 2024 osalta pääosin toteutuneet.

Näiden lisäksi suoritettiin valvontaohjelmien ja -suunnitelmien mukaisia tarkastuksia. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaisia kohteita tarkastettiin 9 kpl ja maa-aineslupakohteita 64 kpl. Ympäristö- ja maa-aineslupia käsiteltiin yhteensä vuoden 2024 aikana yhteensä 9 kpl. Muita ilmoitus- ja rekisteröintiasioita käsiteltiin yhteensä 106 kpl. Lausuntoja laadittiin 22 kpl liittyen mm. aurinko- ja tuulivoimahankkeiden YVA-menettelyn eri vaiheisiin sekä kaavoitukseen. Ympäristönsuojeluun liittyvien tehtävien hoitamiseen käytettiin yhteensä n. 2,2 htv.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia suoritettiin elintarvikkevalvonnan, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonnan osalta vuonna 2024 yhteensä 176 kpl. Lisäksi resurssia käytettiin erilaisten erityis-, valitus- ja häiriötilanteiden selvittämiseen, lausuntojen antamiseen, raportointiin ja neuvotteluihin, sekä täydennyskoulutukseen yhteensä noin 150 htp. Elintarvikelain mukaisten tehtävien hoitoon käytettiin n. 280 htp, terveydensuojelun mukaisten tehtävien hoitoon n. 305 htp ja tupakkalain mukaisten tehtävien hoitoon n. 6 htp. Ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseen käytettiin yhteensä n. 3,7 htv.

Eläinlääkintähuollossa suoritettiin vuoden 2024 aikana erilaisia eläinlääkärikäyntejä n. 4300 kpl. Eläinlääkinnän tehtäviä on hoitanut 5 praktikkoeläinlääkärinä tai heidän sijaistaan yhteistointialueella. Praktikkoeläinlääkäreiden avustaviin tehtäviin on ollut palkattuna määräaikaisten eläintenhoitaja. Eläinsuojelutyöstä on vastannut syyskuuhun 2024 asti pääasiassa

kokoaikainen valvontaeläinlääkäri ja tämän jälkeen praktikkoeläinlääkärit oman työnsä ohessa. Eläinlääkintähuollon resursseista vuonna 2024 toteutui noin 4,5 htv ja valvontaeläinlääkäriin osalta 0,67 htv. Vuosilomasijaisia ei onnistuttu rekrytoimaan tarvittavaa määrää ja sijaisuudet jouduttiin järjestelmään sisäisin järjestelyin. Ympäristöpalveluiden tehtävien hoitamiseen käytettävissä oleva henkilöstöresurssi on vuoden 2024 aikana ollut kokonaisuudessaan n.14,1 htv.

Viranomaispäätöksenteosta on vastannut 10-jäseninen, ylikunnallinen ympäristölautakunta. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Viranhaltijoille on delegoitu päätösvaltaa ympäristölautakunnan päätöksellä.

Talouden toteuma verrattuna talousarvioon

Ympäristölautakunnan toimintatuottojen toteuma on 103 % ja toimintakulujen toteuma 105 %. Toimintakate on 108 %. Ympäristölautakunnan toimintakate ylittyi 47 908 € vuonna 2024.

Myyntituotot sisältävät kuntien maksusuudet sekä valtion maksamat korvaukset eläinlääkintähuoltolain mukaisten tehtävien hoitamisesta. Maksutuotot koostuvat erilaisista lupa-, tarkastus- ja perusmaksuista ja muut toimintatuotot eläinlääkinnän päivystyspuhelintuotoista. Vuodelle 2024 suunniteltujen tarkastusmäärien osalta ei päästy valvontasuunnitelmassa ja -ohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Maksutuottojen määrän toteuma jäi 90,7 %:iin. Toimintatuottojen määrä kokonaisuudessaan vuonna 2024 talousarvioon nähden 22 838 € enemmän, koostuen kuntalaskutuksesta sekä valtion valvontatehtävien vuoden 2023 korvauksista, jotka kohdistuvat vuodelle 2024.

Ympäristöpalveluiden toimintakulut vuonna 2024 ovat 1 358 146 €. Toimintakulut ylittyivät talousarvioon nähden 70 747 €. Merkittävin tekijä toimintakulujen ylittymiseen on henkilöstökulut, joissa ylitys talousarvioon nähden oli 94 903 €. Merkittävimmät henkilöstökustannusten nousuun vaikuttaneet tekijät ympäristöpalveluiden osalta ovat olleet eläinlääkinnän paikallisen sopimuksen mukaiset ylimääräiset sijaisuuskorvaukset tilanteissa, joissa ulkopuolista sijaista ei ole onnistuttu rekrytoimaan sekä tehdyt palkkaratkaisut, joihin ei ollut riittävästi varauduttu talousarvion laadinnan yhteydessä. Lisäksi vuodelle 2024 kohdistui useamman virkasuhteen päättymisen, minkä seurauksena pois maksetut vuosilomakorvaukset nostavat osaltaan henkilöstökustannusten kokonaiskertymää.

Ympäristölautakunnan talouden toteuma:

YMPÄRISTÖ- LAUTAKUNTA	TA 2024				Muutos Poikkeama €		
	TP 2023	TA 2024	muutos	+muutos	TP 2024	% 2023-2024	TA+m / toteuma
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	517 898	510 429		510 429	538 710	4,0 %	28 281
Maksutuotot	139 110	145 000		145 000	131 545	-5,4 %	-13 455
Tuet ja avustukset	3 948	0		0	6 549	65,9 %	6 549
Muut toimintatuotot	4 041	4 500		4 500	5 963	47,6 %	1 463
TOIMINTATUOTOT yhteensä	664 997	659 929	0	659 929	682 767	2,7 %	22 838
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-1 156 969	-1 085 389		-1 085 389	-1 180 292	2,0 %	94 903
Palvelujen ostot	-62 397	-78 910		-78 910	-58 706	-5,9 %	-20 204
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 229	-24 200		-24 200	-28 065	97,2 %	3 865
Avustukset	-1 611	-1 000		-1 000	-2 147	33,3 %	1 147
Muut toimintakulut	-89 045	-97 900		-97 900	-88 935	-0,1 %	-8 965
TOIMINTAKULUT yhteensä	-1 324 251	-1 287 399	0	-1 287 399	-1 358 146	2,6 %	70 747
Toimintakate (SITOVA)	-659 254	-627 470	0	-627 470	-675 379	2,4 %	47 909

Ympäristölautakunnan talouden toteuma:

Kuntien maksuosuudet kerätään asukaslukuperusteisesti ja niiden perusteena on ollut talouden toteutuman todelliset menot, joista on vähennetty kaikki maksutuotot ja valtionkorvaukset.

Jaettavat kustannukset (toimintakulut ja vyörytykset vähennettynä tuotoilla):

Kustannukset:	Kp 6500	Kp 6505	Kp 6510	Kp 6520	Kp 6525	Yhteensä
Toimintakulut	134 590,17	153 317,71	295 085,45	61 599,20	713 553,30	1 358 145,83
Vyörytykset	42 411,56	10 901,01	11 785,25	994,79	8 689,35	74 781,96
Yhteensä	177 001,73	164 218,72	306 870,70	62 593,99	722 242,65	1 432 927,79
Vähennettävät tuotot:						
Ympäristölupamaksut		-65 755,06				-65 755,06
Ympäristöterv.huoll.maksut			-65 789,65			-65 789,65
Valvontaeläinlääk.korvaukset				-62 846,66		-62 846,66
Päivystyspuhelintulot					-5 963,36	-5 963,36
Muut myyntituotot					-1 449,00	-1 449,00
Muut tuet ja avustukset	-470,20	-1 143,00	-1 215,66	-148,98	-3 570,98	-6 548,82
Laskutettavaa yhteensä	176 531,53	97 320,66	239 865,39	-401,65	711 259,31	1 224 575,24

Toteutetut laskutukset:

- laskutus 1-4	52 321,93	59 613,57	70 817,90	8 132,01	240 566,50	431 451,91
- laskutus 5-8	51 808,38	15 625,48	73 965,10	16 073,88	224 919,49	382 392,33
- laskutus 9-12	72 401,22	22 081,61	95 082,39	-24 607,54	245 773,32	410 731,00
Laskutukset 1-12 yhteensä	176 531,53	97 320,66	239 865,39	-401,65	711 259,31	1 224 575,24

Kuntien maksuosuudet (jako viimeisimmän vahvistetun väkiluvun 31.12.2023 perusteella):

Maksuosuudet	Ympäristöltk ja hallinto	Ympäristön-suojelu	Ympäristö-terv.huolto	Valvonta-eläinlääkäri	Eläinlääkintä-huolto	Ympäristö-palvelut yht.	TA 2024 arvio *)
Karijoki	10 291,46	5 673,62	13 983,71	-23,42	41 465,11	71 390,49	74 221,00
Isojoki	15 714,41	8 663,25	21 352,23	-35,75	63 314,57	109 008,71	114 547,00
Teuva	41 217,83	22 723,12	56 005,47	-93,78	166 069,87	285 922,51	300 717,00
Kauhajoki	109 307,82	60 260,68	148 523,97	-248,70	440 409,75	758 253,53	788 595,00
Maksuosuudet yhteensä	176 531,53	97 320,66	239 865,39	-401,65	711 259,31	1 224 575,24	1 278 080,00

*) Karijoen, Isojoen ja Teuvan kunnille 9.10.2023 ilmoitettu arvio kuntalaskutuksesta 2024

2.2. Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

KAUHAJOEN KAUPUNKI

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 01.01. - 31.12.2024

ulkoinen+sisäinen	EUR	TA 2024	TA MUUTOS	TA 2024 +MUUTOS	TOTEUTUMA 2024	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot		1 358 698	0	1 358 698	1 695 518,93	-336 820,93
Maksutuotot		768 574	0	768 574	642 495,19	126 078,81
Tuet ja avustukset		908 651	-60 000	848 651	1 391 156,41	-542 505,41
Muut toimintatuotot		5 803 693	0	5 803 693	5 747 993,01	55 699,99
TOIMINTATUOTOT yhteensä		8 839 616	-60 000	8 779 616	9 477 163,54	-697 547,54
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
		75 000	0	75 000	64 681,25	10 318,75
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut		-25 154 185	-430 000	-25 584 185	-26 233 191,26	649 006,26
Palkat ja palkkiot		-20 235 691	-430 000	20 266 245	-21 199 234,20	41 465 479,20
Henkilösivukulut		-4 918 494		-4 918 494	-5 033 957	115 463,06
Eläkekulut		-4 128 225		4 133 395	-4 361 969,96	8 495 364,96
Muut henkilösivukulut		-790 269		4 924 964	-671 987,10	5 596 951,10
Palvelujen ostot		-8 098 000	0	-8 098 000	-8 627 425,99	529 425,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-4 322 991	0	-4 322 991	-4 540 700,29	217 709,29
Avustukset		-2 052 800	-60 000	-2 112 800	-1 643 039,33	-469 760,67
Muut toimintakulut		-1 676 898	0	-1 676 898	-1 708 910,43	32 012,43
TOIMINTAKULUT yhteensä		-41 304 874	-490 000	-41 794 874	-42 753 267,30	958 393,30
Toimintakate		-32 390 258	-550 000	-32 940 258	-33 211 422,51	271 164,51
Verotulot		28 640 000	1 061 000	29 701 000	29 977 153,09	-276 153,09
Valtionosuudet		9 813 094	5 906	9 819 000	9 885 184,00	-66 184,00
Rahoitustuotot ja -kulut		-455 836	-950 000	-1 405 836	-40 106	-1 365 730,25
Korkotuotot		10 000		10 000	73 047,11	-63 047,11
Muut rahoitustuotot		849 164		849 164	2 085 691,90	-1 236 527,90
Korkokulut		-1 300 000	-450 000	-1 750 000	-1 495 535,78	-254 464,22
Muut rahoituskulut		-15 000	-500 000	-515 000	-703 308,98	188 308,98
Vuosikate		5 607 000	-433 094	5 173 906	6 610 809	-1 436 902,83
Poistot ja arvonalentumiset		-5 650 000		-5 650 000	-5 616 950,67	-33 049,33
Suunnitelman mukaiset poistot		-5 650 000		-5 650 000	-5 616 950,67	-33 049,33
Tilikauden tulos		-43 000	-433 094	-476 094	993 858,16	-1 469 952,16
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)					32 395,63	-32 395,63
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		-43 000	-433 094	-476 094	1 026 253,79	-1 502 347,79

2.3. Investointiosan toteutumisvertailu

INVESTOINNIT 2024		KATE	TA 2024	Määräraha-	TA+Muutos	Toteutuma	Poikkeama
KP		kp:lla		muutos	2024	01-12 2024	
	MAA- JA VESIALUEET						
9007	Pohjakartan päivitys		-100 000	0	-100 000	0	-100 000,00
9020	Maa- ja vesialueet		-200 000	0	-200 000	-98 736,97	-101 263,03
	käyttöomaisuuden myynti		0	0	0	3 232,19	-3 232,19
9025	Metsätilojen perusparantaminen		-10 000	0	-10 000	0	-10 000,00
	Maa- ja vesialueet yhteensä		-310 000	0	-310 000	-95 504,78	-214 495,22
	TALONRAKENNUS						
9060	Teollisuushalli 1 (entinen Tiklas)		-35 000	0	-35 000	0,00	-35 000,00
9137	Terveyskeskus		-38 000	0	-38 000	-52 802,47	14 802,47
	HVA:n käytössä olevat kiinteistöt yhteensä		-73 000	0	-73 000	-52 802	-20 198
	Kasvatus- ja opetustoimialan rakennushankkeet						
9116	Päiväkoti Pikku-Äijä		-90 000	0	-90 000	-73 879,24	-16 120,76
9117	Aron päiväkoti		-95 000	0	-95 000	-88 452,59	-6 547,41
9213	Koulukeskus M ja L osa		-40 000	0	-40 000	-46 602,44	6 602,44
9237	Kolmenraitin koulu		-60 000	0	-60 000	-85 473,18	25 473,18
9280	Lukio		-70 000	0	-70 000	-41 451,94	-28 548,06
	Kasvatus- ja opetustoimialan hankkeet yhteensä		-355 000	0	-355 000	-335 859,39	-19 141
	Hyvinvointipalvelu toimialan rakennushankkeet						
9320	Uimahalli/Urheilutalo		-25 000	0	-25 000	-25 496,59	496,59
9323	Vapaa-aikakeskusalue (rakennus)		-70 000	0	-70 000	-1 771,53	-68 228,47
9360	Vapaa-aikatoimen liittyvät muut hankkeet		-30 000	0	-30 000	-23 027,40	-6 972,60
9375	Kirjastotalo		-270 000	0	-270 000	-13 848,43	-256 151,57
	Hyvinvointipalvelujen toimialan hankkeet yhteensä		-395 000	0	-395 000	-64 144	-330 856
	Tekninen palvelu toimialan rakennushankkeet						
9365	Leirintäaluerakennukset (Nummijärvi)		-35 000	0	-35 000	-29 275,36	-5 724,64
9397	Punainen tupa		-350 000	0	-350 000	-8 726,96	-341 273,04
9398	Hämes-Havunen		-45 000	0	-45 000	-21 148,37	-23 851,63
9400	Aravatalo		-31 000	0	-31 000	-38 303,88	7 303,88
9401	Opintola		-60 000	0	-60 000	-116 117,76	56 117,76
9450	Kiinteistöjen energiatalouden parantaminen		-70 000	0	-70 000	-35 167,30	-34 832,70
9475	Teknisen pienet hankkeet		-100 000	0	-100 000	-65 029,56	-34 970,44
	Teknisten palvelujen toimiala yhteensä		-691 000	0	-691 000	-313 769,19	-377 230,81
	Talonrakennus yhteensä		-1 514 000	0	-1 514 000	-766 575,00	-747 425,00
	KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
9510	Vapaa-ajankeskusalue (ympäristö)		-250 000	-320 000	-570 000	-549 749,88	-20 250,12
9515	Ulkoilureitit		-100 000	0	-100 000	-89 175,77	-10 824,23
9600	Katujen rakentaminen		-500 000	0	-500 000	-419 532,09	-80 467,91
9605	Katujen päällystäminen ja päällysteiden korjaus		-170 000	0	-170 000	-235 832,20	65 832,20
9608	ELY:n tiehankkeet (Logistian risteys ja Lustilantie)		-110 000	0	-110 000	-15 461,99	-94 538,01
9620	Puistojen rakentaminen		-50 000	0	-50 000	-32 774,00	-17 226,00
9640	Ympäristöhankkeet		-200 000	0	-200 000	-74 209,37	-125 790,63
9700	Tievalaistus		-65 000	0	-65 000	-77 141,39	12 141,39
	Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		-1 445 000	-320 000	-1 765 000	-1 493 876,69	-271 123,31
	Talonrakentaminen sekä kiinteät laitteet yhteensä		-2 959 000	-320 000	-3 279 000	-2 260 451,69	-1 018 548,31

	MUUT KONEET JA KALUSTOT						
9835	Kasvatus- ja opetustoimiala, rakennushankk.irtaim	0	0	0	-18 456,09	18 456,09	
9836	Hyvinvoinnin toimiala, irtaimisto	-30 000	0	-30 000	-15 105,77	-14 894,23	
9840	Kasvatus- ja opetustoimiala, muu irtaimisto	-30 000	0	-30 000	0	-30 000,00	
9850	Tekninen toimiala, irtaimisto	-50 000	0	-50 000	-51 710,71	1 710,71	
	Koneet ja kalusto yhteensä	-110 000	0	-110 000	-85 272,57	-24 727,43	
	OSAKKEET JA OSUUDET						
9880	Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	-10 000	0	-10 000	-3 654,00	-6 346,00	
9890	Muut osakkeet ja osuudet						
	käyttöom. myynti (osakkeiden alaskirjaus)	0	0	0	499 999,50	-499 999,50	
	KUNTAYHTYMÄOSUUDET						
9885	Kuntayhtymäosuudet	-107 070	0	-107 070	-107 070,00	0	
	Osakkeet ja osuudet yhteensä	-117 070	0	-117 070	389 275,50	-506 345,50	
	KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
9920	Viemäriverkoston rakentaminen	-620 000	320 000	-300 000	-149 999,02	-150 000,98	
9925	Sadevesiviemärien rakentaminen	0	0	0	-141 600,35	141 600,35	
	Viemärilaitosinvestoinnit yhteensä	-620 000	320 000	-300 000	-291 599,37	-8 400,63	
	Investointimenot	-4 116 070	0	-4 116 070	-2 856 374,68	-1 259 695,32	
	Investointitulot, käyttöomaisuuden myynti	0	0	0	503 231,69	-503 231,69	
	Investointitulot, rahoitusosuus	0	0	0	0	0	
	Investointitulot, muut tulot	0	0	0	9 590,08	-9 590,08	
	Investoinnit yhteensä netto	-4 116 070	0	-4 116 070	-2 343 552,91	-1 772 517,09	

2.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu

Investointiohjelman toteutuminen

Investointien kokonaismenot olivat 2 856 375 euroa, johon tuloja kirjattiin 512 822 euroa. Net-tomenoksi muodostui siten 2 343 553 euroa.

Suurimpia investointikohteita olivat vapaa-ajankeskusalue (549 750 euroa), katujen rakentami-nen (419 532 euroa) sekä päällystäminen ja päällysteiden korjaus (235 832 euroa).

RAHOITUSLASKELMA EUR	TA 2024	TA-muutos	TA+muutos 2024	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023	Poikkeama TA+M/TOT
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	5 607 000,00	-433 094,00	5 173 906,00	6 610 808,83	8 961 701,33	-1 436 902,83
Satunnaiset erät					336 514,78	
Tulorahoituksen korjauserät				-58 665,31	-51 827,22	58 665,31
*	5 607 000,00	-433 094,00	5 173 906,00	6 552 143,52	9 246 388,89	-1 378 237,52
Investointien rahavirta						
Pysyvien vastaavien investoinnit	-4 116 070,00		-4 116 070,00	-2 846 784,60	-9 159 766,00	-1 269 285,40
Rahoitusosuudet investointeihin					56 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				561 897,00	3 499 781,98	-561 897,00
*	-4 116 070,00	0,00	-4 116 070,00	-2 284 887,60	-5 603 984,02	-1 831 182,40
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 490 930,00	-433 094,00	1 057 836,00	4 267 255,92	3 642 404,87	-3 209 419,92
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-130 000,00	-100 000,00	-230 000,00	-190 000,00	-155 935,00	-40 000,00
Antolainasaam vähennykset	100 000,00		100 000,00	38 576,62	186 073,02	61 423,38
*	-30 000,00	-100 000,00	-130 000,00	-151 423,38	30 138,02	21 423,38
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	6 000 000,00		6 000 000,00	6 000 000,00	8 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-6 559 523,00		-6 559 523,00	-6 576 200,18	-6 292 857,18	16 677,18
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-901 407,00		-901 407,00	-4 000 000,00	4 000 000,00	3 098 593,00
*	-1 460 930,00	0,00	-1 460 930,00	-4 576 200,18	5 707 142,82	3 115 270,18
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantvarojen/pääom.muutokset				160 862,92		
Vaihto-omaisuuden muutos				217,99	80,68	-217,99
Saamisten muutos				-196 523,09	4 814 097,21	196 523,09
Korottomien velkojen muutos				-2 558 180,27	-7 602 518,33	2 558 180,27
*	0,00	0,00	0,00	-2 593 622,45	-2 788 340,44	2 593 622,45
Rahoituksen rahavirta	-1 490 930,00	-100 000,00	-1 590 930,00	-7 321 246,01	2 948 940,40	5 730 316,01
Rahavarojen muutos	0,00	-533 094,00	-533 094,00	-3 053 990,09	6 591 345,27	2 520 896,09
Rahavarat 31.12.				26 761 197,16	29 815 187,25	-26 761 197,16
Rahavarat 1.1.				29 815 187,25	23 223 841,98	-29 815 187,25
Rahavarojen muutos				-3 053 990,09	6 591 345,27	3 053 990,09

2.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Ulkoinen + sisäinen	Määräraha					Tuloarvio				
	TA 2024	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama	TA 2024	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Toimielimet										
Kaupungintalitus	6 396 790	90 000	6 486 790	6 762 369,10	-275 579,10	631 575	-60 000	571 575	974 695,28	-403 120,28
Siitä Hallintopalvelut	3 663 243	0	3 663 243	3 520 537,95	142 705,05	106 050	0	106 050	212 845,78	-106 795,78
Siitä Elinkeinopalvelut	2 733 547	90 000	2 823 547	3 241 831,15	-418 284,15	525 525	-60 000	465 525	761 849,50	-296 324,50
Kasvatus ja opetuslautakunta	19 497 936	400 000	19 897 936	20 188 248,91	-290 312,91	1 454 238	0	1 454 238	1 451 410,08	2 827,92
Hyvinvointilautakunta	3 260 278	0	3 260 278	3 484 574,34	-224 296,34	1 033 184	0	1 033 184	851 834,24	181 349,76
Tekninen lautakunta	10 581 613	0	10 581 613	10 661 701,29	-80 088,29	5 058 576	0	5 058 576	5 464 948,30	-406 372,30
Rakennuslautakunta	255 844	0	255 844	233 546,58	22 297,42	52 100	0	52 100	51 508,35	591,65
Ympäristölautakunta	1 287 399	0	1 287 399	1 358 145,83	-70 746,83	659 929	0	659 929	682 767,29	-22 838,29
KÄYTTÖTALOUSOSA YHT.	41 279 860	490 000	41 769 860	42 688 586	-918 726	8 889 602	-60 000	8 829 602	9 477 164	-647 562
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						28 640 000	1 061 000	29 701 000	29 977 153,09	-276 153,09
Valtionosuudet						9 813 094	5 906	9 819 000	9 885 184,00	-66 184,00
Korkotulot						10 000	0	10 000	73 047,11	-63 047,11
Muut rahoitustulot						849 164	0	849 164	2 085 691,90	-1 236 527,90
Korkokulut	1 300 000	450 000	1 750 000	1 495 535,78	254 464,22					
Muut rahoitusmenot	15 000	500 000	515 000	703 308,98	-188 308,98					
TULOSLASKELMAOSA YHT.	1 315 000	950 000	2 265 000	2 198 844,76	66 155,24	39 312 258	1 066 906	40 379 164	42 021 076,10	-1 641 912,10

	TA 2024	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama		TA 2024	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama
INVESTOINTIOSA											
Tietokoneohjelmistot											
Maa- ja vesialueet	310 000	0	310 000	98 736,97	211 263,03		0	0	0	3 232,19	-3 232,19
Talonrakennus	1 514 000	0	1 514 000	766 575,00	747 425,00						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 445 000	320 000	1 765 000	1 493 876,69	271 123,31						
Irtaimistohankinnat	110 000	0	110 000	85 272,57	24 727,43						
Osakkeet ja osuudet	117 070	0	117 070	110 724,00	6 346,00		0	0	0	499 999,50	-499 999,50
Viemärlaitos- investoinnit	620 000	-320 000	300 000	301 189,45	-1 189,45		0	0	0	9 590,08	-9 590,08
INVESTOINTIOSA YHT.	4 116 070	0	4 116 070	2 856 374,68	1 259 695,32		0	0	0	512 821,77	-512 821,77
RAHOITUSOSA											
Antolainasaamisten lisäykset	130 000	100 000	230 000	190 000,00	40 000,00						
Antolainasaamisten vähennykset							100 000	0	100 000	38 576,62	61 423,38
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys							6 000 000	0	6 000 000	6 000 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 559 523	0	6 559 523	6 576 200,18	-16 677,18						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	901 407	0	901 407	4 000 000,00	-3 098 593,00						
Oman pääoman muutokset											
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	2 593 622,45	-2 593 622,45						
Vaikutus maksuvalmiuteen (kassavarojen muutos)	0	-533 094	-533 094	-3 053 990,09	2 520 896,09						
RAHOITUSOSA YHT.	7 590 930	-433 094	7 157 836	10 305 832,54	-3 147 996,54		6 100 000	0	6 100 000	6 038 577	61 423,38
KAIKKI YHTEENSÄ	54 301 860	1 006 906	55 308 766	58 049 638,03	-2 740 872,03		54 301 860	1 006 906	55 308 766	58 049 638,03	-2 740 872,03

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Kaupungin tuloslaskelma

KAUHAJOEN KAUPUNKI
TULOSLASKELMA

01.01. - 31.12.2024

ulkoinen	EUR	2024 tilinpäätös	2023 tilinpäätös	muutos-% tp2023 / tp2024
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot		1 559 621,44	1 646 703,30	-5,3 %
Maksutuotot		640 675,59	758 513,23	-15,5 %
Tuet ja avustukset		1 391 156,41	1 670 541,29	-16,7 %
Muut toimintatuotot		5 691 844,09	4 980 814,69	14,3 %
TOIMINTATUOTOT yhteensä		9 283 297,53	9 056 572,51	2,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
		64 681,25	74 701,77	-13,4 %
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut		-26 233 191,26	-25 758 534,38	1,8 %
Palkat ja palkkiot		-21 199 234,20	-20 662 167,16	2,6 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut		-4 361 969,96	-4 324 428,37	0,9 %
Muut henkilösivukulut		-671 987,10	-771 938,85	-12,9 %
Palvelujen ostot		-8 490 855,10	-8 037 876,45	5,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-4 539 415,76	-4 250 153,86	6,8 %
Avustukset		-1 626 939,33	-2 260 738,28	-28,0 %
Muut toimintakulut		-1 668 999,84	-2 073 771,46	-19,5 %
TOIMINTAKULUT yhteensä		-42 559 401,29	-42 381 074,43	0,4 %
Toimintakate		-33 211 422,51	-33 249 800,15	-0,1 %
Verotulot		29 977 153,09	29 242 392,65	2,5 %
Valtionosuudet		9 885 184,00	10 094 006,00	-2,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		73 047,11	57 847,04	26,3 %
Muut rahoitustuotot		2 085 691,90	5 092 812,27	-59,0 %
Korkokulut		-1 495 535,78	-1 563 901,74	-4,4 %
Muut rahoituskulut		-703 308,98	-711 654,74	-1,2 %
Vuosikate		6 610 808,83	8 961 701,33	-26,2 %
Poistot ja arvonalentumiset		-5 616 950,67	-5 360 990,97	4,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot		-5 616 950,67	-5 360 990,97	4,8 %
Satunnaiset tuotot ja kulut		0	336 514,78	-100,0 %
Tilikauden tulos		993 858,16	3 937 225,14	-74,8 %
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		32 395,63	32 924,04	-1,6 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ		<u>1 026 253,79</u>	<u>3 970 149,18</u>	-74,2 %

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	21,85 %	21,33 %
Vuosikate / Poistot, %	117,69 %	167,17 %
Vuosikate, EUR /asukas	527,85	710,23
Asukasmäärä	12 524	12 618

* asukasmäärä/Tilastokeskus: 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

3.2. Kaupungin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA EUR	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023	Muutos %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	6 610 808,83	8 961 701,33	-26 %
Satunnaiset erät		336 514,78	
Tulorahoituksen korjauserät	-58 665,31	-51 827,22	13 %
*	6 552 143,52	9 246 388,89	-29 %
Investointien rahavirta			
Pysyvien vastaavien investoinnit	-2 846 784,60	-9 159 766,00	-69 %
Rahoitusosuudet investointeihin		56 000,00	-100 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	561 897,00	3 499 781,98	-84 %
*	-2 284 887,60	-5 603 984,02	-59 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 267 255,92	3 642 404,87	17 %
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-190 000,00	-155 935,00	22 %
Antolainasaam vähennykset	38 576,62	186 073,02	-79 %
*	-151 423,38	30 138,02	-602 %
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	6 000 000,00	8 000 000,00	-25 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-6 576 200,18	-6 292 857,18	5 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-4 000 000,00	4 000 000,00	-200 %
*	-4 576 200,18	5 707 142,82	-180 %
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantvarojen/pääom.muutokset	160 862,92		
Vaihto-omaisuuden muutos	217,99	80,68	170 %
Saamisten muutos	-196 523,09	4 814 097,21	-104 %
Korottomien velkojen muutos	-2 558 180,27	-7 602 518,33	-66 %
*	-2 593 622,45	-2 788 340,44	-7 %
Rahoituksen rahavirta	-7 321 246,01	2 948 940,40	-348 %
Rahavarojen muutos	-3 053 990,09	6 591 345,27	-146 %
Rahavarat 31.12.	26 761 197,16	29 815 187,25	-10 %
Rahavarat 1.1.	29 815 187,25	23 223 841,98	28 %
Rahavarojen muutos	-3 053 990,09	6 591 345,27	-146 %
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	9 078 297	9 537 417	
Investointien tulorahoitus %	232,2 %	98,4 %	
Laskennallinen lainanhoitokate	0,82	1,00	
Kassan riittävyys, pv	180	181	
Asukasmäärä	12 524	12 618	

* asukasmäärä/Tilastokeskus: 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

3.3. Kaupungin tase

T A S E 31.12.2024

VASTAAVAA	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023	muutos %
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	7 809,83	0,00	0,0 %
Muut pitkävaikutteiset menot	2 469,16	57 556,50	-95,7 %
Ennakkomaksut	0,00	0,00	0,0 %
	<u>10 278,99</u>	<u>57 556,50</u>	<u>-82,1 %</u>
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	6 411 289,08	6 315 784,30	1,5 %
Rakennukset	60 840 420,66	63 479 644,25	-4,2 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 980 199,85	11 052 799,17	-0,7 %
Koneet ja kalusto	526 665,56	560 000,07	-6,0 %
Muut aineelliset hyödykkeet	30 004,40	30 004,40	0,0 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	946 083,00	1 133 275,11	-16,5 %
	<u>79 734 662,55</u>	<u>82 571 507,30</u>	<u>-3,4 %</u>
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	6 189 502,08	6 578 777,58	-5,9 %
Muut lainasaamiset	806 894,72	655 471,34	23,1 %
Muut saamiset	77 967,50	77 967,50	
	<u>7 074 364,30</u>	<u>7 312 216,42</u>	<u>-3,3 %</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	86 819 305,84	89 941 280,22	-3,5 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	
Lahjoitusrahastojen varat	125 101,54	39 630,09	215,7 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	125 101,54	39 630,09	215,7 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	14 388,09	14 606,08	-1,5 %
	<u>14 388,09</u>	<u>14 606,08</u>	<u>-1,5 %</u>
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Myyntisaamiset	560 462,79	576 715,46	-2,8 %
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	1 401 022,41	1 001 086,37	40,0 %
Lainasaamiset	0,00	9 862,75	-100,0 %
Muut saamiset	279 544,44	190 454,01	46,8 %
Siirtosaamiset	408 545,69	674 933,65	-39,5 %
	<u>2 089 112,54</u>	<u>1 876 336,78</u>	<u>11,3 %</u>
Rahoitusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet	3 181 992,37	3 181 992,37	0,0 %
Muut arvopaperit	21 393 033,31	20 082 500,69	6,5 %
	<u>24 575 025,68</u>	<u>23 264 493,06</u>	<u>5,6 %</u>
Rahat ja pankkisaamiset	2 186 171,48	6 550 694,19	-66,6 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	29 425 160,58	32 282 845,57	-8,9 %
	<u>116 369 567,96</u>	<u>122 263 755,88</u>	<u>-4,8 %</u>

T A S E 31.12.2024

VASTATTAVAA	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023	
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	40 469 010,80	40 469 010,80	0,0 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 153 894,08	-2 816 255,10	-141,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	1 026 253,79	3 970 149,18	-74,2 %
OMA PÄÄOMA yht.	42 649 158,67	41 622 904,88	2,5 %
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET			
Kertynyt poistoero	214 847,09	247 242,72	-13,1 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot			
Lahjoitusrahastojen pääomat	448 206,58	201 872,21	122,0 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.	448 206,58	201 872,21	122,0 %
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	53 715 861,74	54 198 398,92	-0,9 %
	53 715 861,74	54 198 398,92	-0,9 %
Lyhytaikainen			
Joukkovelkakirjalainat	7 000 000,00	11 000 000,00	-36,4 %
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 282 537,18	6 376 200,18	-1,5 %
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	
Ostovelat	1 561 932,55	1 833 209,11	-14,8 %
Saadut ennakot	0,00	0,00	
Muut velat	472 464,96	512 395,11	-7,8 %
Siirtovelat	4 024 559,19	6 271 532,75	-35,8 %
	19 341 493,88	25 993 337,15	-25,6 %
VIERAS PÄÄOMA yht.	73 057 355,62	80 191 736,07	-8,9 %
	116 369 567,96	122 263 755,88	-4,8 %

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023	
Omavaraisuusaste-%	36,83 %	34,25 %	7,6 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	148,65 %	165,71 %	-10,3 %
Kertynyt ylijäämä / alijäämä	2 180 148	1 153 894	88,9 %
Kertynyt ylijäämä / alijäämä, euroa/asukas	174	91	90,4 %
Lainakanta 31.12. *)	66 998 399	71 574 599	-6,4 %
Lainat euroa/asukas	5 350	5 672	-5,7 %
Lainat ja vuokravastuut 31.12.**)	68 755 860	73 309 304	-6,2 %
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	5 490	5 810	-5,5 %
Lainasaamiset 31.12.	884 862	655 471	35,0 %
Asukasmäärä	12 524	12 618	-0,7 %

*) (Lainakanta =pankkilainat; ostovelat, siirtovelat ja muut pitkäaikaiset velat erotettu pois)

**) Asukasmäärä/Tilastokeskus: 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

3.4. Konsernin tuloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA		
1.1.-31.12.2024	2024	2023
Toimintatuotot	21 130 869,02	20 484 317,05
Toimintakulut	-58 408 078,08	-57 402 501,88
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta	83 408,65	-28 227,89
Toimintakate	-37 193 800,41	-36 946 412,72
Verotulot	29 977 153,09	29 242 392,65
Valtionosuudet	16 367 886,98	16 053 384,33
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	67 834,15	52 628,76
Muut rahoitustuotot	2 263 884,28	5 301 510,48
Korkokulut	-2 098 711,33	-2 005 028,99
Muut rahoituskulut	-748 308,73	-751 366,03
Vuosikate	8 635 938,03	10 947 108,48
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 403 586,20	-8 067 903,36
Satunnaiset erät	0,00	336 514,78
Tilikauden tulos	232 351,83	3 215 719,90
Laskennalliset verot	170 560,58	107 271,86
Vähemmistöosuudet	-1 832,89	-4 255,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	401 079,52	3 318 736,08
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	36,18 %	35,7 %
Vuosikate / Poistot, %	103 %	136 %
Vuosikate, € /asukas	689,55	867,58
Asukasmäärä	12 524	12 618

* asukasmäärä/Tilastokeskus 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

3.5. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.2024

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 635 938,03	10 947 108,48
Satunnaiset erät	0,00	336 514,78
Tulorahoituksen korjauserät	-143 606,13	-31 523,75
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 350 964,45	-12 180 387,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	27 328,05	104 727,38
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	568 049,14	3 560 268,41
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 736 744,64	2 736 707,36
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-190 000,00	-155 935,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	147 496,40
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 719 516,93	8 380 235,80
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 096 268,15	-7 858 105,87
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 986 445,64	4 036 159,70
Oman pääoman muutokset	76 466,30	38 489,89
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	161 483,43	-1 113,51
Vaihto-omaisuuden muutos	19 938,80	-130 428,32
Saamisten muutokset	729 008,45	4 944 096,01
Korottomien velkojen muutokset	-3 959 484,36	-6 956 121,06
Rahoituksen rahavirta	-8 525 784,24	2 444 774,04
Rahavarojen muutos	-3 789 039,60	5 181 481,40
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	31 144 718,56	34 934 214,96
Rahavarat 1.1.	34 933 758,16	-29 752 733,56
Rahavarojen muutos	-3 789 039,60	5 181 481,40

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	14 954 700	5 847 951
Investointien tulorahoitus, %	199,74	90,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9
Lainanhoitokate	0,8	0,0
Kassan riittävyys	154	294

3.6. Konsernin tase

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2024 €	31.12.2023 €	muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	77 290,51	148 122,66	-47,8 %
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	7 891 964,32	7 784 879,22	1,4 %
Rakennukset	82 929 779,37	85 759 834,50	-3,3 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 585 020,00	14 584 046,10	0,0 %
Koneet ja kalusto	8 424 171,43	8 689 628,85	-3,1 %
Muut aineelliset hyödykkeet	3 687 068,62	3 708 228,23	-0,6 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 615 786,63	2 641 480,61	-38,8 %
	<u>119 133 790,37</u>	<u>123 168 097,51</u>	-3,3 %
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	3 984 283,90	4 199 747,10	-5,1 %
Muut lainasaamiset	276 527,63	86 527,63	219,6 %
Muut saamiset	112 507,28	99 365,32	13,2 %
	<u>4 373 318,81</u>	<u>4 385 640,05</u>	-0,3 %
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	123 584 399,69	127 701 860,22	-3,2 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	100 162,41	170 570,05	-41,3 %
Lahjoitusrahastojen varat	205 611,10	120 397,50	70,8 %
Muut toimeksiantojen varat	224 779,27	72 019,82	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	530 552,78	362 987,37	46,2 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	1 050 034,84	1 070 063,96	-1,9 %
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Myyntisaamiset	560 462,79	576 715,46	-2,8 %
Lainasaamiset	0,00	0,00	
Muut saamiset	1 392,83	1 393,33	0,0 %
	<u>561 855,62</u>	<u>578 108,79</u>	-2,8 %
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	3 304 904,61	3 256 802,91	1,5 %
Lainasaamiset	0,00	9 862,75	-100,0 %
Muut saamiset	430 266,66	383 159,93	12,3 %
Siirtosaamiset	700 625,31	1 062 851,52	-34,1 %
	<u>4 435 796,58</u>	<u>4 712 677,11</u>	-5,9 %
Rahoitusarvopaperit	25 397 515,11	24 122 563,85	5,3 %
Rahat ja pankkisaamiset	5 747 203,45	10 811 651,11	-46,8 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	37 192 405,60	41 295 064,82	-9,9 %
	<u>161 307 358,07</u>	<u>169 359 912,41</u>	-4,8 %

KONSERNITASE
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

	31.12.2024 €	31.12.2023 €	
Peruspääoma	40 469 010,80	40 469 010,58	0,0 %
Arvonkorotusraho	275 963,49	276 062,09	0,0 %
Muut omat rahastot	1 845 640,87	1 803 586,34	2,3 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	13 001 712,32	9 383 108,87	38,6 %
Tilikauden yli-/alijäämä	401 079,52	3 318 736,08	-87,9 %

OMA PÄÄOMA yht. **55 993 407,00** **55 250 503,96** **1,3 %**

VAHEMMISTOOSUUS **854 054,22** **923 322,14** **-7,5 %**

POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET

Kertynyt poistoero	-32 395,63	-32 924,04	-1,6 %
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,0 %

POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET yht. **-32 395,63** **-32 924,04**

PAKOLLISET VARAUKSET **0,00** **0,00** **0,0 %**

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	100 162,42	168 774,18	-40,7 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	765 814,63	368 159,10	108,0 %
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00	0,0 %

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht. **865 977,05** **536 933,28** **61,3 %**

VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen vieras pääoma

Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	75 981 165,99	77 094 774,27	-1,4 %
Lainat julkisyhteisöiltä	24 591,24	0,00	
Saadut ennakot	3 465,51	0,00	
Muut pitkäaikaiset velat	2 710 977,68	2 713 197,68	-0,1 %
Laskennalliset verovelat	480 080,88	651 826,18	-26,3 %
	79 200 281,30	80 459 798,13	-1,6 %

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	14 802 891,45	19 078 629,36	-22,4 %
Saadut ennakot	11 341,42	16 536,48	-31,4 %
Ostovelat	2 397 111,01	3 386 779,38	-29,2 %
Muut velat	1 484 615,63	1 335 091,89	11,2 %
Siirtovelat	5 730 074,62	8 405 241,83	-31,8 %
	24 426 034,13	32 222 278,94	-24,2 %

VIERAS PÄÄOMA yht. **103 626 315,43** **112 682 077,07** **-8,0 %**

161 307 358,07 **169 359 912,41** **-4,8 %**

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuus-%	35,22 %	33,15 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	153,56 %	171,28 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	13 403	12 702
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 070	1 007
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	90 809	96 173
Konsernin lainat €/ asukas	7 251	7 622
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	276 528	86 528
Asukasmäärä	12 524	12 618
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	94 353	103 571
Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	7 534	8 208
Konsernin henkilöstömäärä	815	0

* asukasmäärä/Tilastokeskus 31.12.2024 ennakkotieto, 31.12.2023 vahvistettu lopullinen tieto

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesta. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut 1.1.2019 voimaan tulleen uuden poistosuunnitelman (26.11.2018 § 64). Uusia poistosuunnitelman perusteita sovelletaan niihin kohteisiin/hyödykkeisiin, jotka valmistuvat vuoden 2019 alusta alkaen. Poistosuunnitelman perusteiden muutoksen johdosta ei aiempien tilikausien poistoja oikaista. Uudet kohteet, joihin käytettäisiin poistosuunnitelman perusteiden alarajasta/tasapoisto poikkeavaa poistoaikaa tai ylärajasta/menöjäännöspoisto poikkeavaa poistoprosenttia, tulee perustella hyödykekohtaisesti erikseen ja hyväksyttää kaupunginhallituksella.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksen. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Suojattava määrä on 25.000.000 euroa ja suojaus luonteeltaan tasesuojaus, eli suojauksen määrä ei laske sopimusaikana. Koronvaihtosopimuksista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Kaupunginhallituksen päätöksen 20.4.2020 §82 mukaan koronvaihtosopimusta on muokattu.

Muut erät

Lomapalkat ja lomarahat on kohdistettu tilikaudelle, jolle lomapäivien perusteena olevat palkat merkitään. Tuloslaskelman toimintakulut sisältävät tilikauden aikana ansaittujen lomien ja niihin liittyvien henkilösivukulujen osuudet.

Velkana taseessa on huhti- joulukuussa 2024 ansaitut lomat sekä mahdollisesti muut pitämättömät lomat sekä niihin liittyvät henkilösivukulut.

Kurikan kaupungille 1.1.2022 siirtyvien maatalouslomittajien lomapalkkavaraus on purettu vuonna 2021.

4.1.2 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa.

Sote- uudistuksen seurauksena kunnista hyvinvointialueelle siirtyi omaisuus- ja pääomaeriä, jotka kirjattiin alkusaldon muutoksena päiväykselle 01.01.2023.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siirtyivät hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta alkaen.

Jäsenkuntien sopimuksen mukaisesti, Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän 31.08.2023 päivätty tase fuusioitiin Kauhajoen kaupungin taseeseen.

Vuonna 2024 varainhoitosopimusten arvomuutosta kirjattiin -128 164,25 euroa, (vuonna 2023 -353 818,05 euroa).

Vuoden 2024 tilinpäätökseen on 01.10.2024 alkaen yhdistelty lahjoitus- ja stipendirahastoja, jotka ovat siirretty kaupungin y-tunnuksen alle Kaupunginhallituksen päätöksen 09.09.2024 162§ mukaan.

Henkilöstön lukumäärää 31.12. koskevan liitetiedon edellisen vuoden vertailutietoa on muutettu. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä yhteistoiminnan kohtaan virheellisesti ilmoitettu kasvatus- ja opetustoiminnan henkilöstönmäärä. Oikea luku yhteistoiminnan henkilöstön määräksi vuodelle 2023 on 0.

4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Vuoden 2024 tilinpäätökseen on yhdistetty kolme osakkuusyhteisöä.

Yhdistämättömillä osakkuusyhteisöillä on vähäinen merkitys konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Kuntayhtymien yhdistely on tehty peruspääoman jäsenosuuksien suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset velat ja saamiset on eliminoitu samoin periaattein kuin keskinäinen omistus. Sisäiset tuotot ja kulut on eliminoitu tuloslaskelman eristä samoin kuin edellä. Sisäiset tulorahoituksen korjaukset, lainauksen muutokset, oman pääoman muutokset ja rahoituslaskelman erät on eliminoitu samoin kuin edellä. Konserniyhteisöjen maksamia kiinteistöveroja ei ole konsernitilinpäätöksessä eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Vähemmistöosuus on erotettu myös omaan pääomaan siirretyistä vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta laskennallisella verovelalla vähennettynä. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tuloksesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on muutettu vastaamaan kaupungin poistosuunnitelmaa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhteisön omaan pääomaan on luettu myös poistoero ja vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verovelalla vähennettynä

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa ei ole korjattu vertailuvuotta.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa.

Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän tase on fuusioitunut Kauhajoen kaupungin taseeseen 31.08.2023.

4.2. Kaupungin tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2024	2023
Kaupunginhallitus	922 482,32	846 045,90
Siitä Hallintopalvelut	168 042,27	55 086,92
Siitä Elinkeinopalvelut	754 440,05	790 958,98
Yhteistoiminta	0,00	331 502,05
Kasvatus- ja opetuspalvelut	1 450 210,08	1 691 461,90
Hyvinvointipalvelut	827 492,70	853 222,62
Tekniset palvelut	5 357 985,39	4 635 472,90
Rakennusvalvonta	50 452,75	41 046,32
Ympäristöpalvelut	674 674,29	657 820,82
Toimintatuotot yhteensä	9 283 297,53	9 056 572,51
Yhteistoiminnan toimintatuotot sisälsivät v. 2023 Suupohjan peruspalveluliikelaitos-kuntayhtymän muilta jäsenkunnilta laskutetut kuntaosuudet, jotka olivat läpikulkueriä Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä on lakannut ja siirtynyt Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023.		

Verotulojen erittely		
	2024	2023
Kunnan tulovero	22 090 522,79	20 764 587,77
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 781 408,36	4 095 845,29
Kiinteistövero	4 105 221,94	4 381 959,59
Verotulot yhteensä	29 977 153,09	29 242 392,65

Valtionosuuksien erittely		
	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 520 233,00	7 759 062,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	5 331 085,00	5 189 312,00
Siitä: Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-468 894,00	-496 933,00
Verotulomenetysten korvaus	2 833 845,00	2 831 877,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	9 885 184,00	10 094 006,00

Palvelujen ostojen erittely		
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	1 584 144,50	1 034 232,58
Muiden palvelujen ostot	6 906 710,60	7 003 643,87
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 490 855,10	8 037 876,45
Asiakaspalvelujen ostot sisälsi ennen Suupohjan peruspalveluliikelaitos-kuntayhtymän laskuttamat Kauhajoen kaupungin ja kaikkien muiden jäsenkuntien kuntaosuudet, jotka olivat läpikulkueriä. Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän toiminta on lakannut ja siirtynyt 1.1.2023 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.		

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa (Valtuusto 15.12.1997 §100, 17.5.1999 §28 ja 29.12.2011 §338). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	poistoaika	poisto-%	poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet			
Tietokoneohjelmistot	5 v	20,0 %	tasapoisto
Pitkävaikuttiset menot	5 v	20,0 %	tasapoisto
Pitkävaikuttiset menot (muut)		25,0 %	menojäännöspoisto
Rakennukset			
Hallinto- ja laitosrakennukset (uudet)	50 v	2,0 %	tasapoisto
Hallintorakennukset	40 v	2,5 %	tasapoisto
Laitosrakennukset	40 v	2,5 %	tasapoisto
Laitosrakennukset	30 v	3,3 %	tasapoisto
Teollisuusrakennukset	20 v	5,0 %	tasapoisto
Asuinrakennukset	40 v	2,5 %	tasapoisto
Talousrakennukset	20 v	5,0 %	tasapoisto
Jätevedenpuhdistamo	20 v	5,0 %	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Teollisuustontit	30 v	10,0 %	menojäännöspoisto
Kadut, torit, puistot	20 v	15,0 %	menojäännöspoisto
Viemäriverkosto	30 v	10,0 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpöverkosto	20 v	15,0 %	menojäännöspoisto
Ulkovalaistus	20 v	15,0 %	menojäännöspoisto
Liikenteen ohjauslaitt.	15 v	20,0 %	menojäännöspoisto
Muut maarakenteet (mm.urheilupaikat)	20 v	15,0 %	menojäännöspoisto
Väestönsuoja	20 v	5,0 %	tasapoisto
Palopostit	20 v	15,0 %	menojäännöspoisto
Kompostointiallas	30 v	10,0 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto			
Jätevedenpuhd.koneet	10 v	10,0 %	tasapoisto
Perustamisirtaimisto, hallinto ja laitosrak. (uudet)		10,0 %	menojäännöspoisto
Irtaimisto (yleinen)		30,0 %	menojäännöspoisto
Irtaimisto	5 v	20,0 %	tasapoisto

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot		
	2024	2023
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	58 665,31	51 827,22
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	0,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	58 665,31	51 827,22
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	0,00
Kiint.rakenteet ja laitteet	0,00	0,00
Osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00
Myyntivoittojen ja tappioiden erotus	58 665,31	51 827,22

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	562 286,64	451 056,72
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	562 286,64	451 056,72

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely		
	2024	2023
Satunnaiset tuotot		
Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä 31.08.2023 tase fuusio	0,00	2 562 181,71
Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän nettovarallisuuden siirto jäsenkunnille 31.12.2023	0,00	-2 225 666,93
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	336 514,78

4.3. Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot - pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäv. menot	Ennakkomaksut				Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	57 556,50	0,00				57 556,50
Lisäykset tilikaudella	7 976,00	0,00	0,00				7 976,00
Siir.ed.vuoden keskeneräisistä	0,00	0,00	0,00				0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00				0,00
Tilikauden poisto	-166,17	-55 087,34	0,00				-55 253,51
Lisäpoistot	0,00	0,00	0,00				0,00
Poistamaton hankintahinta 31.12.	7 809,83	2 469,16	0,00				10 278,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 809,83	2 469,16	0,00				10 278,99
Aineelliset hyödykkeet							
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiint.rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaks.ja keskener.hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 315 784,30	63 479 644,25	11 052 799,17	560 000,07	30 004,40	1 133 275,11	82 571 507,30
Lisäykset tilikauden aikana	98 736,97	519 505,34	1 169 708,50	146 926,41	0,00	791 167,38	2 726 044,60
Siir.ed.vuoden keskeneräisistä	0,00	523 244,38	433 441,05	21 674,06	0,00	0,00	978 359,49
Siirto tase-erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-978 359,49	-978 359,49
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-3 232,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 232,19
Tilikauden poisto	0,00	-3 681 973,31	-1 675 748,87	-201 934,98	0,00	0,00	-5 559 657,16
Pysyvien vast.hyöd.arvonalennus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 411 289,08	60 840 420,66	10 980 199,85	526 665,56	30 004,40	946 083,00	79 734 662,55
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 411 289,08	60 840 420,66	10 980 199,85	526 665,56	30 004,40	946 083,00	79 734 662,55
Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 914 291,50	3 032 793,04	147 252,38	1 484 440,66	598 520,34	134 918,50	7 312 216,42
Lisäykset	3 654,00	107 070,00	0,00	0,00	0,00	190 000,00	300 724,00
Antolainaus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-499 999,50	-38 576,62	0,00	-538 576,12
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 917 945,50	3 139 863,04	147 252,38	984 441,16	559 943,72	324 918,50	7 074 364,30
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 917 945,50	3 139 863,04	147 252,38	984 441,16	559 943,72	324 918,50	7 074 364,30

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Tase-arvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	84 548,07	0,00	0,00	84 548,07	1 255 496,42	-1 170 948,35
Etelä-Pohjanmaan Liitto	12 057,33	0,00	0,00	12 057,33	11 525,27	532,06

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhtiöt					
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	0433295-0	100 %	3 233	11 656	-151
Kauhajoen Tennishalli Oy	0682041-3	95 %	124	56	-3
Kauhajoen Vesihuolto Oy	0178645-5	97,67 %	4 048	2 678	45
Kiinteistö Oy Kj. Liikenneterminaali	0584066-6	84,03 %	88	10	7
Kiinteistö Oy Kj. Teknologiakeskus	1595704-0	68,06 %	1 085	272	-49
Kauhajoen Asunnot Oy	0933333-8	100 %	340	10 171	0
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	1736476-7	51,15 %	122	343	1
Yhteensä			9 040	25 186	-150
Kuntayhtymät					
Etelä-Pohjanmaan Liitto	0955281-3	6,80 %	125	39	3
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	1007329-5	5,43 %	33 578	2 596	193
Suupohjan Koulutuskuntayhtymä	0973712-1	54,01 %	3 093	3 122	70
Yhteensä			36 796	5 757	266
Osakkuusyhteisöt					
Suupohjan Seutuverkko Oy	1962466-5	32,00 %	384	1 397	17
Kauhajoen Kunnallislehti Oy	0178638-3	20,4 %	253	32	47
Botniasosk Oy	1051319-2	29,0 %	954	92	-113
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
Päntäneen Vesihuolto Oy	0198111-1	51%/äänivalta 25 %		--	--
Kauhajoen Koskipadot Oy	2844761-3	20,0 %	--	--	--
Yhteensä			1 591	1 521	-49
Yhdistämättömistä osakkuusyhteisöillä ei ole olennaista merkitystä konsernissa.					

Saamisten erittely				
	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		253 147,61		40 384,02
Yhteensä	0,00	253 147,61	0,00	40 384,02
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		50 770,40	0,00	39 742,98
Muut saamiset				0,00
Siirtosaamiset		700,00		42 783,75
Yhteensä	0,00	51 470,40	0,00	82 526,73
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	304 618,01	0,00	122 910,75

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Aluehallintovirasto, ulkokuntosalin avustus	6 000,00	0,00
Sysmän kunta, Indigo-hanke	40 750,95	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	183 354,94	306 793,10
Ely-keskuksen maksamat palkkatuet	0,00	42 666,41
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuustasaus	65 795,00	58 549,00
Melan, lomituspälv. Ennakkojen tarkistus	4 867,63	7 022,14
Työllisyysrahasto	9 018,52	179 199,70
Etelä-Pohjanmaan liitto	0,00	41 403,75
Kelan sairauspäivä-, vanhempainpäivärahat ja vuosilomakorv.	22 566,02	12 216,97
Palkkaennakkosaamiset	2 296,71	0,00
Asunto-osakkeen myynti	60 000,00	0,00
Muut tulojäämät	13 895,92	27 082,58
Tulojäämät yhteensä	408 545,69	674 933,65
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	408 545,69	674 933,65

Oma pääoma erittely		
	31.12.2024	31.12.2023
Peruspääoma 1.1.	40 469 010,80	42 516 238,30
Avaavan taseen muutokset		
Omaisuserien (EPSHP) siirto hyvinvointialueelle	0,00	-4 752 238,93
Omaisuserien (Eskoo) siirto hyvinvointialueelle	0,00	-80 134,15
Hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka	0,00	138 078,26
Hyvinvointialueelle siirytvä kalusto	0,00	-9 602,14
LLKY:n ky osuuden korotus	0,00	2 656 669,46
Peruspääoma 31.12.	40 469 010,80	40 469 010,80
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1.	1 153 894,08	-2 816 255,10
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	1 153 894,08	-2 816 255,10
Tilikausien alijäämä	1 026 253,79	3 970 149,18
Oma pääoma yhteensä	42 649 158,67	41 622 904,88

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 827 185,00	26 532 682,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	29 827 185,00	26 532 682,00

Joukkovelkakirjalainat		
	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kunta- todistuslainat	7 000 000	11 000 000
- korko	3,1% ja 2,92%	4,07%, 4,05%
- erääntyvät	30.1.2025 ja 27.3.2025	1.2.2024 ja 4.3.2024
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	7 000 000	11 000 000

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		129 724,13		46 348,19
Yhteensä	0,00	129 724,13	0,00	46 348,19
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		154 921,55		331 435,39
Muut velat		600,00		600,00
Siirtovelat				19 281,00
Yhteensä	0,00	155 521,55	0,00	351 316,39
Vieras pääoma yhteensä	0,00	285 245,68	0,00	397 664,58

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 779 952,63	2 672 988,86
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	684 646,45	743 428,17
Korkojaksotukset	395 324,96	481 024,79
Valtionosuus/ -avustusennakot	80 837,04	23 000,00
Muut menojäämät	83 798,11	2 351 090,93
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 024 559,19	6 271 532,75
Siirtovelat yhteensä	4 024 559,19	6 271 532,75

4.4. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Vuokravastuut	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	165 234,96	151 840,22
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	55 522,36	46 182,84
Muut vuokravastuut	1 536 704,14	1 536 682,26
Vuokravastuut yhteensä	1 757 461,46	1 734 705,32
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	336 118,43	383 289,72
Muut vuokravastuut sisältää mm. katuvalojen uusimiseen liittyvän Kuntarahoituksen leasingvastuun. Hanke valmistui vuonna 2019.		

Vastuusitoumukset	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	27 303 565,00	27 390 565,00
Jäljellä oleva pääoma	18 810 140,80	20 002 170,20
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	13 138 816,00	12 850 830,00
Jäljellä oleva pääoma	8 849 471,26	9 471 959,67
Jäljellä oleva pääoma yhteensä	27 659 612,06	29 474 129,87
Kauhajoen kaupunginvaltuusto on käsitellyt 20.9.2022 § 46 korkotukilainan takausta 7,5 milj. €, lainasta nostettu 31.12. yhteensä 3,7 milj. €.		

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	109 051 274,00	105 771 823,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12	117 023,00	84 197,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	109 168 297,00	105 856 020,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2024	2023
*)Arvonlisäveron palautusvastuu	4 690 151	5 255 846
***)Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	5 466 150	5 466 150
Koronvaihtosopimus 2.6.2015		
Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkku. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Sopimus erääntyy 2.6.2030.		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	(25.000.000)	(25.000.000)
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	(1.437.210)	(1.925.234)
Koronvaihtosopimuksen muutos 29.6.2023		
Koronvaihtosopimus korvaa 2.6.2015 tehdyn koronvaihtosopimuksen.		
Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkku. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Sopimus ajalle 2.6.2023-4.6.2040		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	35 000 000	35 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 321 732	2 527 167
Kauhajoen kaupungin pankkitakaus, jolla on suojattu koronvaihtosopimuksella 25.000.000 euroa luottoja.	7 000 000	7 000 000
Sopimus päättyy 4.6.2040		
*) Arvonlisäveron palautusvastuu on laskettu kaikista rakennuksista, joiden rakentamisen ja ja peruskorjauksen yhteydessä on vähennetty palautuksenalaisia arvonlisäveroja. **)Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2025-2031. Koronvaihtosopimukseen tehtiin muutos 2.6.2023 alkaen. Sopimuksen kiinteä korko laski 0,795 %:sta tasolle 0,75 %. Samalla 25 milj.€ korkosuojausta nostettiin 10 milj.€ eurolla 35 milj. euroon 4.6.2040 saakka. Kaupungin lainamäärä on tilinpäätöksessä 2023 noin 71,6 miljoonaa euroa ja arvio on, että korkosuojauksen päättyessä lainamäärä on edelleen yli 40 miljoonaa euroa. Koronvaihtosopimuksen (2020) pohjana on 6 kk Euribor, jonka arvo noteerataan päivittäin. Sopimus voidaan purkaa koska tahansa sopimuskauden aikana. Sopimuksen purkukustannus/hyvityshinta on laskettavissa joka päivä. Mikäli 6 kk euribor nousee 1 %-yksikköä sopimuksen arvo nousee n. 3,1 miljoonaa euroa positiiviseen suuntaan. On hyvin todennäköistä, että sopimusaikana (15 vuotta) Euribor-korkotaso nousee ja sopimuksen kassavirta kääntyy positiiviseksi. Tasesuojauksen hyödyntämiseksi kaupunki on muuttanut erääntyneet kiinteäkorkoiset lainat 6 kk Euribor-sidonnaisiksi, mikä on pienentänyt kokonaiskorkokustannusta kasvavasta lainamäärästä huolimatta.		

4.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Kaupunginhallitus	23	21
Siitä Hallintopalvelut	9	10
Siitä Elinkeinopalvelut	14	11
Kasvatus- ja opetus	331	341
Hyvinvointipalvelut	114	121
Tekninen	100	102
Rakennusvalvonta	4	3
Ympäristölautakunta	15	18
Yhteensä	587	606

Henkilöstökulut	2024	2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	21 512 783,13	20 903 357,29
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 361 969,96	4 324 428,37
Muut henkilösivukulut	671 987,10	771 938,85
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurat	-313 548,93	-241 190,13
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<i>26 233 191,26</i>	<i>25 758 534,38</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	30 485,06	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	26 263 676,32	25 758 534,38

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Suomen Keskusta	5 396,92	5 292,06
Perussuomalaiset	3 981,50	3 574,50
Kansallinen Kokoomus	4 756,00	5 141,00
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2 638,00	2 074,00
Vihreä liitto	20,00	0,00
Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Suomen Kristillisdemokraatit	20,00	30,00
Palkkiot yhteensä	16 812,42	16 111,56

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
KPMG Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	27 566,26	19 490,00
Sihteerintehtävät	0,00	0,00
Muut tilintarkastajan lausunnot	9 608,62	13 640,00
Palkkiot yhteensä	37 174,88	33 130,00

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista:

Kaupunginhallitus käsitteli 8.4.2024 § 70 Kauhajoen Asunnot Oy:n pääomalainan lyhennysvaapaata vuosille 2025–2027 ja 7.10.2024 § 191 myös uutta lainatakausta sekä kaupunginvaltuusto 28.10.2024 § 49 lainatakausta. Kaupunginhallituksen jäsen Marko Ylinen (yhteisöjäävi, Kauhajoen Asunnot Oy:n hallituksen jäsen) jääväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokouksissa ja tekninen johtaja Harri Virtanen (yhteisöjäävi, Kauhajoen Asunnot Oy:n hallituksen puheenjohtaja) kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Kaupunginhallitus käsitteli 22.4.2024 § 85 TT Botnia Oy:n osakkeista luopumista. Kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila (yhteisöjäävi, TT Botnia Oy:n hallituksen jäsen) ja hallintojohtaja Sami Kiukkonen (yhteisöjäävi, TT Botnia Oy:n hallituksen varajäsen) jääväsivät itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 6.5.2024 § 95 ja 25.11.2024 229 § sekä kaupunginvaltuusto 27.5.2024 § 20 ja 9.12.2024 § 59 Kauhajoen Vanhaintuki ry:n lainatakausta Suomen Osuuspankin lainaan. Kaupunginhallituksen jäsen Jaana Kuusisto (yhteisöjäävi, Kauhajoen Vanhaintuki ry:n hallituksen jäsen) ja kaupunginvaltuuston ensimmäinen varapuheenjohtaja Päivi Nummijoki (yhteisöjäävi, Suomen Osuuspankin edustajiston jäsen) jääväsivät itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 3.6.2024 § 125 Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n osakas- ja liittymissopimuksen hyväksymistä. Hallintojohtaja Sami Kiukkonen (osallisuusjäävi, Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n hallituksen puheenjohtaja) ja kaupunginvaltuuston ensimmäinen varapuheenjohtaja Päivi Nummijoki (osallisuusjäävi, yhtiön hallituksen jäsen) jääväsivät itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 9.9.2024 § 166 ja kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 40 valtuustoaloitetta koskien Kauhajoen Kunnallislehti Oy:n osakkeiden myymistä. Kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila (yhteisöjäävi, Kauhajoen Kunnallislehti Oy:n hallituksen jäsen) jääväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokouksissa ja vammaisneuvoston puheenjohtaja Tuomas Koivuniemi (yhteisöjäävi, Kauhajoen Kunnallislehti Oy:n toimitusjohtaja) valtuuston kokouksessa.

Tekninen lautakunta käsitteli 12.11.2024 § 72 puun myyntiä hankintakauppana Kalkunmäen asutusalueelta Hakasivuntie–Rinnemäki. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Urpo Paananen (jäävi sukulaissuhteen vuoksi) jääväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 25.11.2024 § 230 Etelä-Pohjanmaan Ensi- ja turvakotiyhdistyksen yhteistyöesitystä Kauhajoen kaupungille. Kaupunginhallituksen jäsen Enni Einola (yhteisöjäävi, Etelä-Pohjanmaan Ensi- ja turvakotiyhdistyksen hallituksen jäsen) jääväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 25.11.2024 § 240 kiinteistöjen Kultapanula 232-405-3-976 ja Kultakenttä 232-405-3-977 ostamista Suomen Osuuspankilta. Kaupunginhallituksen ensimmäinen varapuheenjohtaja Päivi Nummijoki (yhteisöjäävi, Suomen Osuuspankin edustajiston jäsen) jääväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 25.11.2024 § 242 sopimusta maahanmuuttokoordinoinnin ostopalveluista Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymältä. Kaupunginhallituksen jäsen Merja Paananen (yhteisöjäävi, Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksen hallituksen puheenjohtaja) jääväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 25.11.2024 § 243 sopimusta täydentävien työllisyyspalveluiden ostamisesta Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymältä. Kaupunginhallituksen jäsen Merja Paananen (yhteisöjäävi, Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksen hallituksen puheenjohtaja) jääväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

4.6. Konsernin liitetiedot

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain, konserni	Konserni	
	2024	2023
Hallinto-osasto ja elinkeinopalvelut	3 247 572,51	2 657 029,37
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0,00	331 502,05
Kasvatus- ja opetuspalvelut	2 894 347,39	3 206 803,40
Hyvinvointipalvelut	827 492,70	853 222,62
Yhdyskuntapalvelut	14 161 456,42	13 435 759,61
Toimintatuotot yhteensä	21 130 869,02	20 484 317,05

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot	Konserni	
	2024	2023
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	58 665,31	51 827,22
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	58 665,31	51 827,22
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	0,00
Kiint.rakenteet ja laitteet	0,00	0,00
Osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	0,00
Myyntivoittojen ja tappioiden erotus	58 665,31	51 827,22

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely		
	Konserni	
	2024	2023
Satunnaiset tuotot		
Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä 31.08.2023 tase fuusio	0	2 562 182
Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä nettovarallisuuden siirto jäsenkunnille 31.12.2023	0	0
		-2 225 667
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	336 514,78

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset		
	Konserni	
	2024	2023
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1.	56 821,04	56 821
Arvonkorotukset	0,00	0
Arvonkorotusten purku	0,00	0
Arvo 31.12.	56 821,04	56 821
Rakennukset		
Arvo 1.1.	219 142,45	219 142
Arvonkorotukset	0,00	0
Arvonkorotusten purku	0,00	0
Arvo 31.12.	219 142,45	219 142
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1.	0,00	0
Arvonkorotukset	0,00	0
Arvonkorotusten purku	0,00	0
Arvo 31.12.	0,00	0
Arvonkorotukset yhteensä	275 963,49	275 963
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä on tehnyt arvonkorotuksia valtiolta saatuun käyttöomaisuuteen. Rakennuksiin kohdistuvat arvonkorotukset on tehty ennen vuotta 2005 varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotus on tehty kaikkiin maa-alueisiin. Konsernitilinpäätökseen arvonkorotus on otettu omistussosuuden mukaan.		

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	Konserni	
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Projektien saamiset	100 984,75	62 113
Työllistämistuet	0,00	42 666
Valtionosuussaamiset	0,00	0
Kelan korvaus työterveyshuollosta	183 354,94	323 038
Muut tulojäämät	416 285,62	635 034
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>700 625,31</i>	<i>1 062 852</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	700 625,31	1 062 852

Taseen vastattavaa koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	Konserni	
	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	40 469 010,80	42 516 238
Lisäykset	0,00	0
Vähennykset	0,00	2 047 228
Peruspääoma 31.12.	40 469 010,80	40 469 011
Arvonkorotusrahasto 1.1.	275 963,49	276 060
Lisäykset	0,00	2
Vähennykset	0,00	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	275 963,49	276 062
Muut omat rahastot	1 803 586,34	1 736 002
Muutos	42 054,53	22 000
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 845 640,87	1 803 586
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä 1.1.	12 701 844,95	8 907 197
Muut vertailutiedon korjaukset	299 867,37	475 912
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	13 001 712,32	9 383 109
Tilikauden yli- alijäämä	401 079,52	3 318 736
Oma pääoma yhteensä	55 993 407,00	55 250 503
Tilikauden 2022 vertailutietoa ei ole muutettu. Edellisten vuosien yli- alijäämän "Muut vertailutiedon korjaukset" eliminointieroja. Peruspääoma on muuttunut E-P:n sairaanhoitopiiriin, Eskoon ja LLKY:n E-P:n hyvinvointialueelle siirtymisen takia 1.1.2023		

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	Konserni	
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 633 227,89	42 533 987
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	45 633 227,89	42 533 987

Muiden velkojen erittely		
	Konserni	
	2024	2023
Pitkä- ja lyhytaikaiset		
Liittymismaksut	2 699 158,09	2 731 576
Muut velat	1 496 435,22	1 335 092
Muut velat yhteensä (pitkä- ja lyhytaikaiset)	4 195 593,31	4 066 668

Laskennalliset verovelat		
	Konserni	
	2024	2023
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	480 080,88	651 826

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	Konserni	
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	4 722 414,67	4 582 334
Korkojaksotukset	515 052,73	579 487
Valtionosuusennakot	80 837,04	23 000
Muut menojäämät	411 770,18	3 220 421
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 730 074,62	8 405 242
Siirtovelat yhteensä	5 730 074,62	8 405 242

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
	Konserni	
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	9 973 328,81	12 930 549
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	9 973 328,81	12 930 549

Vuokravastuut		
	Konserni	
	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	612 138,08	522 752
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 394 765,46	1 652 666
Maa-alueiden vuokravastuut	868,80	321 298
Muut vuokravastuut	1 536 704,14	1 536 682
Vuokravastuut yhteensä	3 544 476,48	4 033 398
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	926 317,56	793 280

Muut taloudelliset vastuut		
	Konserni	
	2024	2023
Professuurit	0,00	0
Arvonlisäveron palautusvastuu	6 025 758,14	6 785 879
Muut taloudelliset vastuut	0,00	0
Muut taloudelliset vastuut yhteensä	6 025 758,14	6 785 879

Vastuusitoumukset		
	Konserni	
	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	27 303 565,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma	18 810 140,80	0,00
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	14 006 379,07	0,00
Jäljellä oleva pääoma	9 717 034,33	0,00
Jäljellä oleva pääoma yhteensä	28 527 175,13	0,00

5. Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

Kaupungeilla on markkinaehtoisessa toiminnassa 1.1.2021 alkaen kirjanpidon eriyttämismallisuus, jolloin hinnoittelun markkinaperusteisuus voidaan varmistaa. Kilpailu- ja kuluttajavirasto valvoo kuntien, kaupunkien ja niiden omistajien yhtiöiden toimintaa markkinoilla. Kauhajoen kaupungissa tehdään erillinen tuloslaskelma seuraavista toiminnoista, joissa on tunnistettu kunnan toimivan markkinaperusteisesti.

1. Puhtauspalvelut
Kauhajoen kaupunki ja muut kaupungin alaisuuden kiinteistöt.
2. Tilojen vuokraustoiminta
Asunnot ja muut kaupungin tilat

Puhtauspalvelut			
	2024		2023
Liikevaihto	0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	35 600,16		26 137,12
Tuet ja avustukset kunnilta/kuntayhtymiltä	0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-6 573,98	-10 188,85	
Palvelujen ostot	-32 117,63	-38 691,61	-33 063,72
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-66 692,75	-49 718,73	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-11 645,86	-8 348,48	
Muut henkilösivukulut	-1 807,43	-80 146,04	-1 804,36
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 196,60	-1 901,04	
Liiketoiminnan muut kulut	3 472,28		-7 842,81
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-81 961,81		-86 730,87
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eirä	-81 961,81		-86 730,87
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-81 961,81		-86 730,87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-81 961,81		-86 730,87

Tilapalvelut/vuokrauspalvelut			
	2024		2023
Liikevaihto	3 568 563,36		3 001 481,57
Liiketoiminnan muut tuotot	131 317,39		61 265,05
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-703 882,18	-658 202,43	
Palvelujen ostot	-490 621,40	-1 194 503,58	-421 512,21
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-93 525,91	-104 067,03	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-15 479,30	-17 340,53	
Muut henkilösivukulut	-3 698,95	-112 704,16	-4 124,00
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 238 890,99		-1 074 496,30
Liiketoiminnan muut kulut	-36 123,82		-176 615,15
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 117 658,20		606 388,97
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eirä	1 117 658,20		606 388,97
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 117 658,20		606 388,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 117 658,20		606 388,97

6. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginjohtaja allekirjoittavat tilinpäätöskirjan sähköisesti.

Kauhajoella 31. päivänä maaliskuuta 2025

Urpo Paananen, puheenjohtaja

Mika Kytöharju, I varapuheenjohtaja

Petteri Opas, II varapuheenjohtaja

Toni Eeva, jäsen

Enni Einola, jäsen

Jaana Kuusisto, jäsen

Merja Paananen, jäsen

Katri Rinta-Halkola, jäsen

Marko Ylinen, jäsen

Niku Latva-Pukkila, kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kauhajoella sähköisen allekirjoituksen päivämääränä

KPMG Oy Ab

Mari Säynätjoki, JHT-, KHT- tilintarkastaja

Tilinpäätösmerkintä liitetään tilinpäätöskirjaan.

7. Luettelo käytetyistä tilikirjoista, tositelajeista sekä niiden säilytystavasta

Kirjanpito

Päiväkirjat	vuosittain	viimeinen	Säilytystapa
Tositelajit	tositenumero	käytetty	
	alaraja - yläaraja	tos.n:o	
100 Pankkitositteet (tilitekirj.)	00001 - 10000	1072	Paperituloste
110 Kassat	10001 - 20000	10067	Paperituloste
200 Muistiotositteet	20001 - 25000	20566	Paperituloste
Yksi tositenumero (20565) on varattu palveluluokkatasoisen raportoinnin takia tehtäviä palveluluokkakorjauksia varten.			
300 Ostolaskut	30001 - 70000	0	Paperituloste
320 Ostolaskut, sähköinen kierrätys	150001-210000	161669	Sähköinen arkisto
400 Ostolaskujen suoritus	71001 - 74000	71332	Paperituloste
600 Palkkatositteet, liittymä	75001 - 76000	75110	Paperituloste
610 Matkalaskut, liittymä	76001-76200	76026	Paperituloste
700 Yleislaskutus, kanslia	80001 - 81000	80104	Sähköinen arkisto
705 Yleislaskutus, elinkeinopalvelut	81001 - 82000	81271	Sähköinen arkisto
710 Yleislaskutus, raha	82001 - 83000	82019	Sähköinen arkisto
725 Yleislaskutus, tekninen	93001 - 96000	93002	Sähköinen arkisto
730 Yleislaskutus, ympäristö	96001 - 97000	96448	Sähköinen arkisto
750 Liittymä, laskutus EFFICA	100001 - 110000	101889	Sähköinen arkisto
770 Yleislaskutus, sivistys (uusi)	400001 - 450000	403631	Sähköinen arkisto
780 Yleislaskutus, tekninen (uusi)	500001 - 550000	500392	Sähköinen arkisto
782 Liittymä Koki-vuokralaskutus	560001 - 565000	560942	Sähköinen arkisto
784 Liittymä Koki-maanvuokralaskutus	570001 - 575000	570170	Sähköinen arkisto
800 Myyntiresk.suoritukset	121001 - 125000	121997	Paperituloste
810 Myyntiresk.sekal.suoritukset ja poist	125001 - 130000	125539	Paperituloste
900 Käyttöomaisuuskirjanpito	130001 - 130100	130049	Paperituloste
910 Vyörytystapahtumat	130201 - 130500	130221	Paperituloste
998 Tilinpäätössimulointi(KKTPA)	998001 - 998100	0	Paperituloste
999 Avaava tase	999001 - 999010	0	Paperituloste
90 Konsernitositteet	000001 - 001000	28	Paperituloste

Päiväkirjat kuukausittain

aj. 1.1. - 31.12.2024 ----->
talousarvioltilien tapahtumat

Raportit kuukausittain,
arkistointi sähköisesti Rondossa

Pääkirja kustannuspaikoittain

aj. 1.1. - 31.12.2024 ----->
talousarvioltilien tapahtumat

Vientien listaus päävastuualueittain,
arkistointi sähköisesti Rondossa

Pääkirja

aj. 1.1. - 31.12.2024 ----->
tasetilien tapahtumat

Vientien listaus,
arkistointi sähköisesti Rondossa

Reskontrat

Ostoreskontra

aj. 1.1. - 31.12.2024

Laskupäiväkirjat (tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin)
Maksatuslistat (päivittäiset maksatuslistat)
Suorituspäiväkirjat (tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin)
Reskontralistat (tapahtumat ajettu Rondon)

Myyntireskontra

aj. 1.1. - 31.12.2024

Laskupäiväkirjat (tapahtumat ajettu Rondon)
Suorituspäiväkirjat (tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin koontina)
Reskontralistat (tapahtumat ajettu Rondon)

Säilytetään paperitulosteena (muut paitsi reskontralistaukset sekä pääkirjat päiväkirjat Rondossa, ks.edellä)

This documents contains 143 pages before this page

Dokumentet inneholder 143 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 143 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 143 sider før denne side

Detta dokument innehåller 143 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

This documents contains 144 pages before this page

Dokumentet inneholder 144 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 144 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 144 sider før denne side

Detta dokument innehåller 144 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende